COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDDU DYFED-POWYS

DATGANIAD O GYFRIFON GRWP

AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2026

Comisiynydd Heddlu a Throseddu
Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

Cynnwys

Adroddiad Naratif 4

Datganiad o Gyfrifoldebau 30

Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys 31

Dadansoddiad o wariant a chyllid 37

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr 39

Datganiad symudiad yn y cronfeydd wrth gefn 41

Mantolen 43

Datganiad Llif Arian Parod 44

Cronfa bensiwn yr heddlu 45

Nodiadau i'r cyfrifon 46

1. **Polisïau cyfrifyddu** 46
2. **Addasiadau cyfnod blaenorol** 57
3. **Safonau cyfrifyddu a gyhoeddwyd ond heb eu mabwysiadu eto** 57
4. **Dyfarniadau hollbwysig wrth gymhwyso polisïau cyfrifyddu** 58
5. **Rhagdybiaethau a phrif ffynonellau eraill o ansicrwydd amcangyfrif** 58
6. **Eitemau sylweddol o incwm a gwariant** 59
7. **Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd** 60
8. **Nodyn i'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid** 60
9. **Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail ariannu o dan Reoliadau** 63
10. **Trosglwyddiadau i/o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd** 66
11. **Incwm a gwariant gweithredu arall** 72
12. **Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi** 72
13. **Trethiant ac incwm grant amhenodol** 72
14. **Eiddo, peiriannau ac offer** 74
15. **Eiddo buddsoddi** 76
16. **Ymrwymiadau cyfalaf** 77
17. **Offerynnau ariannol** 78
18. **Dyledwyr** 81
19. **Arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod** 81
20. **Asedau a gedwir i'w gwerthu** 82

21. Credydwyr **82**
22. Darpariaethau **82**
23. Cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio **84**
24. Datganiad llif arian – gweithgareddau gweithredu **87**
25. Datganiad llif arian – gweithgareddau buddsoddi **88**
26. Datganiad llif arian – gweithgareddau ariannu **89**
27. Gwasanaethau asiantaeth **89**
28. Trefniadau cydweithredol **90**
29. Taliadau cydnabyddiaeth swyddogion **97**
30. Costau archwilio allanol **101**
31. Grantiau ac incwm arall **102**
32. Partïon cysylltiedig **104**
33. Gwariant cyfalaf a chyllid cyfalaf **105**
34. Prydlesau **106**
35. Colledion amhariad **108**
36. Buddion terfynu **108**
37. Cynlluniau pensiwn â buddion wedi'u diffinio **109**
38. Rhwymedigaethau digwyddiadol **118**
39. Natur a maint y risgiau sy'n deillio o offerynnau ariannol **119**
Geirfa termau **122**

Adroddiad Naratif

1. Cyflwyniad

Crëwyd dwy gorfforaeth undyn o fewn pob ardal heddlu gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011; y Comisiynydd Heddlu a Throseddu a'r Prif Gwnstabl. Mae gan bob un gylch gorchwyl statudol clir ac ar wahân.

Mae sefydlu'r ddwy gorfforaeth undyn yn ei gwneud yn ofynnol i bob corff gynhyrchu ei ddatganiad o gyfrifon ei hun ac i'r Comisiynydd gynhyrchu datganiad o gyfrifon ar gyfer grŵp a chronfa bensiwn yr heddlu. Mae'r Prif Gwnstabl yn cynhyrchu cyfrifon ar wahân ar gyfer Heddlu Dyfed-Powys.

Cafodd Mr Dafydd Llywelyn ei ail-ethol am drydydd tymor yn gomisiynydd ym mis Mai 2024. Dechreuodd Dr Richard Lewis swydd y Prif Gwnstabl ym mis Rhagfyr 2021, gan ddychwelyd i'r heddlu ar ôl dwy flynedd fel Prif Gwnstabl Heddlu Cleveland. Mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl wedi parhau i gydweithio'n adeiladol i gyflawni canlyniadau cadarnhaol i gymunedau ardal Dyfed-Powys. Rhoddodd Dr Richard Lewis y gorau i swydd y Prif Gwnstabl ar 16 Mehefin 2025, gyda'r Dirprwy Brif Gwnstabl, Ifan Charles, yn cael ei benodi'n Brif Gwnstabl Dros Dro o'r dyddiad hwnnw. Penodwyd Ifan Charles yn Brif Gwnstabl parhaol wedi hynny ar 7 Hydref 2025.

Mae'r adroddiad naratif hwn yn amlinellu'r prif amcanion, strategaethau a risgiau y mae Comisiynydd a Phrif Gwnstabl Heddlu Dyfed-Powys yn eu hwynebu. Mae'n rhoi sylwebaeth ar sut y defnyddiwyd adnoddau i gyflawni canlyniadau dymunol yn unol â'r amcanion a'r strategaethau hyn.

Ei nod yw rhoi dadansoddiad teg, cytbwys a dealladwy o berfformiad ariannol a gweithredol. Gellir defnyddio hyn i roi cyd-destun i'r wybodaeth sydd wedi'i chynnwys gyda'r datganiadau ariannol er mwyn cynorthwyo dealltwriaeth y darllenydd. Mae'r adroddiad naratif yn canolbwyntio ar y meysydd canlynol:

- Trosolwg sefydliadol a'r amgylchedd allanol
- Llywodraethu a pherfformiad
- Y Model Sefydliadol
- Perfformiad ariannol
- Risgiau, cyfleoedd a'r rhagolygon ariannol tymor canolig
- Diwygio'r heddlu
- Sail paratoi a chyflwyno

2 Trosolwg sefydliadol a’r amgylchedd allanol

Gan ymestyn dros 4,188 milltir sgwâr, Heddlu Dyfed-Powys yw’r heddlu mwyaf yn ddaearyddol yng Nghymru a Lloegr. Gyda 8,500 o filltiroedd o ffyrdd, dau borthladd mawr, 350 milltir o arfordir ac ardaloedd helaeth o gefn gwlad, mae’r ddaearyddiaeth yn cyflwyno heriau sylweddol o ran galw ac adnoddau.

Mae’r boblogaeth breswyl o tua 524,300 wedi’i gwasgaru ar draws ardaloedd gwledig helaeth, trefi gwyliau a threfi marchnad yn ogystal ag ardaloedd mwy poblog. Mae atyniad twristiaeth yn cyflwyno gofynion unigryw gyda nifer fawr o dwristiaid yn ymweld â threfi allweddol. Mae hyn yn cyflwyno ei oblygiadau ei hun ar gyfer troseddu, ymddygiad gwrthgymdeithasol a phlismona ffyrdd.

Mae 42% o drigolion ardal Dyfed-Powys yn siarad y Gymraeg o’i gymharu â’r cyfartaledd cenedlaethol o 33%. Mae’r Comisiynydd a’r Prif Gwnstabl ill dau wedi ymrwymo i sicrhau bod y gweithlu’n gynrychioliadol o’r cymunedau y mae’n eu gwasanaethu fel bod aelodau’r cyhoedd, pryd bynnag y bo modd, yn cael y cyfle i gyfathrebu yn y Gymraeg.

Mae plismona yn faes polisi nad yw wedi’i ddatganoli yng Nghymru, gyda phwerau wedi’u cadw i Lywodraeth y DU yn hytrach na Llywodraeth Cymru. Fodd bynnag, mae llawer o’r gwaith a wneir ar draws y pedair sir yn cael ei wneud, yn briodol, mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol, awdurdodau tân, byrddau iechyd lleol, a llawer o bartneriaid eraill gan gynnwys y trydydd sector. Mae Heddlu Dyfed-Powys, ynghyd â’r Comisiynydd a’i swyddfa, hefyd yn cydweithio â heddluoedd eraill Cymru ar draws ystod eang o swyddogaethau plismona a chymorth busnes gan gynnwys ymateb arfog ac ymateb i fygythiad troseddau cyfundrefnol a therfysgaeth.

Mae pwysau’n parhau i godi o natur newidiol troseddau a digwyddiadau ac yn fwy diweddar o amrywiaeth gymhleth o ganlyniadau ariannol ac economaidd sy’n deillio o’r argyfwng costau byw ac amrywiol wrthdaro sydd wedi effeithio ar economi’r DU. Mae hyn wedi arwain at bwysau sylweddol o ran costau chwyddiant i Heddlu Dyfed-Powys, a olygodd fod angen ymgorffori cynllun lleihau costau gwerth £2.8 miliwn i fantoli cyllideb 2025/2026, er gwaethaf cynnydd o 8.6% i’r dreth gyngor ym Mand D a defnyddio £2.2 miliwn o gronfeydd wrth gefn i fodloni pwysau gwariant untro yn ystod y flwyddyn.

Yn erbyn cefndir ariannol heriol, mae gofynion gweithredol yn parhau i dyfu a dod yn fwyfwy cymhleth. Mae’r heddlu’n parhau i ddatblygu’n gyflym i ymateb i risgiau, bygythiadau a

newidiadau newydd mewn technoleg, ac mae llawer ohonynt wedi gofyn am ffyrdd newydd o weithio. Er mwyn sicrhau cyllid y rhaglen Uplift, roedd yn ofynnol i'r heddlu gyrraedd targed cynyddu nifer swyddogion a osodwyd gan y Swyddfa Gartref, trwy gynnal cyfanswm o 1,310 o swyddogion ym mis Medi 2025 a mis Mawrth 2026. Roedd hefyd angen ehangu nifer y swyddogion sy'n ymgymryd â rolau plismona bro o 33 swydd erbyn mis Mawrth 2026. Cyflawnwyd y ddwy darged hyn yn ystod y flwyddyn. Roedd cyfnod yr haf yn heriol o ran y galw, ac roedd hyn yn waeth oherwydd yr angen i ddarparu cymorth i heddluoedd eraill gyda'r ymateb cenedlaethol i derfysgoedd a phrotestiadau.

Mae'r Comisiynydd yn gyfrifol am osod blaenoriaethau strategol ar gyfer plismona yn ardal Heddlu Dyfed-Powys drwy lunio Cynllun Heddlu a Throseddu, gan sicrhau bod busnes yn cael ei gynnal yn unol â'r gyfraith a bod safonau priodol yn cael eu cyflawni a'u cynnal.

Ar ôl ymgynghori helaeth, lansiodd y Comisiynydd Gynllun Heddlu a Throseddu newydd ym mis Chwefror 2025 yn cwmpasu'r cyfnod 2025 i 2029. Y weledigaeth gyffredinol yw gwella ymddiriedaeth a hyder yn Heddlu Dyfed-Powys a'r system cyfiawnder troseddol yn ei chyfanrwydd. Mae'r cynllun yn nodi tair blaenoriaeth a chwe egwyddor arweiniol a fydd yn sail i'r ddarpariaeth:

Blaenoriaethau	Egwyddorion arweiniol
Cynorthwyo dioddefwyr ac atal gormesu	Gweithio mewn partneriaeth
Cefnogi cymunedau diogel trwy atal niwed	Ymdrechion a rennir ar gyfer plismona yng Nghymru
Cefnogi system gyfiawnder fwy effeithiol	Llywodraethu ac atebolrwydd
	Cynaliadwyedd
	Ymgysylltu a bod yn llais y gymuned
	Dull pwrpasol sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn

Ar ôl ymgysylltu sylweddol â'r gweithlu, partneriaid a'r cyhoedd, gosododd y Prif Gwnstabl flaenoriaethau sefydliadol wedi'u diweddaru ar gyfer yr heddlu mewn dogfen "Ein Cynllun" a ryddhawyd yn 2025. Mae hyn yn cynnwys y blaenoriaethau cyflenwol canlynol:

Blaenoriaethau
Ymateb tosturiol i ddioddefwyr cam-drin domestig a stelcio ac erlid troseddwyr yn ddi-baid
Gwneud Heddlu Dyfed-Powys yn elyniaethus i'r rhai sy'n delio cyffuriau
Ymateb yn dosturiol i ddioddefwyr trais rhywiol ac ymosodiad rhywiol, ac erlid troseddwyr yn ddi-baid

Mae strategaethau a chynlluniau cyflawni manwl wedi'u datblygu i ategu a chefnogi cyflawniad y Cynllun Heddlu a Throseddu a blaenoriaethau'r Prif Gwnstabl. Mae'r cynllun yn seiliedig ar y gwerthoedd canlynol:

- Rydym yn gweithredu gyda dewrder
- Rydym yn trin pawb â pharch ac empathi
- Rydym yn ymfalchïo mewn darparu gwasanaeth cyhoeddus

Mae'r cynllun hefyd yn nodi nifer o alluogwyr ac addewid diwylliannol yr heddlu sy'n nodi ein disgwyliadau gan ein harweinwyr.

3 Llywodraethu a pherfformiad

Llywodraethu

Mae'r trefniadau llywodraethu y mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn gweithredu'n unol â nhw yn gymhleth. Mae'r rhain wedi'u hadolygu'n feirniadol dros y blynyddoedd diwethaf ac maent yn parhau i gael eu cryfhau a'u symleiddio er mwyn sicrhau rheolaeth, goruchwyliaeth a chraffu sefydliadol effeithiol.

Mae'r Fframwaith Llywodraethiant Corfforaethol ar y Cyd yn nodi'r egwyddorion, y strwythurau a'r prosesau ar gyfer llywodraethu Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a Heddlu Dyfed-Powys, ar y cyd ac ar wahân, ac mae hyn yn cael ei adolygu a'i ddiweddaru'n flynyddol.

Mae gan y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl gylch gwaith statudol clir ac ar wahân. Mae'r Comisiynydd yn statudol gyfrifol am sicrhau heddlu effeithlon ac effeithiol a dwyn y Prif Gwnstabl i gyfrif am arfer ei swyddogaethau. Mae'r Comisiynydd yn gyfrifol am osod cyllideb flynyddol yr heddlu (gan gynnwys lefel y praesept) a sicrhau bod cyfrif am arian cyhoeddus a'i ddefnyddio'n ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol.

Mae annibyniaeth weithredol y Prif Gwnstabl wedi'i diogelu mewn deddfwriaeth. Mae gan y Prif Gwnstabl gyfrifoldeb statudol am reoli, cyfeirio a darparu gwasanaethau plismona gweithredol a ddarperir gan yr heddlu. Mae'r Prif Gwnstabl yn atebol yn ôl y gyfraith am arfer pwerau'r heddlu ac i'r Comisiynydd am ddarparu gwaith plismona effeithlon ac effeithiol, rheoli adnoddau a gwariant yr heddlu. Mae'r Prif Gwnstabl yn dal ei swydd o dan y goron ac yn gyfrifol am gynnal heddwch y brenin.

Cyhoeddir datganiad llywodraethu blynyddol ar wahân, ac mae hwn yn rhoi mwy o fanylion am yr amgylchedd rheolaeth fewnol a gwerthusiad o'r trefniadau llywodraethu yn erbyn y saith egwyddor ar gyfer cyflawni llywodraethu da. Disgwylir i bob parti gydymffurfio â'r saith egwyddor a nodir yn y Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus, a elwir yn Egwyddorion Nolan, yn ogystal â'r cod moeseg a gyhoeddwyd gan y Coleg Plismona.

Perfformiad – Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Parhaodd y Comisiynydd i fuddsoddi mewn amrywiaeth o wasanaethau yn ystod 2025/2026 i gefnogi cyflawni blaenoriaethau'r Cynllun Heddlu a Throseddu:

- *Gwasanaeth eiriolaeth stelcio annibynnol*
  Cyflwynwyd gwasanaeth peilot, sydd wedi ei ddarparu gan Paladin ers mis Medi 2024, i fynd i'r afael â bwlch mewn cymorth arbenigol i ddioddefwyr stelcio risg uchel, yn enwedig y rhai nad ydynt yn gymwys ar gyfer gwasanaethau cam-drin domestig neu drais rhywiol. Mae'r gwasanaeth yn darparu eiriolwyr achosion stelcio annibynnol

(ISACs), llwybrau atgyfeirio, ac ymgysylltiad amlasiantaeth er mwyn gwella cymorth i ddioddefwyr.

Dangosodd y cynllun peilot ganlyniadau cryf, a chafodd ei ymestyn am ail flwyddyn yn dilyn adborth cadarnhaol. Cynyddodd nifer yr atgyfeiriadau yn sylweddol yn ystod y cyfnod adrodd, gan adlewyrchu ymwybyddiaeth gynyddol o'r gwasanaeth a'r galw am gymorth arbenigol oherwydd stelcio. Disgrifiodd adborth gan Heddlu Dyfed-Powys y gwasanaeth fel un 'amhrisiadwy', wrth gefnogi diogelwch dioddefwyr a chryfhau gwaith amlasiantaeth. Dyfarnwyd gwobr i'r prosiect yn y categori trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol yng Ngwobrau Gwobrau Cymunedau Mwy Diogel yn 2025. Mae canfyddiadau cadarnhaol o'r gwerthusiad hefyd wedi llywio comisiynu gwasanaeth tymor hwy drwy broses dendro ffurfiol.

- *Gwasanaeth cymorth i deuluoedd sydd wedi colli anwyliaid mewn gwrthdrawiadau traffig ffyrdd*
  Ynghyd â Heddlu De Cymru, ariannodd y Comisiynydd lansio gwasanaeth cymorth arbenigol a ddarperir gan Gymorth i Ddioddefwyr i deuluoedd sydd wedi colli anwyliaid mewn gwrthdrawiadau traffig ffyrdd ledled Cymru. Dechreuodd y gwasanaeth hwn ym mis Gorffennaf 2025 ac mae'n cynnig cymorth un-i-un wedi ei bersonoli, gan arwain teuluoedd trwy'r heriau emosiynol, ymarferol a chyfreithiol sy'n dilyn gwrthdrawiad angheuol.

  Bydd pob teulu sy'n cael ei atgyfeirio at y gwasanaeth yn cael cynnig cymorth personol, un-i-un gan weithiwr achos profiadol sydd wedi ei hyfforddi'n bwrpasol. Bydd y gweithiwr achos penodol hwn yn helpu teuluoedd i lywio'r heriau emosiynol, ymarferol a chyfreithiol sy'n aml yn dilyn gwrthdrawiad angheuol, o roi arweiniad ar y broses cyfiawnder troseddol, i gysylltu teuluoedd â chymorth arbenigol ychwanegol. Mae ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg a gellir cael mynediad ato drwy atgyfeiriad yr heddlu neu hunanatgyfeiriad.

- *Llysoedd sy'n Canolbwyntio ar Blant*
  Mae prosiect y Llysoedd sy'n Canolbwyntio ar Blant yn rhaglen genedlaethol a ddatblygwyd yn dilyn tystiolaeth bod dioddefwyr cam-drin domestig yn cael eu haildrawmateiddio gan y system wrthwynebol bresennol. Drwy'r model hwn, bydd y llys yn nodi anghenion teuluoedd yn gynharach ac yn gweithio gydag oedolion a phlant, yn ogystal ag asiantaethau allanol, megis awdurdodau lleol, yr heddlu ac ysgolion, er mwyn deall amgylchiadau teuluoedd yn well, a'u helpu i ddod i gytundeb diogel heb yr angen am sawl gwrandawiad. Mae adborth a dderbyniwyd gan Banel Goroeswyr Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol Canolbarth a Gorllewin Cymru yn dangos bod hwn yn fater sy'n peri pryder i ddioddefwyr lleol, ac mae'n bleser bod y Weinyddiaeth Gyfiawnder wedi cysylltu â mi i weithio gyda nhw i ymestyn y prosiect presennol i ardaloedd barnwr teulu dynodedig canolbarth a gorllewin Cymru trwy Lys Teulu Abertawe.

Dyfarnwyd y contract ar gyfer ardal Dyfed-Powys i gonsortiwm rhwng Safer Merthyr Tudful a Chymorth i Fenywod Thrive. Dechreuodd y gwasanaeth ar 1 Mawrth 2025 gyda 263 o achosion wedi'u cyfeirio yn ystod 2025/2026. Mae'r gwasanaeth wedi llwyddo i gysylltu â 99% o atgyfeiriadau ac mae 90% o'r rheini y cysylltwyd â nhw wedi cydsynio i asesiad a chreu adroddiad ar gyfer y llys.

- *Gweithwyr cyffuriau yn y ddalfa*
  Mae Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu wedi gweithio gyda Gwasanaeth Cyffuriau ac Alcohol Dyfed a Kaleidoscope i sicrhau bod gweithwyr cyffuriau yn bresennol ar sail rota o fewn dalfeydd, gan wella'r defnydd o brofion cyffuriau wrth arestio a darparu cefnogaeth lleihau niwed ar unwaith a chymorth ymyriad byr i'r rhai y mae eu troseddu'n gysylltiedig â chyffuriau neu alcohol. Ar hyn o bryd mae tua 70% o'r holl brofion a gynhelir yn y ddalfa yn bositif, gan arwain at atgyfeiriad at wasanaethau cymorth camddefnyddio sylweddau gyda'r amod i fynychu cyfres o sesiynau cymorth. Mae Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu hefyd wedi gweithio gyda phartneriaid y Bwrdd Cynllunio Ardal ar draws ardal Dyfed-Powys i adolygu'r fanyleb bresennol ar gyfer darpariaeth camddefnyddio sylweddau ac mae ymarfer tendro ar waith ar draws ardal Dyfed ar gyfer darpariaeth gwasanaeth ddiwygiedig o fis Mai 2027.

- *Cyfleoedd dargyfeirio ar gyfer troseddau meddu ar gyffuriau*
  Mae newidiadau i'r llwybr datrysiadau y tu allan i'r llys ar gyfer troseddau meddu ar gyffuriau wedi cynyddu cyfleoedd ar gyfer dargyfeirio a thriniaeth 55%, gan alluogi mwy o unigolion i gael mynediad at wasanaethau cymorth yn gynharach. Mae'r dull hwn hefyd wedi rhyddhau'r hyn sy'n cyfateb i 180 o ddiwrnodau plismona, gan ganiatáu canolbwyntio fwy ar fynd i'r afael â throseddu difrifol a chyfrannu at gynnydd o 15% yng nghyfraddau cyhuddo am droseddau masnachu cyffuriau. Mae'r troseddwyr hyn yn cael eu hatgyfeirio drwy Gynllun Dargyfeirio Troseddwyr presennol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu, sydd â chyfradd ymgysylltu o 95% ar hyn o bryd, gydag 85% o droseddwyr yn nodi eu bod yn teimlo eu bod wedi'u galluogi i wneud dewisiadau cadarnhaol yn dilyn y cynllun.

- *Agor canolfannau atgyfeirio ymosodiadau rhywiol newydd*
  Agorodd Canolfan Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol newydd ym mis Hydref 2025, gan ddarparu cymorth arbenigol i ddioddefwyr a goroeswyr trais rhywiol ledled ardal Heddlu Dyfed-Powys. Adeiladwyd y ganolfan gan ddefnyddio cyllid cyfalaf gan Lywodraeth Cymru, yn dilyn cais llwyddiannus gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda, sydd hefyd wedi goruchwylio datblygiad y cyfleuster. Mae'r gwasanaethau a ddarperir o'r ganolfan yn cael eu hariannu ar y cyd gan y Comisiynydd Heddlu a Throseddu, partneriaid iechyd a'r heddlu ac mae'n cynnig gwasanaethau meddygol fforensig, cwnsela ac eiriolaeth mewn amgylchedd diogel a chyfrinachol.

Yn dilyn yr agoriad, cwblhawyd gwaith adnewyddu yng Nghanolfan Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol y Drenewydd hefyd, gan wella'r amgylchedd a'r cymorth sydd ar gael i ddioddefwyr a goroeswyr trais rhywiol ledled y rhanbarth.

- *Rhaglenni ar gyfer cyflawnwyr cam-drin domestig*
  Yn hanesyddol, mae nifer o raglenni ar wahân wedi cael eu cyflwyno i fynd i'r afael ag ymddygiad cyflawnwyr cam-drin domestig ar draws rhanbarth Dyfed-Powys. Yn 2024 arweiniodd y Comisiynydd ymarfer comisiynu rhanbarthol ar ran partneriaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol Canolbarth a Gorllewin Cymru i gyflwyno model mwy cydlynol a chynhwysfawr.

  Dechreuodd y gwasanaeth o 1 Ebrill 2025 ac mae'n cynnig un pwynt atgyfeirio i ymyriadau lluosog, wedi'u teilwra i'r math a lefel y risg a achosir gan y cyflawnwr. Mae'r model yn galluogi unigolion i symud rhwng rhaglenni wrth i'w risg gynyddu neu leihau, gan sicrhau bod y lefel gywir o ymyrraeth ar gael ar yr amser iawn. Yn hollbwysig, mae pob rhaglen hefyd yn cynnwys cymorth i bartneriaid a theuluoedd i wella diogelwch a hyrwyddo newid. Bydd y consortiwm o ddarparwyr, dan arweiniad Gwasanaeth Cam-drin Domestig Threshold, hefyd yn cyflwyno rhaglen CARA (rhoi rhybuddiad ar gyfer cam-drin mewn perthynas) sydd newydd gychwyn, gan gefnogi ymyrraeth gynharach fel rhan o'r fframwaith datrysiadau y tu allan i'r llys. Mae ymgysylltu â CARA yn rhagofyniad ar gyfer rhybuddiad amodol, sydd ar gael i droseddwyr sy'n cyflawni cam-drin domestig am y tro cyntaf, a'r rheiny a asesir fel rhai sy'n peri lefel isel o risg neu niwed i'w dioddefwyr. Mae'n cynnig ymyrryd yn gynnar ar gyfer cam-drin domestig sy'n cynnwys partneriaid agos, cyn-bartneriaid, ac aelodau'r teulu.

- *Effaith gymdeithasol gwasanaethau a gomisiynwyd*
  Mae Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu wedi bod yn gweithio tuag at ddull o ddangos effaith gymdeithasol ac economaidd ehangach y gwasanaethau a gomisiynwyd.

  Y ffocws cychwynnol fu ar y gwasanaeth a ddarperir i ddioddefwyr trais rhywiol drwy'r gwasanaeth Cynghori Annibynnol ar Drais Rhywiol. Cwblhaodd y Panel Sicrhau Ansawdd ymarfer craffu ar y gwasanaeth ym mis Ionawr 2025, yn unol â'r gwaith ymchwil ehangach a oedd yn cael ei wneud.

  Mae ymarferion tebyg wedi cael eu cynnal ar gyfer y gwasanaeth ôl-drafod ar gyfer pobl ifanc a fu ar goll a'r cynllun dargyfeirio troseddwyr. Bydd canlyniad y gwaith hwn ar gael ar wefan Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu maes o law.

Perfformiad - yr heddlu

O safbwynt yr heddlu, mae perfformiad yn erbyn amcanion allweddol yn cael ei fonitro a chyflwynir adroddiadau yn lleol ar bob lefel o fewn y sefydliad yn ogystal ag mewn

digwyddiadau perfformiad wythnosol, misol a chwarterol yr heddlu a chyfarfodydd Bwrdd Plismona bob pythefnos.

Yn ystod 2025/2026, cofnodwyd cyfanswm o 35,905 o droseddau, o'i gymharu â 37,939 yn 2024/2025 – sy'n cynrychioli gostyngiad o 2,034 o droseddau (5.36%), fel y dangosir yn y tabl canlynol:

Troseddau a gofnodwyd yn ôl math o drosedd	2024/2025	2025/2026	Gwahaniaeth	Gwahaniaeth
	Nifer y troseddau a gofnodwyd	Nifer y troseddau a gofnodwyd	Nifer y troseddau a gofnodwyd	%
Trais yn erbyn yr unigolyn	17,958	16,771	(1,187)	(6.61%)
Dwyn	4,617	4,277	(340)	(7.36%)
Llosgi bwriadol a difrod troseddol	4,011	4,077	66	1.65%
Troseddau yn erbyn y drefn gyhoeddus	3,938	3,479	(459)	(11.66%)
Troseddau cyffuriau	1,797	2,051	254	14.13%
Troseddau rhyw	1,756	1,658	(98)	(5.58%)
Bwrgleriaeth	1,601	1,350	(251)	(15.68%)
Troseddau amrywiol	1,020	1,038	18	1.76%
Troseddau cerbyd	719	675	(44)	(6.12%)
Meddiant arfau	418	431	13	3.11%
Lladrad	104	98	(6)	(5.77%)
Cyfanswm	**37,939**	**35,905**	**(2,034)**	**(5.36%)**

Wrth edrych ar ffigurau'r flwyddyn, mae gwelliannau pellach wedi'u gwneud o ran cofnodi troseddau i gydymffurfio â'r newidiadau i Reolau Cyfrif y Swyddfa Gartref, ochr yn ochr â bod yn fwy rhagweithiol wrth sicrhau cydymffurfiaeth â Safon Genedlaethol Cofnodi Troseddau a Rheolau Cyfrif y Swyddfa Gartref. Mae troseddau ymddygiad gwrthgymdeithasol ac aflonyddu wedi bod yn destun mwy o graffu yn genedlaethol, a adlewyrchir gan ostyngiad mewn troseddau trefn gyhoeddus. Mae'r maes gwaith hwn yn parhau i fod yn destun craffu, ac mae gwaith pellach wedi'i gynllunio i sicrhau nad oes unrhyw droseddau'n cael eu hanwybyddu. Mae troseddau cyfathrebu maleisus hefyd yn parhau i gael sylw manwl i sicrhau bod y trothwy yn cael ei fodloni cyn cofnodi trosedd.

Aseiniwyd canlyniad i 35,905 o droseddau yn ystod 2025/2026. Roedd 15% o'r rhain yn ganlyniadau a ddatryswyd (a elwid gynt yn 'ganlyniadau cadarnhaol': canlyniadau 1–8, ac eithrio canlyniad 5), datryswyd 4% (canlyniadau 5, 9, 10, 20, 22 – mae plismona wedi gwneud yr hyn y gall, mae digon o dystiolaeth, ond nid yw'r troseddwr yn fyw i'w erlyn, nid yw er budd y cyhoedd, neu gall llwybr dargyfeirio fynd i'r afael â'r ymddygiad). Mae gwelliannau nodedig wedi'u gwneud i gyfraddau'r canlyniadau a ddatryswyd ar gyfer troseddau rhyw (2025/2026: 11%) a siop-ladrad (2025/2026: 35%).

Mae'r heddlu yn parhau i gynnal gwasanaeth teleffoni 999 effeithiol ac effeithlon. Mae galwadau 999, yn anochel, yn cael eu blaenoriaethu uwchlaw popeth arall gan eu bod yn

cynrychioli ceisiadau brys am gymorth pan fo amser yn hanfodol. Derbyniwyd 67,545 o alwadau 999 yn ystod 2025/2026 (cynnydd o 9.3%). Gan fyfyrio ar ddata a adroddwyd yn genedlaethol yn ystod y cyfnod 2025/2026, amser aros cyfartalog galwadau i'r heddlu oedd 4.84 eiliad. O ran perfformiad yr heddlu, rhaid rhoi sylw i'r amser oedi – yr amser a gymerir i alwad gael ei throsglwyddo o gyfnewidfa BT i Ganolfan Reoli'r heddlu sydd wedi'i gynnwys yn y data hyn. Mae Heddlu Dyfed-Powys yn cynnal cofnod perfformiad sy'n rhoi sicrwydd, yn ystod y cyfnod 2025/2026, bod 95.1% o alwadau 999 wedi cael eu hateb mewn llai na 10 eiliad. Mae'r heddlu wedi cyrraedd dangosydd perfformiad allweddol 999 y Swyddfa Gartref Genedlaethol misol yn gyson, sef bod 90% o'r holl alwadau 999 a gyflwynwyd i'r heddlu wedi'u hateb o fewn 10 eiliad, bob mis ers mis Ionawr 2025. Mae'r perfformiad hwn yn tystio i effaith gadarnhaol barhaus y system deleffoni a radio newydd a ddechreuodd weithredu ym mis Tachwedd 2024, gyda chefnogaeth staff ychwanegol.

Mae'r cyhoedd i raddau helaeth yn ystyried y gwasanaeth 101 yn sianel gyswllt ar gyfer riportio digwyddiadau nad ydynt yn rhai brys i'r heddlu (yn gyffredinol, galwadau nad ydynt yn cyfiawnhau galwad 999). Derbyniwyd 176,971 o alwadau 101 yn ystod 2025/2026 (cynnydd o 2.5%). Mae'r heddlu wedi cynnal ei berfformiad wrth ateb galwadau 101, gydag amser aros cyfartalog ar gyfer 2025/2026 yn 42 eiliad. Mae hwn yn welliant enfawr o'i gymharu â'r 140 eiliad a gofnodwyd ar gyfer 2024/2025. O ganlyniad, mae'r gostyngiad hwn yn yr amser ateb wedi golygu bod galwyr wedi bod yn llai tebygol o adael eu galwadau wrth giwio, sydd wedi'i adlewyrchu'n gadarnhaol yn y gyfradd rhoi'r gorau i'w galwadau.

Cofnodwyd lefelau gadael ar y gwasanaeth hwn fel 8.3% ym mis Mawrth 2026. Mae'r heddlu wedi aros yn gyson o fewn dangosydd perfformiad allweddol cenedlaethol cyfradd gadael galwadau o 10% ers mis Ionawr 2025. Mae hwn yn welliant enfawr o'i gymharu â'r gyfradd gadael o 33.09% a gofnodwyd ym mis Ebrill 2024.

Mae'r cynnydd parhaus mewn perfformiad wedi'i briodoli i nifer o fesurau ystyriol a gyflwynwyd, sef gweithredu system deleffoni newydd, buddsoddiad sylweddol mewn lefelau staffio, newidiadau i'r model gweithredu presennol gan gynnwys cyflwyno rhaglen holl gymwys gyda'r bwriad o gryfhau cydnerthedd ar draws yr adran, yn ogystal â chyflwyno rota a phatrwm sifftiau newydd. Mae hyn wedi galluogi lefelau staffio ar ddyletswydd i gael eu cynyddu i'r eithaf ar unrhyw adeg yn unol â'r proffil galw.

Mae'r heddlu'n cynnig gwasanaeth cyswllt digidol 24/7 sy'n cynnwys y platfform adrodd ar-lein cartref ar-lein sengl (y gellir ei gyrchu trwy wefan yr heddlu) a chyfathrebu cyfryngau cymdeithasol dwyffordd.

Yn ystod 2025/2026, cyflwynwyd cyfanswm o 24,821 o ffurflenni cartref ar-lein sengl, cynnydd o 15.1% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol (ffynhonnell data: Knowledge Hub). Mae'r galw hwn yn cynyddu'n barhaus ac mae ffurflenni categorïau a gwasanaethau newydd yn cael eu cyflwyno'n rheolaidd. O ran amrywiol sianeli cyfryngau cymdeithasol a chyfathrebu drwy e-bost, mae data'n dangos, yn ystod 2025/2026, y cynhaliwyd cyfanswm o 17,897 o sgyrsiau drwy gyfryngau cymdeithasol (mae'r rhain yn cynnwys negeseuon uniongyrchol a sgyrsiau ar sianeli agored) – mae hyn yn gynnydd o 7.8% o'i gymharu â 16,595 o sgyrsiau yn

2024/2025. Er nad yw'n gwbl fesuradwy eto, amcangyfrifir bod cyswllt e-bost uniongyrchol tua 200 o negeseuon e-bost y dydd.

Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi

Arolygwyd yr heddlu yn flaenorol o dan raglen arolygu effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu 2023–2025 Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF yn 2023. Dros y cyfnod ariannol 12 mis hwn, mae'r heddlu wedi parhau i wneud cynnydd sylweddol o ran cwblhau a chymeradwyo meysydd i'w gwella a ddyrannwyd o arolygiadau effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu blaenorol. Yn ystod y cyfnod hwn, cafodd 19 o feysydd i'w gwella yn arolygiad effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu o gyfnodau arolygu 2021–2023 a 2023–2025 eu cymeradwyo, eu gwirio a'u cau gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF. Mae'r pedwar maes sy'n weddill i'w gwella wedi'u cymeradwyo gan yr heddlu ac maent yn destun adolygiad gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF fel rhan o arolygiad effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu 2025–2027 sy'n parhau ar hyn o bryd. Mae pum maes ychwanegol i'w gwella o adroddiad arolygu thematig Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF mewn perthynas â fetio, camymddwyn ac uniondeb, hefyd wedi'u cymeradwyo a'u cau o fewn y cyfnod o 12 mis diwethaf.

Mae'r heddlu'n cymryd rhan weithredol yn rhaglen arolygu effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu gyfredol Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF, 2025–2027, sydd wedi bod yn mynd rhagddi dros y 12 mis diwethaf. Mae arolygiad effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu hwn i fod i ddod i ben ddechrau mis Mehefin 2026, yn dilyn y cyfnod casglu tystiolaeth olaf o bythefnos.

O arolygiad effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu diwethaf a gwblhawyd yn 2023, amlygwyd pryderon, a dyrannwyd meysydd i'w gwella ar gyfer: rhoi'r gorau i alwadau nad ydynt yn rhai brys ac adolygu a deall risg a galw o fewn ystafell reoli'r heddlu a'r ymateb i ddigwyddiadau. Mae'r ddau faes i'w gwella wedi'u cymeradwyo a'u cau gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF yn dilyn rhaglen sylweddol o newid, gan gynnwys system gyswllt ffôn a radio newydd, mwy o adnoddau a model gweithredu newydd i gynnwys holl gymhwysedd gyda Chanolfan Gyfathrebu'r Heddlu. Mae hyn wedi gwella'r ddarpariaeth gwasanaeth, gyda'r heddlu bellach yn rhagori'n gyson ar ddangosyddion perfformiad allweddol ar gyfer rhoi'r gorau i alwadau ac amseroedd ateb galwadau ac wedi gwella canolbwyntio ar nifer y galwadau a pherchnogaeth dros ddigwyddiadau mewn graddau ymateb is.

O arolygiad effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu yn 2023, cafodd yr heddlu radd 'angen gwella' ar adeiladu, cefnogi a diogelu'r gweithlu. Tynnodd yr arolygiaeth sylw at dri maes i'w gwella: gwella hyfforddiant i oruchwylwyr, effeithiolrwydd a gwerth yr adolygiadau datblygiad proffesiynol ac ystyried lles swyddogion a staff. Mae'r heddlu wedi cychwyn rhaglen sylweddol o newid drwy'r rhaglen adolygiad parhaus o'r heddlu a'r model gweithredu, er mwyn cryfhau timau ymateb mewn lifrau yr heddlu wrth wella effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd sefydliadol. Mae hyfforddiant wedi'i ddarparu i sicrhau bod goruchwylwyr

wedi'u cymhwyso ar gyfer eu rolau ac mae newidiadau wedi'u gweithredu i broses adolygiad datblygiad proffesiynol i adlewyrchu amcanion personol ac adrannol yn well. Yn ogystal, mae'r heddlu hefyd wedi buddsoddi'n sylweddol mewn adnoddau iechyd a llesiant galwedigaethol, gan ganolbwyntio ar ddarparu ystod ehangach o fesurau llesiant, gan gynnwys cymorth ar gyfer rolau risg uchel, a chodi ymwybyddiaeth o'r gwasanaethau cymorth sydd ar gael i'r holl staff a swyddogion ar draws yr heddlu. Mae'r heddlu wedi bodloni holl feysydd i'w gwella y gweithlu hyn dros y 12 mis diwethaf, gyda dau wedi'u gwirio gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF ac un yn destun adolygiad fel rhan o arolygiad effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu 2025–2027 parhaus.

Mae'r heddlu hefyd wedi mynd i'r afael â meysydd i'w gwella er mwyn cynyddu gweledded a hygyrchedd swyddogion plismona bro a gwella'r ffordd y mae'n cyfathrebu â phobl leol. Mae gan yr heddlu gynllun ymgysylltu a strategaeth ar gyfer y tîm plismona ac atal bro, polisi a chanllawiau wedi'u diweddaru i leihau'r defnydd o adnoddau'r timau plismona ac atal bro a'u hanfon ar ddyletswyddau eraill. Mae'r heddlu hefyd wedi lansio ap ymgysylltu cymunedol newydd i wella cyswllt a chysylltiad â'n cymunedau.

Mae Heddlu Dyfed-Powys hefyd wedi mynd i'r afael â meysydd i'w gwella ar gyfer amddiffyn pobl fresgus, a amlygwyd yn arolygiad effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu yn 2023. Mae'r heddlu wedi gwella craffu ac adolygiad eilaidd o bob digwyddiad cam-drin domestig, wedi darparu hyfforddiant cynhwysfawr i swyddogion a staff mewn rolau arbenigol ym maes bregusrwydd, ac wedi gwella llywodraethu a monitro perfformiad i amddiffyn pobl fregus yn effeithiol. Mae'r holl feysydd i'w gwella hyn sy'n ymwneud ag amddiffyn pobl fregus hefyd wedi'u cymeradwyo a'u cau gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF o fewn y cyfnod o 12 mis diwethaf.

Mae Heddlu Dyfed-Powys hefyd wedi mynd i'r afael â meysydd i'w gwella mewn perthynas â safonau ymchwilio, gwasanaeth i ddioddefwyr a chyflawni deilliannau priodol i ddioddefwyr troseddau. Mae'r heddlu wedi gwella'r broses ar gyfer sicrhau ansawdd ac archwilio ymchwiliadau troseddau ac wedi defnyddio technoleg i wella'r broses o gasglu data ynghylch ansawdd a chydymffurfiaeth contractau dioddefwyr. Unwaith eto, mae tri maes i'w gwella a ddyrannwyd yn flaenorol yn ymwneud â gwella safonau ymchwilio hefyd wedi'u cymeradwyo a'u cau gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF. Mae'r heddlu hefyd wedi gwella effeithiolrwydd prosesau llywodraethu i gefnogi ei fframwaith perfformiad, a'r ddealltwriaeth o sut mae buddsoddiadau mewn systemau TGCh yn gwella cynhyrchiant.

Yn ystod y cyfnod adrodd hwn, mae'r heddlu hefyd wedi bod yn destun gweithgaredd arolygu arall gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF ac wedi ymwneud yn uniongyrchol ag arolygu. Arolygwyd yr heddlu fel rhan o'r arolygiad troseddau difrifol a threfnedig ac mae wedi cael ei raddio fel "digonol" o'r arolygiad hwn ac wedi nodi canfyddiadau cadarnhaol gan gynnwys: blaenoriaethu a rheoli'r ymateb i droseddau difrifol a threfnedig, adnoddau arbenigol, gwaith atal a gwella casglu gwybodaeth i fynd i'r afael â throseddu difrifol a trefnedig. Nodwyd dau faes i'w gwella hefyd ynghylch gwella dealltwriaeth gyffredinol y gweithlu o droseddu difrifol a threfnedig a rheoli troseddwyr, ac mae'r rhain eisoes yn cael sylw.

Roedd yr heddlu hefyd yn rhan o archwiliad ar y cyd o adeiladu achosion yn ardal De Cymru gan yr heddlu a Gwasanaeth Erlyn y Goron ym mis Mehefin 2025. Nid yw'r adroddiad hwn wedi'i gyhoeddi eto.

O weithgarwch arolygu thematig arall Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF a gynhaliwyd yn genedlaethol, mae argymhellion ychwanegol hefyd wedi'u dyrannu i bob heddlu o adroddiadau a gyhoeddwyd yn ystod y cyfnod 12 mis hwn. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol;

- Arolygiad i ba mor effeithiol y mae'r heddlu'n ymchwilio i droseddau (wyth argymhelliad) – cyhoeddwyd ym mis Mawrth 2025
- Gwella'r ymateb i droseddau mewnfudo cyfundrefnol (pedair argymhelliad) – cyhoeddwyd ym mis Mai 2025
- Pa mor effeithiol mae'r heddlu'n cofnodi troseddau? Adroddiad sbotolau ar effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu (tair argymhelliad) – cyhoeddwyd ym mis Awst 2025
- Effeithiolrwydd dargyfeirio plant o'r system cyfiawnder troseddol: diwallu anghenion, sicrhau diogelwch, ac atal aildroseddu (un argymhelliad) – cyhoeddwyd ym mis Hydref 2025
- Arolygiad o effeithiolrwydd ymateb yr heddlu a chyrff gorfodi'r gyfraith i gamfanteisio'n rhywiol ar blant mewn grwpiau: Adroddiad cynnydd (pedwar argymhelliad) – cyhoeddwyd ym mis Hydref 2025

Mae cynnydd yn cael ei wneud o ran yr holl argymhellion o'r arolygiadau thematig hyn, a adroddir ac a drafodir yn y cyfarfodydd bwrdd llywodraethu strategol chwarterol priodol. Mae'r heddlu wedi cymeradwyo 25 o argymhellion o arolygiadau thematig yn ystod y cyfnod adrodd hwn.

Fel y nodwyd yn flaenorol, ar hyn o bryd, heddlu'n cymryd rhan weithredol yn rhaglen arolygu gyfredol effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF, 2025–2027, a ddisgwylir i ddod i ben ddechrau mis Mehefin 2026. Cyhoeddir canfyddiadau arolygiad effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu parhaus hwn gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF yn ddiweddarach eleni ac yn wir bydd yr heddlu unwaith eto'n sicrhau y bydd yn mabwysiadu dull rhagweithiol i fynd i'r afael ag unrhyw welliannau a allai fod yn ofynnol i gynnal a gwella'r gwasanaeth a ddarperir i'n cymunedau yn barhaus.

Datganiad Rheoli'r Heddlu

Cyflwynodd y Prif Gwnstabl Ddatganiad Rheoli'r Heddlu 8 (2025) diweddaraf i Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF ym mis Mai 2026, gan ddarparu asesiad wedi'i ddiweddaru o gapasiti gweithredol Heddlu Dyfed-Powys yn erbyn y galw presennol a'r galw disgwyliedig yn y dyfodol. Mae Datganiad Rheoli'r Heddlu yn ymwybodol o sawl ffactor o fewn yr heddlu gan gynnwys:

- Blaenoriaethau a osodwyd gan y Prif Gwnstabl (themâu cam-drin domestig, cyffuriau, treisio a throseddau rhywiol).

- Mae parhad rhaglen newid yr heddlu, a elwir bellach yn fodel gweithredu'r heddlu, yn parhau i fod yn sbardun allweddol ar gyfer nodi gwelliannau busnes gweithredol, gyda sawl ffrwd waith ar gam gweithredu neu werthuso'r flwyddyn gyntaf.
- Datblygu dangosfyrddau deallusrwydd busnes ymhellach i ysgogi a chefnogi fframweithiau perfformiad a rheoli perfformiad mwy effeithiol. Mae momentwm yn adeiladu, wedi'i gefnogi gan symud i amgylchedd data Fabric a chanolbwyntio ar lythrennedd data, ansawdd a chywirdeb.

Mae Rhaglen Adolygu'r Heddlu yn ymwybodol o bob un o'r ffactorau uchod a'r effaith y maent wedi'i chael ar yr heddlu cyfan. Mae'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am risgiau allweddol ac unrhyw risgiau newydd sydd wedi dod i'r amlwg. Mae pob adran maes busnes o Ddatganiad Rheoli'r Heddlu yn ystyried cyflwr, perfformiad, cyfansoddiad, capasiti, gallu, llesiant a diogelwch cyflenwad gweithlu'r heddlu ac asedau eraill yn erbyn gofynion galw cyfredol a rhai y gellir eu rhagweld yn y dyfodol. Mae'r rhain wedi'u hamlinellu mewn pedwar cam sy'n rhan o ganllawiau Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub EF ac yn cefnogi rhesymeg cynllunio busnes a gwneud penderfyniadau, fel rhan o'r cylch cynllunio strategol a sicrwydd blynyddol ehangach.

Nododd Datganiad Rheoli'r Heddlu nifer o themâu a blaenoriaethau trawsbynciol, yn benodol mewn perthynas â newidiadau yn y galw am wasanaethau. Tynnwyd sylw hefyd at y meysydd allweddol o gynllunio a blaenoriaethu sydd eu hangen i gynnal a gwella darpariaeth gwasanaethau, gan sicrhau bod y rhain yn cael eu hadrodd drwy'r broses gynllunio strategol a sicrwydd. Mae canfyddiadau'r adroddiad wedi'u crynhoi ar draws y penawdau canlynol:

- Buddsoddi yn y gweithlu, hyfforddiant ac achredu, recriwtio (gan gynnwys fetio), gwydnwch arferion cadw staff, a llesiant.
- Heriau ariannol; mae pwysau cyllidebol yn parhau gydag ansicrwydd yn gysylltiedig ag ystyriaethau parhaus cynlluniau diwygio'r heddlu y Swyddfa Gartref a gostyngiadau a/neu newidiadau posibl i gyllid y llywodraeth i'w goresgyn.
- Materion amgylcheddol a chynaliadwyedd.
- Dadansoddi perfformiad a galw, a delweddu data.
- Ystadau - rhaglen fuddsoddi hirdymor i sicrhau y gallwn gynnal gweledded fel rhan o'n Strategaeth Plismona Bro ac Atal Lleol.
- Seilwaith a sgiliau technegol technoleg gwybodaeth a chyfathrebu (TGCh), a'r galw cynyddol am ddefnyddio deallusrwydd artiffisial a thechnolegau arloesol.
- Rheoli gwybodaeth a data.

Mae dull Datganiad Rheoli'r Heddlu presennol wedi'i gydlynu'n ganolog ac roedd wedi'i alinio'n agosach â'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig, cynllunio strategol a phroses y gyllideb ar gyfer 2025/2026. Bydd yr heddlu'n parhau i adolygu ei fethodoleg ar gyfer cynhyrchu Datganiad Rheoli'r Heddlu i sicrhau'r ymagwedd fwyaf effeithlon ac effeithiol at gynllunio strategol. Bydd cylch nesaf Datganiad Rheoli'r Heddlu (FMS 9 - 2026) yn gweld cyflwyno

cynhyrchion Microsoft 365 i gynyddu effeithlonrwydd wrth ddadansoddi data ansoddol a gwella gweledded ein hasesiad risg sefydliadol o bob maes busnes.

4 Y Model Sefydliadol

Trefnir heddlu Dyfed-Powys ar sail ddaearyddol a swyddogaethol. Cefnogir y Prif Gwnstabl gan dîm prif swyddogion sy'n cynnwys y dirprwy brif gwnstabl, y Prif Gwnstabl cynorthwyol, y cyfarwyddwr datblygu pobl a sefydliad, a'r cyfarwyddwr cyllid.

Dangosir prif gyfrifoldebau'r pedair swydd sy'n cefnogi'r Prif Gwnstabl yn y tabl isod:

Dirprwy Brif Gwnstabl	Prif Gwnstabl Cynorthwyol	Cyfarwyddwr Datblygu Pobl a'r Sefydliad	Cyfarwyddwr Cyllid
Adran gyfreithiol	Plismona lleol	Adnoddau dynol	Cyllid corfforaethol
Gwella Gwasanaeth/Adolygiad yr Heddlu	Ymchwiliadau	Iechyd a llesiant galwedigaethol	Systemau gwybodaeth a thechnoleg
Rheoli gwybodaeth	Ymateb arbenigol	Gwasanaethau datblygu	Caffael
Perfformiad	Canolfan Gyswllt yr heddlu	Cymdeithasau staff a chysylltiadau â gweithwyr	Fflyd
Cydweithio	Cefnogaeth wyddonol		Ystadau
Safonau proffesiynol	Y ddalfa a chyfiawnder troseddol		
Iechyd a diogelwch	Partneriaethau		
Arolygiad Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi	Cyfathrebu Corfforaethol		

Mae gan yr heddlu hanes rhagorol o gyflawni gostyngiadau costau strategol o £14.8 miliwn ers 2023/2024, sydd, ynghyd â chynnydd mewn praesept, wedi galluogi'r heddlu i wella gwydnwch ariannol a gwneud buddsoddiadau blaenoriaethol pwysig. Mae buddsoddiadau o'r fath wedi mynd i'r afael yn llwyddiannus â heriau allweddol mewn gwasanaethau, pwysau cost ac wedi galluogi gwelliannau mewn technoleg a seilwaith. Mae'r rhain wedi arwain at welliannau pendant ar draws ystod o wasanaethau gan gynnwys yr ystafell reoli, y ddalfa, mentrau atal a swyddogaethau cymorth busnes. Mae strwythurau gwaith a chyfarfodydd llywodraethu model gweithredu'r heddlu yn sicrhau bod yr heddlu'n parhau i edrych yn fewnol ac yn gydweithredol ar ffyrdd o wella gwasanaethau i gyflawni disgwyliadau dioddefwyr, y cyhoedd, partneriaid ac yn y pen draw, y gweithlu ei hun.

Roedd cyllideb yr heddlu ar gyfer 2025/2026 yn ymgorffori arbediad o £2.8 miliwn. Mae ymgysylltu cynhwysfawr â deiliaid cyllideb, monitro a chefnogaeth partneriaeth busnes cyllid wedi parhau drwy gydol y flwyddyn.

Mae'r heddlu wedi parhau i ail-lunio i ddiwallu'r galw. Fodd bynnag, cydnabyddir bod tirwedd plismona yn newid yn barhaus.

Ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/2026, roedd gan y Comisiynydd a'r heddlu gyllideb o 1,298 o swyddogion yr heddlu, 133 o swyddogion cefnogi cymunedol yr heddlu, a 924 o staff yr heddlu. Dangosir dadansoddiad o ddosbarthiad staffio yn y tabl canlynol:

	Swyddogion yr heddlu	Swyddog Cefnogi Cymunedol yr Heddlu	Staff yr heddlu	Cyfanswm
Swyddi a gyllidebwyd 2025/2026	**Cyfwerth ag amser llawn**			
Plismona lleol	586	133	45	764
Ymchwiliadau	457	0	163	620
Cymorth gweithredol (gan gynnwys delio â galwadau)	127	0	177	304
Cyfiawnder troseddol	2	0	80	82
Cymorth gwyddonol a gwaith fforensig digidol	4	0	66	70
Safonau proffesiynol	10	0	21	31
Arall (gan gynnwys cymorth busnes)	36	0	320	356
Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	0	0	22	22
Secondiadau a meysydd a ariennir	76	0	30	106
Cyfanswm	**1,298**	**133**	**924**	**2,355**

Mae'r ymgyrchoedd recriwtio wedi'u cynllunio a'u rheoli'n ofalus yn ystod y flwyddyn i sicrhau'r lefelau gorau posibl o adnoddau, argaeledd sgiliau arbenigol ac i ganiatáu dosbarthu staff yn gymesur ar sail ddaearyddol. Mae Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu yn parhau i weld myfyrwyr sy'n gwnstabliaid yn cael eu derbyn bob blwyddyn gyda darparwyr cyrsiau allanol yn darparu elfennau craidd o'u hyfforddiant.

Mae'r heddlu wedi gweld nifer uchel o swyddogion heddlu a staff yn gadael yn ystod y flwyddyn. Mae hyn, ynghyd ag oedi anochel wrth recriwtio staff a throsglwyddeion, wedi arwain at bwysau sylweddol mewn timau recriwtio a fetio ac arbedion heb eu cynllunio yn erbyn cyllidebau cyflog. Yn ogystal â recriwtio i gymryd lle'r rhai sy'n ymddeol ac yn gadael fel arfer, mae'r heddlu hefyd wedi bod yn cynyddu'r sefydliad yn unol â rhaglen Uplift swyddogion heddlu'r Swyddfa Gartref, gan arwain at darged o 1,314 o swyddogion erbyn mis Mawrth 2026, nifer a gynhaliwyd. Yn ogystal, roedd yr heddlu yn wynebu targed o gynyddu swyddogaethau plismona bro o 33 o swyddi cyfwerth ag amser llawn erbyn mis Mawrth 2026, a chyflawnwyd hyn yn llwyddiannus.

Mae gan y Comisiynydd swyddfa sy'n ei gefnogi i gyflawni ei gyfrifoldebau statudol fel y nodir yng Ngorchymyn Protocol Plismona 2011. Yn ogystal â rolau statudol y swyddog monitro a'r prif swyddog cyllid, mae gan y Comisiynydd dîm o weithwyr proffesiynol i gynghori ar faterion yn ymwneud â chyllid, polisi, perfformiad, ymgysylltu, comisiynu a phartneriaethau. Roedd gan y Comisiynydd sefydliad wedi'i gyllidebu o 22 o swyddi cyfwerth ag amser llawn ar gyfer 2025/2026.

5 Perfformiad ariannol

Mae datganiad o gyfrifon y grŵp yn dangos perfformiad ariannol y grŵp. Mae hwn wedi'i baratoi yn seiliedig ar arfer cyfrifyddu priodol i gydymffurfio â gofynion Cod Ymarfer Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth. Mae hyn ychydig yn wahanol i'r cyllidebau sy'n cael eu rheoli a'u monitro o ddydd i ddydd gan nad yw'r rhain yn cynnwys rhai elfennau megis dibrisiant a symudiadau ar rwymedigaethau pensiwn nad oes angen eu hariannu'n llawn yn ystod y flwyddyn o dan ofynion statudol.

Mae cost y gwasanaethau sydd wedi'u cynnwys yn y datganiad incwm a gwariant cynhwysfawr yn dangos bod £139.4 miliwn wedi'i wario ar ddarparu gwasanaethau plismona i gyhoedd Dyfed-Powys yn 2025/2026 (2024/2025: £138.2 miliwn). Mae'r datganiad yn rhoi dadansoddiad ar draws y prif gydrannau cost. Gwariwyd yr elfen fwyaf ar gyflogau a phensiynau swyddogion yr heddlu, a oedd yn cyfrif am £82.5 miliwn o'r cyfanswm yn 2025/2026 (2024/2025: £82.6 miliwn). Mae'r amrywiad mewn cost gwasanaeth yn cael ei effeithio'n sylweddol gan y symudiad mewn rhwymedigaethau pensiwn a chofnodion dibrisiant cyfalaf.

Mae'r fantolen yn rhoi cipolwg ar asedau a rhwymedigaethau'r Comisiynydd ar 31 Mawrth 2026.

Mae mantolen y grŵp yn cael ei dominyddu gan rwymedigaeth hirdymor o £952.4 miliwn (2024/2025: £922.9 miliwn) sy'n bodoli mewn perthynas â rhwymedigaethau pensiwn yn y dyfodol ar gyfer swyddogion a staff yr heddlu. Mae hyn yn cynrychioli'r swm amcangyfrifedig y mae angen ei neilltuo ar ddyddiad y fantolen i dalu cost taliadau pensiwn ar gyfer yr holl swyddogion a staff presennol/sy'n gwasanaethu ac wedi ymddeol. Mae'r rhwymedigaeth hon wedi'i chyfrifo'n annibynnol ar sail actiwaraidd, gan ystyried ffactorau megis lefelau cyflog yn y dyfodol, chwyddiant, cyfraddau marwolaethau, ac ati.

Yr eitem fwyaf nesaf ar fantolen y grŵp yw £103.3 miliwn (2024/2025: £97.7 miliwn) o eiddo, peiriannau ac offer sy'n eiddo i'r Comisiynydd a oedd yn destun ailbrisio annibynnol ffurfiol ar ddiwedd mis Mawrth 2026. Yn ogystal â'r asedau hirdymor hyn, roedd gan y Comisiynydd £34.3 miliwn (2024/2025: £34.9 miliwn) o asedau tymor byr sy'n ddyledwyr ac yn arian parod tymor byr yn bennaf. Cyfanswm y rhwymedigaethau cyfredol yw £31.4 miliwn ar 31 Mawrth 2026 (2024/2025: £34.7 miliwn).

<u>Dadansoddiad o Berfformiad Ariannol ac Amrywiad Cyllidebol 2025/2026</u>

Gosododd y Comisiynydd gyllideb refeniw o £153.3 miliwn ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/2026, sy'n cynrychioli cynnydd o 6.5%. Roedd hyn yn cynnwys defnydd o gronfeydd wrth gefn o £1.9 miliwn, yn ogystal â mesurau lleihau costau gwerth cyfanswm o £2.8 miliwn (1.8%). Roedd hyn yn dal i adael cynnydd yn y dreth gyngor ym Mand D o 8.6%.

Galluogodd y lefel ariannu hon yr heddlu i barhau i gyflawni ei gynlluniau gweithredol a strategol, er gwaethaf pwysau cost sylweddol. Darparodd fuddsoddiad ar gyfer moderneiddio'r gweithlu hefyd, gan gynnwys ailgynllunio 50 o swyddi swyddogion heddlu, gan ganiatáu iddynt gael eu hail-leoli i blismona mewn lifrai. Yn ogystal, darparodd y gyllideb

hefyd ar gyfer 11 o staff ychwanegol yn yr Adran Cyfiawnder Troseddol i ryddhau swyddogion o dasgau gweinyddol sy'n cymryd llawer o amser fel datgeliadau, golygu a gwirio Cyfrifiadur Cenedlaethol yr Heddlu.

Roedd angen i gyllideb 2025/2026 ymgorffori effaith y cynnydd cyflog o 4.75% a ddyfarnwyd ym mis Medi 2024, ochr yn ochr â chynnydd sylweddol yn Yswiriant Gwladol y cyflogwr. Roedd yr heddlu'n wynebu amrywiaeth o bwysau ariannol eraill gyda threfniadau cyllido grant penodol yn amodol ar gynnal niferoedd y gweithlu cyffredinol o swyddogion a swyddogion cefnogi cymunedol yr heddlu, tra hefyd yn ychwanegu 33 o swyddogion at swyddogaethau plismona bro.

Mae'r tabl canlynol yn nodi'r sefyllfa alldro terfynol ar gyfer 2025/2026 ac yn cymharu hyn â'r gyllideb ddiwygiedig. Mae'r gyllideb ddiwygiedig yn adlewyrchu symudiadau cyllidebau a chronfeydd wrth gefn ychwanegol a gytunwyd yn ystod y flwyddyn at ddibenion monitro cyllideb, yn unol â'r Fframwaith Llywodraethiant Corfforaethol.

Datganiad amrywiad	Cyllideb wreiddiol	Cyllideb ddiwygiedig	Gwirioneddol	Amrywiant (Cadarnhaol ar gyfer arbed)
Deiliad cyllideb	**£miliwn**	**£miliwn**	**£miliwn**	**£miliwn**
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu				
Costau swyddfa a chomisiynu	3.3	3.3	3.2	0.1
Trosglwyddo i/(o) gronfeydd wrth gefn – Comisiynydd	0.0	0.0	0.1	(0.1)
Cyfanswm costau cyllideb refeniw'r Comisiynydd	**3.3**	**3.3**	**3.3**	**0.0**
Prif gwnstabl				
Cyflogau a lwfansau'r heddlu	89.1	89.2	89.9	(0.7)
Goramser swyddogion yr heddlu	2.0	2.3	2.9	(0.6)
Gwyliau'r banc	0.9	0.9	0.9	0.0
Cyflogau a lwfansau staff yr heddlu	46.5	46.5	45.1	1.4
Goramser staff yr heddlu	0.3	0.3	0.4	(0.1)
Costau pensiwn	1.9	1.9	1.8	0.1
Recriwtio, yswiriant a hyfforddiant	2.0	2.0	1.7	0.3
Costau adeiladau	5.8	5.8	5.9	(0.1)
Costau eraill nad ydynt yn ymwneud â chyflogau	13.4	13.3	13.0	0.3
Dadansoddi ffonau a gwaith fforensig	3.5	3.5	3.4	0.1
Taliadau cydweithio ac asiantaeth	5.2	5.2	5.2	0.0
Grantiau	(17.9)	(17.9)	(19.1)	1.2
Incwm	(4.8)	(4.4)	(5.6)	1.2
Cyllid cyfalaf	4.5	4.8	4.7	0.1
Ailgodi taliadau	(0.5)	(1.2)	(0.7)	(0.5)
Cyfanswm y gyllideb – heddlu	**151.9**	**152.2**	**149.5**	**2.7**
Cyfanswm y gyllideb – Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a'r Prif Gwnstabl	**155.2**	**155.5**	**152.8**	**2.7**
Cyfraniad i/(o) gronfeydd wrth gefn – Prif Gwnstabl	(1.9)	(2.2)	0.5	(2.7)
Gwariant net ar ôl trosglwyddo o refeniw i gronfeydd wrth gefn	**153.3**	**153.3**	**153.3**	**0.0**
Cyfrifon dal a chyfrifon hunan-fantoli				
Rhaglen ailhyfforddi gyrwyr	0.0	0.0	(0.4)	0.4
Trosglwyddo i/(o) gronfeydd wrth gefn – ailhyfforddi gyrwyr	0.0	0.0	0.4	(0.4)
Symudiad ar gronfeydd y comisiynwyr				
Cost net gwasanaethau a ariennir o gronfeydd wrth gefn	0.8	0.8	0.1	0.7
Trosglwyddiad net i/(o) gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	(0.8)	(0.8)	(0.1)	(0.7)
Defnyddio'r gronfa gyfalaf wrth gefn				
Cyllid refeniw uniongyrchol ar gyfer defnyddio cronfeydd cyfalaf wrth gefn	0.0	0.0	2.4	(2.4)
Trosglwyddo o gronfeydd wrth gefn tuag at raglen gyfalaf fel cyllid refeniw uniongyrchol	0.0	0.0	(2.4)	2.4
Cyfanswm cyfrifon dal	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**

Roedd gwariant Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu o fewn y gyllideb o £0.1 miliwn a arweiniodd at lai o symud nag a ragwelwyd yn y cronfeydd arian wrth gefn. Roedd hyn yn adlewyrchu gwariant is gan yr heddlu a phartneriaid.

Mae sefyllfa alldro refeniw'r heddlu yn gadarnhaol iawn gyda thanwariant o £2.7 miliwn yn gyffredinol cyn addasu ar gyfer trosglwyddiadau cronfeydd wrth gefn y gyllideb a glustnodwyd ar gyfer pwysau cost untro sy'n codi yn 2026/2027 yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.

Profodd yr heddlu bwysau sylweddol yn erbyn cyllidebau cyflog swyddogion a staff oherwydd dyfarniad cyflog uwch na'r disgwyl ym mis Medi 2025. Talwyd grant ychwanegol o £0.8 miliwn a helpodd i wrthbwyso'r costau ychwanegol. Derbyniodd yr heddlu grantiau eraill o £0.4 miliwn yn ystod y flwyddyn hefyd nad oeddent wedi disgwyl eu cael, i ariannu rhai prosiectau cyfalaf TGCh cenedlaethol.

Roedd cyllideb staff yr heddlu £1.4 miliwn o dan y gyllideb er gwaethaf y cynnydd mewn dyfarniad cyflog ac roedd hyn oherwydd oedi wrth recriwtio staff yr heddlu. Ym mis Ionawr 2025, dyblwyd y grant plismona bro a chynyddwyd y gofyniad recriwtio staff o 17 i 33. Yn ogystal, ariannwyd 17 swydd staff arall o'r praesept i helpu i gadw swyddogion ar y rheng flaen. Arweiniodd penodi llawer o staff mewnol i'r rolau niferus hyn, ynghyd â heriau o ran recriwtio, iechyd galwedigaethol a gwirio, at oedi sylweddol. Rhagwelwyd y rhain ar adeg gosod cyllideb 2026/2027 a'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Er gwaethaf yr heriau hyn, llwyddodd yr heddlu i ryddhau 33 o swyddogion i dimau plismona bro newydd erbyn diwedd y flwyddyn a thrwy hynny hawlio'r rhan fwyaf o'r grant. Cyrhaeddodd yr heddlu hefyd ei darged cynyddu swyddogion a osodwyd gan raglen Uplift y Swyddfa Gartref.

Mae'r amrywiant negyddol yn erbyn goramser swyddogion heddlu yn adlewyrchu'r dyfarniadau cyflog uwch yn ogystal â'r gofyniad i gyflawni ymrwymiadau cyd gymorth cenedlaethol a sicrhau bod digon o swyddogion arbenigol yn y ddalfa ac ardaloedd eraill lle mae galw mawr yn ystod oriau brig.

O ran penawdau incwm, roedd derbyniadau llog yn sylweddol uwch nag a ragwelwyd oherwydd llif arian parod mwy ffafriol a chyfraddau llog yn parhau'n uwch am gyfnod hirach, gan gyfrannu £0.4 miliwn o'r arbediad o £1.2 miliwn yn erbyn y pennawd hwn. Enillwyd ad-daliad sylweddol o £0.5 miliwn uwchlaw'r gyllideb drwy orchmynion atafaelu ac adennill elw troseddau. Roedd derbyniadau cymorth cydfuddiannol hefyd £0.2 miliwn yn uwch na'r disgwyl, gyda'r heddlu yn darparu cefnogaeth trefn gyhoeddus ar sawl achlysur i gefnogi heddluoedd eraill dros yr haf – a roddodd bwysau ychwanegol ar y gweithlu a chyllidebau goramser yr heddlu.

Cynhyrchodd y rhaglen ailhyfforddi gyrwyr warged o £0.4 miliwn yn ystod y flwyddyn, sydd wedi'i drosglwyddo i gronfeydd wrth gefn i'w ddefnyddio ar fentrau diogelwch ffyrdd. Y symudiad net ar gronfeydd eraill oedd cyfraniad o £0.1 miliwn o gronfeydd wrth gefn yn erbyn cyllideb o £0.8 miliwn.

O ran meysydd eraill, talodd y Swyddfa Gartref grant ychwanegol sy'n cyfateb i £0.4 miliwn i Heddlu Dyfed-Powys mewn perthynas â'r Uned Troseddau Difrifol a Threfnedig – Tarian. Mae'n debygol y bydd y grant sydd ar gael i Tarian yn cael ei dorri yn 2026/2027 ac felly crëwyd cronfa wrth gefn wedi'i chlustnodi. O ran defnydd, mae'r heddlu wedi clustnodi £0.9

miliwn o'r tanwariant tuag at gynlluniau cyfalaf yn y dyfodol fel y rhagwelwyd adeg gosod y gyllideb. Bydd y gweddill yn cael ei glustnodi i fynd i'r afael â phwysau cost presennol heb ei ariannu megis dyfarniadau cyflog disgwyliedig yn 2026, a chynnydd yng nghostau tanwydd sy'n deillio o ddigwyddiadau yn y Dwyrain Canol, yn ogystal ag amrywiaeth o bwysau ariannol eraill.

	Cyllideb wreiddiol £miliwn	Cyllideb ddiwygiedig £miliwn	Gwariant gwirioneddol £miliwn	Amrywiant £miliwn
Gwariant wedi'i gyfalafu				
Rhaglen ystadau	16.3	11.1	9.7	1.4
Cerbydau	1.9	2.5	2.2	0.3
Prosiectau TGCh mawr	0.4	0.2	0.1	0.1
Seilwaith TGCh	0.8	0.3	0.2	0.1
Amnewid dyfeisiau TGCh dro ar ôl tro	2.6	2.6	2.4	0.2
Amnewid offer cyfalaf eraill	2.2	0.8	0.6	0.2
Is-gyfanswm y gwariant cyfalafu	**24.2**	**17.5**	**15.2**	**2.3**
Prosiectau ariannu refeniw uniongyrchol/hunan ariannu refeniw	0.0	0.1	0.2	(0.1)
Cyfanswm y gwariant	**24.2**	**17.6**	**15.4**	**2.2**
Ariannu				
Ariannu refeniw uniongyrchol	2.7	2.7	2.9	(0.02)
Derbyniadau cyfalaf – Adeiladau	0.3	1.0	0.9	0.1
Derbyniadau cyfalaf – Cerbydau	0.1	0.1	0.1	0.0
Cronfa cyfalaf wrth gefn a ddefnyddiwyd	4.2	3.3	2.2	1.1
Benthyg darbodus	16.8	10.0	8.8	1.2
Grant cyfalaf	0.1	0.1	0.0	0.1
Is-gyfanswm cyllido	**24.2**	**17.2**	**14.9**	**2.3**
Prosiectau hunan ariannu / ariannu refeniw uniongyrchol	0.0	0.4	0.5	(0.1)
Cyfanswm ariannu	**24.2**	**17.6**	**15.4**	**2.2**

O ran cyfalaf, mae llithriad mewn gwariant o £2.4 miliwn wedi golygu nad oes angen i'r Comisiynydd fenthyca cymaint ag a ragwelwyd. Mae'r Comisiynydd wedi cymeradwyo llithriad o £2.0 miliwn i'w gario ymlaen i gefnogi'r cynlluniau cyfalaf sy'n parhau i 2026/2027. Mae hyn yn cynnwys £1.0 miliwn tuag at brosiect Maes Tanio'r Tri Heddlu, £0.3 miliwn tuag at brosiectau ystadau bach eraill, £0.2 miliwn tuag at gerbydau a £0.5 miliwn tuag at ailosod teledu cylch cyfyng a phrosiectau TGCh eraill.

6 Risgiau, cyfleoedd a'r rhagolygon ariannol tymor canolig

Rheolir risgiau ar bob lefel o'r sefydliad trwy'r strwythur llywodraethu a defnyddir cofrestr risg gorfforaethol i gofnodi, rheoli a lliniaru'r prif risgiau a allai effeithio ar gyflawni canlyniadau'r Cynllun Heddlu a Throseddu a blaenoriaethau'r Prif Gwnstabl.

Roedd y prif risgiau a oedd yn parhau'n 'fyw' ar ddiwedd 2025/2026 yn cynnwys y canlynol:

- Cerbydau trydan a seilwaith - mae risg na fydd yr heddlu'n cyflawni'r rhwymedigaethau sero net a osodwyd gan y llywodraeth, gyda chynllunio effeithiol yn hanfodol i liniaru dau ffactor allweddol: yn gyntaf, gall argaeledd cerbydau ddod yn gyfyngiad, os na fydd gweithgynhyrchwyr yn bodloni'r galw. Yn ail, y seilwaith ar gyfer gwefru mewn gorsafoedd ac ar leoliadau ar lwybrau. Defnyddir dull sy'n seiliedig ar ddata i asesu patrymau defnydd cerbydau a llywio gwneud penderfyniadau strategol. [sgôr gweddilliol 16]
- Proses Asesiadau o'r Effaith ar Ddiogelu Data - mae risg o oedi wrth gwblhau a chymeradwyo Asesiadau o'r Effaith ar Ddiogelu Data oherwydd ôl-groniad presennol. Mae adolygiad o'r broses wedi'i gwblhau, ac mae argymhellion yn cael eu gweithredu i helpu i liniaru'r risg. [sgôr gweddilliol 20].
- Gofal Cywir Unigolyn Cywir - efallai y bydd cyflawni camau 3 a 4 o brosiect Gofal Cywir Unigolyn Cywir yn cael ei heffeithio gan adnoddau a seilwaith partneriaeth annigonol, serch hynny, mae'r heddlu wedi gweithredu camau 1 a 2 yn llwyddiannus, gyda chyfathrebu rhanbarthol a chenedlaethol cryf yn cael ei gynnal gyda darparwyr gwasanaethau partner. [sgôr gweddilliol 12].
- Fetio - mae risg na fydd yr heddlu'n cyflawni ei ymrwymiadau fetio oherwydd ôl-groniadau cynyddol sy'n fwy na throthwy goddefgarwch Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi. Yn dilyn cynnig cylch sicrwydd cynllunio strategol llwyddiannus, mae adnoddau ychwanegol wedi'u dyrannu i liniaru'r risg ymhellach. [sgôr gweddilliol 9].
- Rheoli parhad busnes - efallai na fydd yr heddlu yn gallu ymateb yn effeithiol i ddigwyddiadau sy'n tarfu ar fusnes, ac adfer ar ôl digwyddiadau o'r fath, oherwydd absenoldeb swyddog parhad busnes dynodedig. Darparwyd cymorth adnoddau dros dro i gynnal swyddogaethau gweinyddol fel mesur rheoli cyfredol. [sgôr gweddilliol 12].

Mae'r gofrestr risg yn cael ei monitro'n rheolaidd i sicrhau bod perchennog risg yn cael ei neilltuo i risgiau a bod y perchennog hwnnw'n gyfrifol am roi mesurau lliniaru a chamau gweithredu priodol ar waith. Mae rhagor o fanylion mewn perthynas â rheoli risg wedi'u cynnwys yn y datganiad llywodraethu blynyddol.

Cyllideb a Chynllun Ariannol Tymor Canolig 2026/2027

Cytunodd y Panel Heddlu a Throseddu yn unfrydol ar gynnydd blynyddol o 7.47%, neu £26.95, yn y dreth gyngor ym Mand D fel y cynigiwyd gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu ym mis Ionawr 2026, gan arwain at gyllideb net o £165.1 miliwn ar gyfer 2026/2027. Mae'r gyllideb yn cynnwys:

- Cynnal niferoedd swyddogion heddlu, er gwaethaf dileu targedau cynyddu nifer swyddogion yr heddlu rhaglen Uplift y Swyddfa Gartref a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Cartref ym mis Ionawr 2026.
- Cynnydd pellach o 12 swyddog mewn swyddogaethau plismona bro, fel y'i dyfarnwyd o dan grant Gwarant Plismona Bro y llywodraeth fel y'i cyhoeddwyd ym mis Ionawr 2026.

- Ymgorfforwyd cynnydd cyflog o 4.2% a ddyfarnwyd i swyddogion a staff ym mis Medi 2025 ac roedd hyn yn sylweddol uwchlaw'r 2.8% a dybiwyd yn y gyllideb sylfaenol y flwyddyn flaenorol. Tybiwyd cynnydd pellach o 3% o fis Medi 2026 ymlaen.
- Cynnydd cyffredinol o 3% mewn chwyddiant a chynnydd anochel mewn costau llog ac yswiriant.
- Gostyngiadau cost net o £3.5 miliwn (2.2%) a oedd yn cynnwys gostyngiad yng nghyfraniadau'r cyflogwr i bensiwn staff yr heddlu, yn ogystal â gostyngiadau yn erbyn costau ynni ac o weithgareddau caffael lleol, cenedlaethol a rhanbarthol.
- Cynnydd o £1.4 miliwn mewn cyllid refeniw uniongyrchol i ariannu'r rhaglen gyfalaf yn y dyfodol, ochr yn ochr â £2.5 miliwn (1.6%) o fuddsoddiad strategol i fynd i'r afael â bylchau gwasanaeth a nodwyd a chyfleoedd i wella gwasanaethau. Mae arweinwyr gwasanaeth wedi datblygu cynlluniau wedi'u costio i fynd i'r afael â'r meysydd hyn, ac maent wedi'u blaenoriaethu gan brif swyddogion gan ystyried canlyniadau ymgynghori â rhanddeiliaid (gan gynnwys y gweithlu, dioddefwyr, partneriaid a'r cyhoedd), yn ogystal â phwysau ar wasanaethau a nodwyd drwy Ddatganiad Rheoli'r Heddlu, prosesau rheoli risg, adroddiadau archwilio a chanfyddiadau'r arolygiaeth.

O fewn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig cytbwys, roedd angen ymgorffori sawl rhagdybiaeth allweddol, yn ogystal â goblygiadau penderfyniadau y cytunwyd arnynt eisoes, gan gynnwys y canlynol:

- Cronfeydd wrth gefn yn gostwng o £21.8 miliwn ym mis Mawrth 2025 i £7.9 miliwn erbyn mis Mawrth 2029.
- Rhaglen Gyfalaf 2026/2027 gwerth £25.3 miliwn, gan gynnwys gorsaf heddlu Aberhonddu a chwblhau Maes Hyfforddi Arfau Tanio y tri heddlu.
- Gofyniad cyllido cyfalaf (benthyca) ychwanegol o £28 miliwn erbyn mis Mawrth 2029 a gofyniad benthyca allanol o £35 miliwn, gyda chostau cyllido cyfalaf yn cael eu hadlewyrchu'n llawn yng nghyllideb refeniw y dyfodol wedi mantoli.

Mae'r amgylchedd ariannol yn parhau i fod yn heriol iawn o ran y sefyllfa economaidd gyffredinol, gyda'r argyfwng costau byw a gwrthdaro a gwrthdaro parhaus pellach sy'n creu risgiau chwyddiant a chyfraddau llog pellach. Mae mesurau lleihau costau o dros £11 miliwn wedi'u cyflawni ers 2023/2024 gyda £3.5 miliwn pellach wedi'i gynnwys yn y gyllideb ar gyfer 2026/2027. Mae risg yn parhau y bydd y dyfarniad cyflog ym mis Medi 2026 yn fwy na'r 3% a dybiwyd adeg gosod y gyllideb. Mae Corff Adolygu Cydnabyddiaeth Ariannol yr Heddlu yn argymell cynnydd cyflog o 3.5%, a allai gostio £0.4 miliwn ychwanegol. Yn ogystal, mae cynnydd mewn prisiau tanwydd ers mis Mawrth 2026 wedi arwain at gynnydd o tua £6,000 mewn costau tanwydd wythnosol, gan greu pwysau cost posibl pellach.

Gydag Adolygiad yr Heddlu wedi dod i ben, ond y gwaith ar fodel gweithredu'r heddlu yn parhau i mewn i drydydd a phedwaredd flwyddyn, mae'r heddlu wedi gallu gosod Cynllun Ariannol

Tymor Canolig wedi'i fantoli yn seiliedig ar set gychwynnol o dybiaethau ar gyfer y blynyddoedd i ddod sy'n gysylltiedig â chwyddiant y Trysorlys a dangosyddion cyllid.

Gellir dod o hyd i ddogfen lawn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig ar gyfer 2026/2027 ar wefan y Comisiynydd heddlu a throseddu yma:

https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/cy/cyllid/y-praesept-a-r-cynllun-ariannol-tymor-canolig/

Mae gosod rhagdybiaethau chwyddiant yn y dyfodol yn anodd, gan fod pob newid canrannol o'r lefelau tybiedig yn gwneud gwahaniaeth sylweddol mewn termau ariannol. Byddai newid o 1% ym mhob rhagdybiaeth yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn arwain at ddiffyg/gwarged o £1.1 miliwn yn 2026/2027, gan godi i ddiffyg/gwarged o £4.0 miliwn yn y blynyddoedd i ddod. Gyda'i gilydd, byddai angen mynd i'r afael â hyn drwy ostyngiadau costau pellach neu addasiadau i'r dreth gyngor. Mae'r cynllun yn arbennig o sensitif i amrywiadau mewn dyfarniadau cyflog, lefelau praesept a setliadau.

Cyhoeddwyd adroddiad ar ail gam adolygiad cynhwysfawr o wariant 2025 ar 11 Mehefin 2025, ac roedd yn cynnwys cyfanswm y dyraniadau plismona am dair blynedd o 2026/2027. Cafodd y rhain eu hymgorffori yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Daeth cyhoeddiadau ar ddiwygio'r heddlu yn rhy hwyr i gael eu hymgorffori. Mae gwaith ar Gynllun Ariannol Tymor Canolig wedi'i ddiweddaru ar gyfer 2027/2028 wedi dechrau ers mis Mehefin 2025.

Mae'r Comisiynydd a'r heddlu yn wynebu nifer o ymrwymiadau a rhwymedigaethau ariannol anhysbys ac ansicr posibl yn y dyfodol, y cyfeirir atynt ymhellach yn y nodiadau Rhwymedigaethau digwyddiadol a phensiynau. Ailgychwynnodd Llywodraeth y DU yr adolygiad o'r fformiwla ariannu ym mis Mai 2021, ond mae'n annhebygol y bydd hyn yn symud ymlaen yn y tymor canolig ac mae'n cael ei ymgorffori mewn ystyriaethau ehangach ynghylch diwygio'r heddlu. Mae canlyniad y gwaith hwn a'r canlyniadau ariannol posibl yn parhau i fod yn risg.

Er gwaethaf y cynnydd tybiedig ym mhraesept y dreth gyngor, mae angen parhau â gofynion effeithlonrwydd a chynhyrchiant dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Mae ansicrwydd ynghylch cyllid grant craidd a phenodol yn y dyfodol, cymhlethdodau mewn perthynas â chostau pensiynau, diwygio'r heddlu a'r gweithlu o'i gymharu â'r dirwedd economaidd ehangach yn golygu bod yr amgylchedd ariannol yn debygol o barhau i fod yn heriol am y dyfodol hyd y gellir ei ragweld.

Mae hysbysiad Adran 114 yn ddatganiad y mae'n ofynnol i swyddog cyllid awdurdod lleol yng Nghymru a Lloegr ei gyhoeddi, lle mae awdurdod yn rhagweld y bydd ei wariant yn fwy na'i incwm ar gyfer unrhyw flwyddyn ariannol. I gadarnhau, mae Heddlu Dyfed-Powys yn ystyried gofynion Adran 114 yn rheolaidd, fel rhan o'r broses o osod a monitro'r gyllideb. Ystyrir bod yr incwm a ragwelir yn ddigonol i fodloni'r gwariant a ragwelir yn y tymor byr a chanolig ac felly nid oes angen adrodd ar unrhyw faterion na hysbysiadau ar hyn o bryd.

7 Diwygio'r heddlu

Ym mis Tachwedd 2025, cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Cartref y byddai swydd y Comisiynydd Heddlu a Throseddu yn cael ei diddymu o ddiwedd y tymor swydd presennol, ym mis Mai 2028. Ym mis Ionawr 2026, cyhoeddodd y llywodraeth ei Phapur Gwyn ar ddiwygio'r heddlu

hefyd, a oedd yn cynnwys manylion trefniadau llywodraethu newydd ar gyfer plismona. Yng Nghymru, mae hyn yn debygol o olygu sefydlu byrddau heddlu a throseddu, gydag arweinwyr awdurdodau lleol yn goruchwylio llywodraethu'r heddlu.

Ers y cyhoeddiadau hyn, mae'r comisiynwyr heddlu a throseddu a'u timau ledled Cymru wedi bod yn gweithio gyda swyddogion Llywodraeth Cymru a'r Swyddfa Gartref i benderfynu sut y bydd byrddau'r heddlu a throseddu yn gweithredu yng Nghymru. Mae'r trefniadau manwl yn dal i gael eu cwblhau.

Mae Papur Gwyn y llywodraeth ar ddiwygio'r heddlu yn ceisio gwneud y canlynol: rhesymoli nifer yr heddluoedd ledled Cymru a Lloegr; creu Gwasanaeth Heddlu Cenedlaethol; a sicrhau bod heddluoedd yn symud i systemau a phrosesau safonol, gyda'r nod o leihau dyblygu a lleihau costau. Mae canfyddiadau cychwynnol yr adolygiad dan arweiniad yr Arglwydd Hogan-Howe i ofynion y Papur Gwyn i fod i gael eu cyhoeddi ddiwedd haf 2026.

O ystyried y newidiadau sylfaenol disgwyliedig i heddluoedd a llywodraethu plismona, mae ansicrwydd mawr yn bodoli o fewn plismona ar hyn o bryd. Mae hyn yn ychwanegol at bwysau'r adolygiad cynhwysfawr o wariant presennol, sy'n gweld gostyngiadau cyllid mewn termau real tan o leiaf 2028/2029.

Bydd paratoi'r datganiadau o gyfrifon blynyddol yn amserol ac yn gywir, a'u cyhoeddi a'u harchwilio, yn rhan hanfodol o drefniadau rheoli ariannol Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a'r heddlu yn ystod y cyfnod trosglwyddo i'r trefniadau newydd.

8 Sail paratoi a chyflwyno

Mae'n rhaid i'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl fel endidau cyfreithiol ar wahân gynhyrchu eu datganiad o gyfrifon eu hunain, gyda'r Comisiynydd yn gyfrifol am gynhyrchu cyfrifon y grŵp, y mae cyfrifon y Comisiynydd wedi'u cynnwys ynddynt.

Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, fel y'u diwygiwyd, yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff llywodraeth leol baratoi datganiad o gyfrifon yn unol ag arferion priodol. Mae cod ymarfer Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth wedi'i nodi fel un sy'n cynrychioli arferion priodol.

Mae'r canlynol yn esboniad o'r datganiadau isod, eu pwrpas a'r berthynas rhyngddynt:

- **Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiad o Gyfrifon** – mae'r datganiad hwn yn nodi cyfrifoldebau'r comisiynydd a'i brif swyddog cyllid;
- **Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol** – mae hwn yn nodi barn yr archwilydd allanol, Archwilydd Cyffredinol Cymru, ynghylch p'un a yw cyfrifon y grŵp a gyflwynwyd yn rhoi 'darlun gwir a theg' o sefyllfa ariannol a gweithrediadau'r comisiynydd ar gyfer 2025/2026;
- **Dadansoddiad o Wariant a Chyllid** – mae'r datganiad hwn yn dangos sut mae gwariant blynyddol yn cael ei ddefnyddio a'i ariannu gan y grŵp o adnoddau fel yr adroddwyd gan reolwyr, wedi'u rhannu ar draws cyfarwyddiaethau a

gwasanaethau o gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddiwyd neu a enillwyd gan y grŵp a adroddwyd yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol;

- **Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr -** mae'r datganiad craidd hwn yn crynhoi'r adnoddau a gynhyrchwyd ac a ddefnyddiwyd wrth ddarparu gwasanaethau plismona a lleihau trosedd yn ystod y flwyddyn. Mae'n cynnwys yr holl dreuliau o ddydd i ddydd ac incwm cysylltiedig ar sail croniadau, yn ogystal â thrafodion sy'n mesur gwerth yr asedau sefydlog a ddefnyddiwyd a gwerth rhagamcanol gwirioneddol y buddion ymddeol a enillwyd gan weithwyr yn ystod y flwyddyn;
- **Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn** – mae'r datganiad hwn yn dangos y symudiadau dros y flwyddyn yn y cronfeydd wrth gefn a ddelir gan y grŵp, wedi'u dadansoddi i gronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio (arian y gellir ei ddefnyddio i ariannu gwariant cyfalaf neu i leihau trethiant lleol) a chronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio (arian na ellir ei ddefnyddio i ddarparu gwasanaethau ac sy'n bodoli drwy gymhwyso safonau cyfrifyddu, er enghraifft, cronfeydd wrth gefn pensiynau sy'n cyfateb i'r rhwymedigaeth pensiwn);
- **Mantolen** – mae'r datganiad craidd hwn yn dangos gwerth yr asedau a'r rhwymedigaethau a gydnabyddir gan y grŵp ar ddyddiad y fantolen. Y comisiynydd sy'n berchen ar y tir, yr adeiladau ac asedau eraill a ddefnyddir gan yr heddlu. Mae'r asedau net (asedau heb y rhwymedigaethau) yn cael eu cyfateb gan y cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio ac na ellir eu defnyddio;
- **Datganiad Llif Arian Parod** - mae'r datganiad hwn yn crynhoi newidiadau i arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod yn ystod y cyfnod adrodd;
- **Cyfrif Cronfa Bensiwn yr heddlu** - mae'r datganiad hwn yn dangos gwariant, incwm, asedau a rhwymedigaethau sy'n ymwneud â phensiynau'r heddlu yn ystod y flwyddyn. Mae'r cyfrif yn dangos y grant atodol sy'n ddyledus gan y grŵp i gyfrif y gronfa bensiwn. Wedi hynny, mae'r Swyddfa Gartref yn ad-dalu'r grŵp am arian a dalwyd i'r cyfrif ac yn tanysgrifennu'r diffyg i bob pwrpas. Byddai'r arfer hwn yn gweithio i'r gwrthwyneb pe bai cyfrif y gronfa bensiwn yn dangos gwarged ar ddiwedd y flwyddyn;
- **Nodiadau i'r datganiadau ariannol** – mae'r rhain yn darparu gwybodaeth ychwanegol sy'n egluro ymhellach yr eitemau a gynhwysir yn y prif ddatganiadau gyda'r nod o wella dealltwriaeth y darllenwyr o'r prif ddatganiadau ariannol. Maent yn nodi'r polisïau cyfrifo a ddefnyddir fel sail i baratoi'r datganiadau ariannol fel sy'n ofynnol gan y cod ymarfer;
- **Geirfa o dermau** – mae'r rhain yn darparu naratif ychwanegol i egluro'r termau a ddefnyddir yn y datganiad gyda'r nod o wella dealltwriaeth y darllenwyr fel sy'n ofynnol gan y cod ymarfer;
- Mae **Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar y Cyd** yn cael ei gyhoeddi ar wahân i'r datganiad o gyfrifon hwn ac mae'n nodi manylion sut mae'r comisiynydd a'r prif

gwnstabl yn llywodraethu eu materion. Mae'r datganiad yn ddogfen statudol ar gyfer pob corfforaeth undyn, er ei fod yn parhau i fod yn ddatganiad cyfunol ar gyfer 2025/2026. Nod hyn yw cynorthwyo tryloywder a dealltwriaeth i'r darllenydd, gan ddangos yn glir lle mae trefniadau'n gyson a lle maent yn gwahaniaethu rhwng y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl. Mae'r datganiad yn cynnwys adolygiad blynyddol o ddigonolrwydd y trefniadau llywodraethu ac yn rhoi sicrwydd ar y systemau rheolaeth fewnol.

Datganiad o Gyfrifoldebau

Diben y datganiad hwn yw nodi cyfrifoldebau'r comisiynydd a'r prif swyddog ariannol mewn perthynas â'r Datganiad o Gyfrifon.

Cyfrifoldebau'r comisiynydd

Mae'n ofynnol i'r comisiynydd wneud y canlynol:

- gwneud trefniadau ar gyfer gweinyddu materion ariannol yn briodol a sicrhau bod un o'i swyddogion yn gyfrifol am weinyddu'r materion hynny. Y swyddog hwnnw yw'r Prif Swyddog Ariannol;
- rheoli ei faterion i sicrhau defnydd darbodus, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a diogelu ei asedau; a
- cymeradwyo'r datganiad o gyfrifon.

Cymeradwyaf y datganiad o gyfrifon ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/2026.

Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys **Dyddiad: 29 Medi 2026**

Cyfrifoldebau'r prif swyddog ariannol

Mae'r prif swyddog ariannol yn gyfrifol am baratoi'r datganiad o gyfrifon yn unol â'r arferion priodol a nodir yn y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth/LASAAC (y Cod).

Wrth baratoi'r datganiad o gyfrifon hwn, mae'r prif swyddog ariannol wedi gwneud y canlynol:

- dewis polisïau cyfrifyddu addas ac yna eu cymhwyso'n gyson;
- gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a doeth; a
- chydymffurfio â'r cod awdurdodau lleol.

Mae'r prif swyddog ariannol hefyd wedi gwneud y canlynol:

- cadw cofnodion cyfrifyddu cywir a oedd yn gyfredol; a
- cymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac afreoleidd-dra arall.

Tystiaf fod y datganiad o gyfrifon yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y grŵp/Comisiynydd ar y dyddiad adrodd ac o'i wariant a'i incwm am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026.

Prif Swyddog Ariannol **Dyddiad: 29 Medi 2026**

Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys

Barn ar ddatganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol:

- Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys;
- Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys sy'n cynnwys Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys a Phrif Gwnstabl Heddlu Dyfed Powys; a
- Cronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys.

ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau ariannol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys yn cynnwys y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen, y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn, y Datganiad Llif Arian a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisïau cyfrifyddu perthnasol.

Mae datganiadau ariannol Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar gyfer Dyfed Powys yn cynnwys Dadansoddiad Gwariant a Chyllid y Grŵp, Datganiad Symudiad Grŵp mewn Cronfeydd Wrth Gefn, Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp, Mantolen y Grŵp, Datganiad Llif Arian y Grŵp a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisïau cyfrifyddu perthnasol.

Mae Cronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys yn cynnwys Cyfrif y Gronfa a'r Datganiad Asedau Net a nodiadau cysylltiedig gan gynnwys y polisïau cyfrifyddu perthnasol.

Y fframwaith adrodd ariannol sydd wedi'i gymhwyso wrth eu paratoi yw cyfraith berthnasol safonau cyfrifyddu rhyngwladol a fabwysiadwyd gan y DU fel y'u dehonglir a'u haddasu gan y Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26.

Yn fy marn i, ym mhob agwedd berthnasol, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys ar 31 Mawrth 2026 ac o'u hincwm a'u gwariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac
- wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol a fabwysiadwyd gan y DU fel y'u dehonglwyd a'u haddasu gan y Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26.

Sail ar gyfer barn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio datganiadau ariannol a rheoleidd-dra cyrff sector cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol yn fy adroddiad.

Mae fy staff a minnau'n annibynnol ar Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Rwy'n credu bod y dystiolaeth archwilio rydw i wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod defnyddio'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar gyfer Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys i barhau i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol o gyfrifo am gyfnod o 12 mis o leiaf o'r adeg y mae'r datganiadau ariannol yn cael eu hawdurdodi i'w cyhoeddi.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol mewn perthynas â busnes gweithredol yn yr adrannau perthnasol o'r adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ac eithrio'r datganiadau ariannol ac adroddiad fy archwilydd arnynt. Mae'r Swyddog Ariannol Cyfrifol yn gyfrifol am y wybodaeth arall a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, gan eithrio i'r graddau y nodir yn benodol yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arno.

Fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn sylweddol anghyson â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu fel arall yn ymddangos fel ei fod wedi cael ei gam-ddatgan yn sylweddol. Os byddaf yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol amlwg, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os, yn seiliedig ar y gwaith rydw i wedi'i gyflawni, rwy'n dod i'r casgliad bod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i mi adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a gynhwysir yn yr Adroddiad Naratif ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26;
- mae'r wybodaeth a roddir yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar y cyd gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys a Phrif Gwnstabl Heddlu Dyfed Powys ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r canllawiau.

Materion yr wyf yn adrodd arnynt trwy eithriad

Yng ngoleuni gwybodaeth a dealltwriaeth Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad Naratif na'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol ar y cyd.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol, yr wyf yn eu hadrodd i chi, os, yn fy marn i:

- nad wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad;
- nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi'u cadw, neu nid oes ffurflenni digonol ar gyfer fy archwiliad wedi'u derbyn gan ganghennau nad ydynt wedi cael ymweld gan fy nhîm; a
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â'r cofnodion cyfrifyddu a'r ffurflenni.

Cyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol am y datganiadau ariannol

Fel yr eglurir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad o Gyfrifon, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am:

- baratoi'r datganiad o gyfrifon, gan gynnwys Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar gyfer datganiadau ariannol Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys, sy'n rhoi darlun gwir a theg ac yn cydymffurfio ag arferion priodol;
- cadw cofnodion cyfrifyddu priodol;
- rheolaethau mewnol fel y mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn penderfynu ei fod yn angenrheidiol i alluogi paratoi datganiadau cyfrifon and yw’n cynnwys camddatganiad

perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad; ac

- asesu gallu Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar gyfer Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn yr Heddlu Dyfed Powys i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu, fel y bo'n berthnasol, materion sy'n ymwneud â pharhau â'r busnes a defnyddio sail cyfrifyddu parhaus oni bai bod y swyddog ariannol cyfrifol yn rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar gyfer Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar gyfer Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn yr Heddlu Dyfed Powys yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch nad yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn cynnwys camddatganiad perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn i. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio y DU bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu gamgymeriad ac fe'u hystyrir yn sylweddol os, yn unigol neu'n gyfanredol, gellid disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae anghysondebau, gan gynnwys twyll, yn achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rwy'n dylunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag anghysondebau, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau yn cynnwys y canlynol:

- Ymholi'r rheolwyr, y pennaeth archwilio mewnol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol sy'n ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys sy'n ymwneud â:
    - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio;
    - canfod ac ymateb i risgiau twyll ac a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, a amheuir neu dwyll honedig; a'r
    - rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu beidio

â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau.

- Ystyried fel tîm archwilio sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion posibl o dwyllo. Fel rhan o'r drafodaeth hon, nodais botensial ar gyfer twyll yn y meysydd canlynol: gwyrdroi gan y tîm rheoli a phostio cyfnodolion anarferol;
- Cael dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn yr Heddlu Dyfed Powys yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys a Chomisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys yn gweithredu ynddynt, gan ganolbwyntio ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn yr Heddlu Dyfed Powys; a
- Cael dealltwriaeth o berthnasoedd partïon cysylltiedig.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu datgeliadau’r datganiad ariannol a phrofi dogfennaeth ategol i asesu cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau perthnasol a drafodwyd uchod;
- holi rheolwyr, y Cyd-bwyllgor Archwilio a chynghorwyr cyfreithiol am ymgyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu; a
- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll trwy wyrdroi rheolaethau gan y tîm rheoli, profi priodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau a wnaed wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o ragfarn bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodion arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs arferol busnes.

Fe wnes i hefyd gyfathrebu cyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau twyll posibl i holl aelodau'r tîm archwilio ac aros yn wyliadwrus i unrhyw arwyddion o dwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Mae'r anhawster cynhenid wrth ganfod anghysondebau, effeithiolrwydd rheolaethau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys yn effeithio ar y graddau y mae fy ngweithdrefnau'n gallu canfod anghysondebau, gan gynnwys twyll, natur ag amseru a maint y gweithdrefnau archwilio a gyflawnwyd.

Mae disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol i'w weld ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r

disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad fy archwilydd.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Rwy'n cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethiant ynglŷn â, ymhlith materion eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio sylweddol, gan gynnwys unrhyw ddiffygion sylweddol mewn rheolaeth fewnol yr wyf yn eu nodi yn ystod fy archwiliad.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Rwy’n ardystio fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Dyfed Powys, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Grŵp Dyfed Powys a Chronfa Bensiwn Heddlu Dyfed Powys yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Catherine Mealing-Jones	1 Cwr y Ddinas
Archwilydd Cyffredinol Cymru	Stryd Tyndall
30 Medi 2026	Caerdydd, CF10 4BZ

Cyfrifoldeb Prif Gwnstabl Heddlu Dyfed-Powys yw cynnal a chadw a chywirdeb ei wefan; nid yw’r gwaith a wneir gan archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac felly nid yw archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai fod wedi digwydd i’r datganiadau ariannol ers iddynt gael eu cyflwyno ar y wefan yn wreiddiol.

Dadansoddiad o wariant a chyllid

Dadansoddiad o wariant a chyllid 2025/2026	Gwariant net sy'n daladwy i'r gronfa gyffredinol £'000	Addasiadau (cyfeiriwch at Nodyn 8 am fanylion) £'000	Gwariant net yn y datganiad incwm a gwariant cynhwysfawr £'000
Tâl a phensiynau swyddogion heddlu	94,669	(12,177)	82,492
Goramser swyddogion yr heddlu	3,899	0	3,899
Tâl a phensiynau staff yr heddlu	47,443	81	47,524
Goramser staff yr heddlu	412	0	412
Costau eraill sy'n gysylltiedig â gweithwyr	1,693	283	1,976
Costau adeiladau	5,811	(394)	5,417
Costau trafnidiaeth	2,383	270	2,653
Cyflenwadau a gwasanaethau	17,011	878	17,889
Gwasanaethau asiantaeth a chontract	9,368	(916)	8,452
Costau ariannu cyfalaf	6,276	(201)	6,075
Grantiau	(21,994)	(2,111)	(24,105)
Incwm arall	(12,102)	(217)	(12,319)
Eitemau eithriadol – ailbrisio asedau anghyfredol	0	(978)	(978)
Cost net gwasanaethau	**154,869**	**(15,482)**	**139,387**
Incwm a gwariant arall	(153,303)	32,307	(120,996)
Gwarged/(Diffyg) (cyn trosglwyddiadau cronfeydd wrth gefn)	**1,566**	**16,825**	**18,391**
Trosglwyddiadau i gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	(1,566)		
Gwarged neu ddiffyg am y flwyddyn	**0**		
Balans agoriadol y gronfa gyffredinol ar 1 Ebrill 2025	(5,512)		
Namyn y diffyg ar falans y gronfa gyffredinol yn y flwyddyn	0		
Balans terfynol y gronfa gyffredinol ar 31 Mawrth 2026	**(5,512)**		

Dadansoddiad Gwariant a Chyllid 2024/2025	Gwariant net sy'n daladwy i'r gronfa gyffredinol £'000	Addasiadau (cyfeiriwch at Nodyn 8 am fanylion) £'000	Gwariant net yn y datganiad incwm a gwariant cynhwysfawr £'000
Tâl a phensiynau swyddogion heddlu	88,431	(5,786)	82,645
Goramser swyddogion yr heddlu	3,389	0	3,389
Tâl a phensiynau staff yr heddlu	43,457	1,573	45,030
Goramser staff yr heddlu	296	0	296
Costau eraill sy'n gysylltiedig â gweithwyr	1,750	194	1,944
Costau adeiladau	5,838	(364)	5,474
Costau trafnidiaeth	2,282	141	2,423
Cyflenwadau a gwasanaethau	15,569	795	16,364
Gwasanaethau asiantaeth a chontract	9,027	(1,349)	7,678
Costau ariannu cyfalaf	5,023	796	5,819
Grantiau	(19,843)	371	(19,472)
Incwm arall	(11,776)	(1,311)	(13,087)
Eitemau eithriadol – ailbrisio asedau anghyfredol	0	(299)	(299)
Cost net gwasanaethau	**143,443**	**(5,239)**	**138,204**
Incwm a gwariant arall	(143,902)	33,020	(110,882)
Gwarged/(Diffyg) (cyn trosglwyddiadau cronfeydd wrth gefn)	**(459)**	**27,781**	**27,322**
Trosglwyddiadau i gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	459		
Gwarged neu ddiffyg am y flwyddyn	**0**		
Balans agoriadol y gronfa gyffredinol ar 1 Ebrill 2024	(5,512)		
Namyn y diffyg ar falans y gronfa gyffredinol yn y flwyddyn	0		
Balans cloi'r gronfa gyffredinol ar 31 Mawrth 2025	**(5,512)**		

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

Grŵp					Comisiynydd		
Gwariant gros. £'000	Incwm gros £'000	Gwariant net £'000	Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr 2025/2026	Nodiadau	Gwariant gros £'000	Incwm gros £'000	Gwariant net £'000
82,492	0	82,492	Tâl a phensiynau swyddogion heddlu		0	0	0
3,899	0	3,899	Goramser swyddogion yr heddlu		0	0	0
47,524	0	47,524	Tâl a phensiynau staff yr heddlu		1,346	0	1,346
412	0	412	Goramser staff yr heddlu		0	0	0
1,976	0	1,976	Costau eraill sy'n gysylltiedig â gweithwyr		10	0	10
5,417	0	5,417	Costau adeiladau		0	0	0
2,653	0	2,653	Costau trafnidiaeth		3	0	3
17,889	0	17,889	Cyflenwadau a gwasanaethau		826	0	826
8,452	0	8,452	Gwasanaethau asiantaeth a chontract		3,871	0	3,871
6,075	0	6,075	Costau ariannu cyfalaf		607	0	607
0	(24,105)	(24,105)	Grantiau	31	0	(24,105)	(24,105)
0	(12,319)	(12,319)	Incwm arall	31	0	(12,319)	(12,319)
			Eitemau eithriadol:				
948	(1,926)	(978)	Ailbrisio asedau anghyfredol	6	948	(1,926)	(978)
177.737	**(38,350)**	**139,387**	**Cyfanswm cost gwasanaethau**		**7,611**	**(38,350)**	**(30,739)**
200	(19,964)	(19,764)	Incwm a gwariant gweithredu arall	11	200	(19,964)	(19,764)
54,614	(2,543)	52,071	Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi	12	1,631	(2,543)	(912)
0	(153,303)	(153,303)	Trethiant ac incwm grant amhenodol	13	0	(153,303)	(153,303)
0	0	0	Costau comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)		223,109	0	223,109
232,551	**(214,160)**	**18,391**	**Gwarged/diffyg ar ddarpariaeth gwasanaethau**		**232,551**	**(214,160)**	**18,391**
		(2,373)	(Gwarged) neu ddiffyg ar ailbrisio asedau sefydlog	6			(2,373)
		11,371	Enillion/colledion actiwaraidd ar asedau/rhwymedigaethau pensiwn				69
		0	Costau comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)				11,302
		27,389	**Cyfanswm incwm a gwariant cynhwysfawr**				**27,389**

Grŵp					Comisiynydd		
Gwariant gros. £'000	Incwm gros £'000	Gwariant net £'000	Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr 2024/2025	Nodiadau	Gwariant gros £'000	Incwm gros £'000	Gwariant net £'000
82,645	0	82,645	Tâl a phensiynau swyddogion heddlu		0	0	0
3,389	0	3,389	Goramser swyddogion yr heddlu		0	0	0
45,030	0	45,030	Tâl a phensiynau staff yr heddlu		1,301	0	1,301
296	0	296	Goramser staff yr heddlu		0	0	0
1,944	0	1,944	Costau eraill sy'n gysylltiedig â gweithwyr		5	0	5
5,474	0	5,474	Costau adeiladau		0	0	0
2,423	0	2,423	Costau trafnidiaeth		2	0	2
16,364	0	16,364	Cyflenwadau a gwasanaethau		320	0	320
7,678	0	7,678	Gwasanaethau asiantaeth a chontract		2,613	0	2,613
5,819	0	5,819	Costau ariannu cyfalaf		616	0	616
0	(19,472)	(19,472)	Grantiau	31	0	(19,472)	(19,472)
0	(13,087)	(13,087)	Incwm arall	31	0	(13,087)	(13,087)
			Eitemau eithriadol:				
1,496	(1,795)	(299)	Ailbrisio asedau anghyfredol	6	1,496	(1,795)	(299)
172,558	**(34,354)**	**138,204**	**Cyfanswm cost gwasanaethau**		**6,353**	**(34,354)**	**(28,001)**
312	(16,733)	(16,421)	Incwm a gwariant gweithredu arall	11	312	(16,733)	(16,421)
52,125	(2,596)	49,529	Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi	12	1,604	(2,596)	(992)
0	(143,990)	(143,990)	Trethiant ac incwm grant amhenodol	13	0	(143,990)	(143,990)
0	0	0	Costau comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)		216,726	0	216,726
224,995	**(197,673)**	**27,322**	**Gwarged/diffyg ar ddarpariaeth gwasanaethau**		**224,995**	**(197,673)**	**27,322**
		325	(Gwarged) neu ddiffyg ar ailbrisio asedau sefydlog	6			325
		(157,099)	Enillion/colledion actiwaraidd ar asedau/rhwymedigaethau pensiwn				18
		0	Costau comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)				(157,117)
		(129,452)	**Cyfanswm incwm a gwariant cynhwysfawr**				**(129,452)**

Datganiad symudiad yn y cronfeydd wrth gefn

Blwyddyn ariannol 2025/2026	Cyfeirnod nodyn	Balans y gronfa gyffredinol £'000	Cronfeydd wrth gefn cyffredinol a glustnodwyd £'000	Cyfanswm balans y gronfa gyffredinol £'000	Cronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn £'000	Grantiau cyfalaf heb eu cymhwyso £'000	Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio £'000	Cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio £'000	Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn £'000
Balans ar 31 Mawrth 2025		**(5,512)**	**(16,282)**	**(21,794)**	**0**	**(107)**	**(21,901)**	**847,802**	**825,901**
Symudiad mewn cronfeydd wrth gefn yn ystod 2025/2026									
(Gwarged) neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	18,391	0	18,391	0	0	18,391	0	**18,391**
Incwm a gwariant cynhwysfawr arall	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	0	0	0	0	0	0	8,998	**8,998**
Cyfanswm incwm a gwariant cynhwysfawr		**18,391**	**0**	**18,391**	**0**	**0**	**18,391**	**8,998**	**27,389**
Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail ariannu o dan Reoliadau	**9**	(16,825)	0	(16,825)	0	0	(16,825)	16,825	**0**
Net (cynnydd)/gostyngiad cyn trosglwyddiadau i/o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd		**1,566**	**0**	**1,566**	**0**	**0**	**1,566**	**25,823**	**27,389**
Trosglwyddiadau net (i)/o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	**10**	(1,566)	1,566	0	0	0	**0**	0	**0**
(Cynnydd)/gostyngiad yn 2025/2026		**0**	**1,566**	**1,566**	**0**	**0**	**1,566**	**25,823**	**27,389**
Balans ar 31 Mawrth 2026		**(5,512)**	**(14,716)**	**(20,228)**	**0**	**(107)**	**(20,335)**	**873,625**	**853,290**

Datganiad o Gyfrifon Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys 2025/2026

Blwyddyn ariannol 2024/2025	Cyfeirnod nodyn	Balans y gronfa gyffredinol £'000	Cronfeydd wrth gefn cyffredinol a glustnodwyd £'000	Cyfanswm balans y gronfa gyffredinol £'000	Cronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn £'000	Grantiau cyfalaf heb eu cymhwyso £'000	Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio £'000	Cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio £'000	Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn £'000
Balans ar 31 Mawrth 2024		**(5,512)**	**(15,823)**	**(21,335)**	**0**	**(107)**	**(21,442)**	**976,795**	**955,353**
Symudiad mewn cronfeydd wrth gefn yn ystod 2024/2025									
(Gwarged) neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	27,322	0	27,322	0	0	27,322	0	**27,322**
Incwm a gwariant cynhwysfawr arall	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	0	0	0	0	0	0	(156,774)	**(156,774)**
Cyfanswm incwm a gwariant cynhwysfawr		**27,322**	**0**	**27,322**	**0**	**0**	**27,322**	**(156,774)**	**(129,452)**
Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail ariannu o dan Reoliadau	**9**	(27,781)	0	(27,781)	0	0	(27,781)	27,781	**0**
Net (cynnydd)/gostyngiad cyn trosglwyddiadau i/o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd		**(459)**	**0**	**(459)**	**0**	**0**	**(459)**	**(128,993)**	**(129,452)**
Trosglwyddiadau net (i)/o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	**10**	459	(459)	0	0	0	**0**	0	**0**
(Cynnydd)/Gostyngiad yn 2024/2025		**0**	**(459)**	**(459)**	**0**	**0**	**(459)**	**(128,993)**	**(129,452)**
Balans ar 31 Mawrth 2025		**(5,512)**	**(16,282)**	**(21,794)**	**0**	**(107)**	**(21,901)**	**847,802**	**825,901**

Mantolen

Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000		Nodiadau	Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
97,744	97,744	Eiddo, peiriannau ac offer	**14**	103,303	103,303
1,925	1,925	Asedau anniriaethol	**14**	1,558	1,558
2,896	2,896	Eiddo buddsoddi	**15**	3,351	3,351
610	610	Asedau dros ben	**14**	7	7
7,215	7,215	Asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu	**14**	14,318	14,318
110,390	**110,390**	**Asedau hirdymor**		**122,537**	**122,537**
0	0	Buddsoddiadau tymor byr	**17**	2,083	2,083
521	0	Rhestrau eiddo		719	0
90	90	Asedau a gedwir i'w gwerthu	**20**	180	180
22,795	19,974	Dyledwyr Tymor Byr	**18**	23,249	20,686
11,514	11,514	Arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod	**19**	8,090	8,090
0	3,342	Trosglwyddo o fewn grŵp		0	3,282
34,920	**34,920**	**Asedau cyfredol**		**34,321**	**34,321**
(10,610)	(10,610)	Benthyca tymor byr	**17**	(2,239)	(2,239)
(21,864)	(1,953)	Credydwyr tymor byr	**21**	(27,267)	(5,640)
(129)	(129)	Credydwyr tymor byr – Rhwymedigaeth ased hawl i ddefnyddio IFRS16	**34**	(138)	(138)
(2,048)	(2,048)	Darpariaethau tymor byr	**22**	(1,788)	(1,788)
0	(19,911)	Trosglwyddo o fewn grŵp		0	(21,627)
(34,651)	**(34,651)**	**Rhwymedigaethau cyfredol**		**(31,432)**	**(31,432)**
(10,000)	(10,000)	Benthyca tymor hir	**17**	(23,000)	(23,000)
(426)	0	Credydwyr hirdymor	**21**	(590)	0
(1,474)	(1,474)	Credydwyr hirdymor – Rhwymedigaeth ased hawl i ddefnyddio IFRS16	**34**	(1,678)	(1,678)
(922,940)	(922,940)	Rhwymedigaethau hirdymor eraill	**37**	(952,384)	(952,384)
(1,720)	(1,720)	Darpariaethau hirdymor	**22**	(1,064)	(1,064)
0	(426)	Trosglwyddo o fewn grŵp		0	(590)
(936,560)	**(936,560)**	**Rhwymedigaethau hirdymor**		**(978,716)**	**(978,716)**
(825,901)	**(825,901)**	**(Rhwymedigaethau)/asedau net**		**(853,290)**	**(853,290)**
(21,901)	(21,901)	Cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio	**Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn**	(20,335)	(20,335)
847,802	847,802	Cronfeydd Wrth Gefn na ellir eu Defnyddio	**23**	873,625	873,625
825,901	**825,901**	**Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn**		**853,290**	**853,290**

Datganiad Llif Arian Parod

2024/2025 £'000		Nodiadau	2025/2026 £'000
27,322	**Diffyg net neu (gwarged) ar ddarparu gwasanaethau**	**Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	**18,391**
(30,279)	Addasiadau i warged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn arian parod	24	(28,018)
168	Addasiadau ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu'r diffyg net ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi ac ariannu	24	1,101
(2,789)	**Llif arian parod net o weithgareddau gweithredu**	**24**	**(8,526)**
13,810	Gweithgareddau buddsoddi	25	16,805
(11,277)	Gweithgareddau ariannu	26	(4,855)
(256)	**Gostyngiad neu (gynnydd) net mewn arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod**	**19**	**3,424**
11,258	Arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod ar ddechrau'r cyfnod adrodd	19	11,514
11,514	**Arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod ar ddiwedd y cyfnod adrodd**	**19**	**8,090**

Cronfa bensiwn yr heddlu

Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000	Cyfrif cronfa	Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
		Cyfraniadau derbyniadwy		
(19,728)	0	Cyfraniadau cyflogwyr	(20,794)	0
(444)	0	Incwm arall (cyfraniadau afiechyd cyflogwyr)	(427)	0
(7,763)	0	Cyfraniadau swyddogion	(8,041)	0
(27,935)	**0**	**Cyfraniadau derbyniadwy**	**(29,262)**	**0**
(476)	**0**	**Trosglwyddiadau i mewn o gronfeydd pensiwn eraill**	**(455)**	**0**
		Buddion sy'n daladwy		
38,575	0	Pensiynau	39,519	0
6,468	0	Cyfnewidiadau a buddion ymddeol cyfandaliadau	9,333	0
45,043	**0**	**Buddion sy'n daladwy**	**48,852**	**0**
		Taliadau i'r rhai sy'n gadael ac ar gyfrif y rhai sy'n gadael		
83	0	Ad-dalu cyfraniadau	37	0
18	0	Taliadau treth cynllun yn talu	281	0
101	**0**	**Taliadau i'r rhai sy'n gadael ac ar gyfrif y rhai sy'n gadael**	**318**	**0**
0	**0**	**Trosglwyddiadau allan i gronfeydd pensiwn eraill**	**511**	
16,733	**0**	**Swm net sy'n daladwy am y flwyddyn**	**19,964**	**0**
(16,733)	(16,733)	Cyfraniad ychwanegol o gronfa'r heddlu (yn ymwneud â: Grant y Swyddfa Gartref)	(19,964)	(19,964)
0	16,733	Trosglwyddo o fewn grŵp	0	19,964
0	**0**	**Cyfanswm**	**0**	**0**

2024/2025 £'000	Datganiad asedau net	2025/2026 £'000
	Asedau cyfredol	
4,405	Dyledwr - grant sy'n ddyledus gan y Swyddfa Gartref	6,245
491	Dyledwr - gwerthoedd trosglwyddo sy'n ddyledus	99
52	Dyledwr - cyfraniadau McCloud a llog sy'n ddyledus o dan y cynllun unioni cam	86
4,948	**Asedau cyfredol**	**6,430**
	Rhwymedigaethau cyfredol	
(948)	Credydwr - taliadau sy'n ddyledus i swyddogion sy'n ymddeol	(897)
0	Credydwr – gwerthoedd trosglwyddo sy'n daladwy	(505)
(112)	Credydwr - lwfansau blynyddol yn daladwy i CThEF	(44)
(3,888)	Credydwr - balans net sy'n ddyledus i gronfa'r heddlu	(4,984)
(4,948)	**Rhwymedigaethau cyfredol**	**(6,430)**
0	**Asedau net**	**0**

Nodiadau i gyfrifon cronfa bensiwn yr heddlu

- Mae'r polisïau cyfrifyddu a ddilynwyd, a'r rhagdybiaethau a wnaed, ynghylch Cyfrif Pensiynau'r heddlu yn unol â'r rhai a nodir yn Nodyn 1 - Polisïau Cyfrifyddu;

- Gweinyddir Cynllun Pensiwn yr Heddlu gan Gyngor Sir Caerfyrddin o dan gytundeb lefel gwasanaeth;

- Nid oes unrhyw asedau buddsoddi yn y gronfa. Mae'r taliadau i mewn ac allan o'r gronfa bensiwn yn cael eu mantoli i ddim bob blwyddyn trwy dderbyn cyfraniadau ychwanegol o gronfa gyffredinol yr heddlu, sydd yn ei thro yn cael ei had-dalu gan grant penodol gan y Swyddfa Gartref (grant atodol). Derbynnir y grant hwn gan y comisiynydd a'i drosglwyddo i'r prif gwnstabl ar ffurf trosglwyddiad o fewn grŵp;

- Nid yw datganiadau ariannol y gronfa bensiwn yn ystyried rhwymedigaethau pensiwn yn y dyfodol ar ôl 31 Mawrth 2026. Fodd bynnag, cyflwynir y rhain ar y fantolen o dan 'Rhwymedigaethau hirdymor eraill', gyda datgeliadau manwl yn Nodyn 37 – Cynlluniau pensiwn â buddion wedi'u diffinio.

Nodiadau i'r cyfrifon

1. Polisïau cyfrifyddu

Egwyddorion cyffredinol

Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn crynhoi trafodion y grŵp ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/2026 a'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ar 31 Mawrth 2026. Mae'n ofynnol i'r comisiynydd baratoi datganiad o gyfrifon blynyddol ar gyfer ei hun a'r grŵp gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 fel y'u diwygiwyd, sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt gael eu paratoi yn unol ag arferion cyfrifyddu priodol. Mae'r arfer hwn yn cynnwys yn bennaf y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025/2026, a gefnogir gan Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol.

Y confensiwn cyfrifyddu a fabwysiadwyd yn y datganiad o gyfrifon yw cost hanesyddol yn bennaf, wedi'i addasu drwy ailbrisio rhai categorïau o asedau anghyfredol ac offerynnau ariannol.

Addasiadau cyfnod blaenorol, newidiadau mewn polisïau cyfrifyddu ac amcangyfrifon a gwallau

Gall addasiadau cyfnod blaenorol godi oherwydd newidiadau mewn polisïau cyfrifyddu, neu i gywiro gwallau perthnasol. Rhoddir cyfrif am newidiadau mewn amcangyfrifon cyfrifo yn rhagolygol, h.y. yn y flwyddyn gyfredol ac yn y dyfodol y bydd y newid yn effeithio arnynt ac nid ydynt yn achosi addasiad cyfnod blaenorol.
Ni wneir newidiadau mewn polisïau cyfrifyddu oni bai bod hynny'n ofynnol gan arferion cyfrifyddu priodol neu lle mae'r newid yn darparu gwybodaeth fwy dibynadwy neu berthnasol am effaith trafodion, digwyddiadau ac amodau eraill ar y sefyllfa ariannol neu berfformiad

ariannol y grŵp. Lle gwneir newid, caiff ei gymhwyso'n ôl-weithredol (oni nodir yn wahanol) drwy addasu balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol fel pe bai'r polisi newydd wedi'i gymhwyso erioed.

Mae gwallau sylweddol a ddarganfyddir yn ffigurau cyfnod blaenorol yn cael eu cywiro'n ôl-weithredol trwy ddiwygio'r balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol.

Croniadau incwm a gwariant

Rhoddir cyfrif am weithgaredd yn y flwyddyn y mae'n digwydd, nid yn unig pan wneir neu geir taliadau arian parod. Yn benodol:

- Caiff refeniw o werthu nwyddau ei gydnabod pan fydd y grŵp yn trosglwyddo risgiau a gwobrau sylweddol perchnogaeth i'r prynwr ac mae'n debygol y bydd buddion economaidd neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodiad yn llifo i'r grŵp.
- Caiff refeniw o ddarparu gwasanaethau ei gydnabod pan fydd y grŵp yn gallu mesur yn ddibynadwy ganran cwblhau'r trafodiad a'i bod yn debygol y bydd buddion economaidd neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodiad yn llifo i'r grŵp.
- Cofnodir cyflenwadau fel gwariant pan gânt eu defnyddio. Lle mae bwlch rhwng y dyddiad y derbynnir cyflenwadau a'r dyddiad y'u defnyddir, cânt eu cario fel rhestr eiddo ar y fantolen.
- Mae treuliau mewn perthynas â gwasanaethau a dderbynnir (gan gynnwys gwasanaethau a ddarperir gan weithwyr) yn cael eu cofnodi fel gwariant pan dderbynnir y gwasanaethau yn hytrach na phan wneir taliadau.
- Mae llog y gellir ei dderbyn ar fuddsoddiadau ac yn daladwy ar fenthyciadau yn cael ei gyfrif fel incwm a gwariant ar sail y gyfradd llog effeithiol ar gyfer yr offeryn ariannol perthnasol yn hytrach na'r llif arian a bennir gan y contract.
- Lle mae refeniw a gwariant wedi'u cydnabod ond nad oes arian parod wedi'i dderbyn na'i dalu, mae dyledwr neu gredydwr ar gyfer y swm perthnasol yn cael ei gofnodi yn y fantolen. Lle mae'n bosibl na fydd dyledion yn cael eu talu, caiff balans y dyledwyr ei nodi a chodir tâl ar refeniw am yr incwm na fydd o bosibl yn cael ei gasglu.

Gorbenion a gwasanaethau cymorth

Codir costau gorbenion a gwasanaethau cymorth ar segmentau gwasanaeth yn unol â threfniadau'r grŵp ar gyfer atebolrwydd a pherfformiad ariannol.

Eitemau eithriadol

Pan fo eitemau incwm a gwariant yn berthnasol, datgelir eu natur a'u swm ar wahân, naill ai ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr neu yn y nodiadau i'r cyfrifon, yn dibynnu ar ba mor arwyddocaol yw'r eitemau i ddeall perfformiad ariannol y grŵp.

Digwyddiadau ar ôl dyddiad y fantolen

Digwyddiadau ar ôl dyddiad y fantolen yw'r digwyddiadau hynny, ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y cyfnod adrodd a'r dyddiad yr awdurdodir cyhoeddi'r datganiad o gyfrifon. Gellir nodi dau fath o ddigwyddiad:

- Y rhai sy'n darparu tystiolaeth o amodau a oedd yn bodoli ar ddiwedd y cyfnod adrodd – mae'r datganiad o gyfrifon yn cael ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath.
- Y rhai sy'n arwydd o amodau a gododd ar ôl y cyfnod adrodd – nid yw'r datganiad o gyfrifon yn cael ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath, ond lle byddai categori o ddigwyddiadau yn cael effaith sylweddol, datgelir yn y nodiadau natur y digwyddiadau a'u heffaith ariannol amcangyfrifedig.

Nid yw digwyddiadau sy'n digwydd ar ôl y dyddiad awdurdodi cyhoeddi yn cael eu hadlewyrchu yn y datganiad o gyfrifon.

Eiddo, peiriannau ac offer

Caiff gwariant ar gaffael, creu neu wella eiddo, peiriannau ac offer ei gyfalafu ar sail croniadau. Mae gwariant sy'n cynnal ond nad yw'n ychwanegu at botensial ased i ddarparu buddion economaidd neu botensial gwasanaeth yn y dyfodol (h.y. gwaith atgyweirio a chynnal a chadw) yn cael ei godi fel traul pan eir iddo.

Mae gwariant sy'n is na lefel de minimis o £6,000 yr eitem yn cael ei drin fel refeniw a'i godi pan eir iddo.

Mae asedau'n cael eu mesur i ddechrau ar gost ac yna'n cael eu cario yn y fantolen gan ddefnyddio'r seiliau mesur canlynol:

- Tir – gwerth teg;
- Asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu – cost hanesyddol;
- Adeiladau gweithredol – gwerth teg; Asedau anarbenigol – gwerth defnydd presennol; Asedau arbenigol – cost amnewid dibrisiedig;
- Asedau dros ben – gwerth teg – a adolygir yn flynyddol;
- Asedau a gedwir i'w gwerthu – gwerth teg – adolygir yn flynyddol;
- Eiddo buddsoddi – gwerth teg – adolygir yn flynyddol;
- Pob ased gwerth teg arall – yn cael ei ailbrisio bob pedair blynedd ac wedi'i bennu fel y swm a fyddai'n cael ei dalu am yr ased yn ei ddefnydd presennol;
- Cerbydau, offer a dodrefn – cost hanesyddol.

Caiff cynnydd mewn prisiadau eu cyfateb gan gredydau i'r Gronfa ailbrisio wrth gefn i gydnabod enillion heb eu gwireddu. Mae'r Gronfa ailbrisio wrth gefn yn cynnwys enillion ailbrisio a gydnabuwyd ers 1 Ebrill 2007 yn unig, sef dyddiad ei gweithredu'n ffurfiol. Mae enillion sy'n codi cyn y dyddiad hwnnw wedi'u cyfuno yn y Cyfrif addasu cyfalaf.

Asesir asedau ar ddiwedd pob blwyddyn i weld a oes unrhyw arwydd y gallai fod amhariad ar ased. Lle mae arwyddion yn bodoli ac amcangyfrifir bod unrhyw wahaniaethau posibl yn

sylweddol, amcangyfrifir swm adferadwy'r ased a, lle mae hyn yn llai na swm cario ymlaen yr ased, cydnabyddir colled amhariad ar gyfer y diffyg.

Lle nodir colledion amhariad, cyfrifir amdanynt fel a ganlyn:

- Lle mae balans o enillion ailbrisio ar gyfer yr ased yn y Gronfa ailbrisio wrth gefn, mae swm cario ymlaen yr ased yn cael ei leihau yn erbyn y balans hwnnw (hyd at swm yr enillion cronedig).
- Lle nad oes balans yn y Gronfa ailbrisio wrth gefn neu falans annigonol, mae swm cario ymlaen yr ased yn cael ei leihau yn erbyn y llinellau gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Mynegrifo

Yn dilyn newidiadau a gyflwynwyd i God Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth 2025/2026, bydd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yn mabwysiadu mynegrifo ar gyfer gwerthuso eiddo o flwyddyn ariannol 2026/2027. Cynhaliwyd gwerthusiad llawn yn 2025/2026, a bydd mynegrifo yn cael ei gymhwyso yn y blynyddoedd cyfamserol ac ailwerthusiadau llawn yn cael eu cynnal ar gylchred pum mlynedd wedi hynny.

Mae mynegrifo yn offeryn a ddefnyddir i gymhwyso cynnydd chwyddiannol i asedau yn y blynyddoedd rhwng gwerthusiadau proffesiynol. Mae mynegrifo yn gweithio drwy ystyried y newid cymharol mewn gwerth gan ddefnyddio mynegeion yn seiliedig ar ystod o ffactorau - er enghraifft, chwyddiant arferol, pwysau costau lleol ac, ar gyfer rhai asedau, prinder adnoddau ar gyfer prynu asedau newydd yn lle hen rai.

Dibrisiant

Darperir ar gyfer dibrisiant ar yr holl asedau eiddo, peiriannau ac offer trwy ddyrannu eu symiau dibrisiadwy yn systematig dros eu hoes ddefnyddiol ar sail llinell syth. Mae bywydau economaidd defnyddiol asedau a'u gwerthoedd gweddilliol wedi'u crynhoi yn y tabl canlynol:

Categori ased	Oes economaidd ddefnyddiol	Gwerth gweddilliol
Tir ac adeiladau		
Tir	Dim dibrisiant	Dim dibrisiant
Adeiladau gweithredol	10 i 155 mlynedd	Dim
Eiddo buddsoddi	Dim dibrisiant	Dim dibrisiant
Asedau dros ben	10 i 155 mlynedd	Dim
Asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu	Dim dibrisiant	Dim dibrisiant
Asedau a gedwir i'w gwerthu	Dim dibrisiant	Dim dibrisiant
Asedau hawl defnyddio ased	Yn seiliedig ar gyfnod y brydles	Dim
Badau		
Bad 1 – Corff	32 o flynyddoedd	Dim
Bad 2 – Injan	12 o flynyddoedd	Dim
Bad 2	10 mlynedd	Dim
Cerbydau		
Ymateb cyflym	3 blynedd	Dim
Arall	3 i 5 mlynedd	Dim
Offer		
Cyfrifiadur ac offer arall	5 mlynedd	Dim
Asedau anniriaethol		
Trwyddedau meddalwedd	3 i 5 mlynedd	Dim

Pan fydd gan eitem o eiddo, peiriannau ac offer gydrannau mawr y mae eu cost yn sylweddol mewn perthynas â chyfanswm cost yr eitem, caiff y cydrannau eu dibrisio ar wahân.

Mae'r grŵp wedi cymhwyso'r terfynau de-minimis canlynol, ac nid yw'r gydran yn cael ei meintioli ar wahân oddi tanynt:

Bywyd y gydran (blynyddoedd)	0-10	10-15	15-20	20-30	30-40	Dros 40
De-minimis (£'000)	50	100	200	300	750	1,000

Mae enillion ailbrisio hefyd yn cael eu dibrisio, gyda swm sy'n hafal i'r gwahaniaeth rhwng dibrisiant gwerth cyfredol a godir ar asedau a'r dibrisiant a fyddai wedi'i godi ar sail eu cost hanesyddol yn cael ei drosglwyddo bob blwyddyn o'r Gronfa ailbrisio wrth gefn i'r Cyfrif addasu cyfalaf.

<u>Asedau dros ben</u>

Asedau dros ben yw'r rhai nad ydynt yn cael eu defnyddio'n weithredol yn y busnes (fel eiddo gwag) ac na ellir eu dosbarthu fel "asedau a gedwir i'w gwerthu". Bydd asedau dros ben yn cael eu mesur ar werth teg ar bob dyddiad adrodd, yn seiliedig ar y swm y gellid cyfnewid yr

ased rhwng partïon gwybodus hyd braich. Mae enillion a cholledion ar ailbrisio yn cael eu postio i'r llinell Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Defnyddir yr un driniaeth i enillion a cholledion wrth waredu.

Gwarediadau ac asedau a gedwir i'w gwerthu

Pan ddaw'n debygol y bydd swm cario ymlaen ased yn cael ei adennill yn bennaf drwy drafodiad gwerthu yn hytrach na thrwy barhau i'w ddefnyddio, caiff ei ailddosbarthu fel ased a ddelir i'w werthu. Caiff yr ased ei ailbrisio yn union cyn ei ailddosbarthu ac yna ei gario ar y swm sydd isaf a gwerth teg namyn costau gwerthu. Lle mae gostyngiad dilynol i werth teg namyn costau gwerthu, caiff y golled ei phostio i'r llinell Gwariant gweithredu arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Dim ond hyd at swm unrhyw golledion blaenorol a gydnabyddwyd yn y Gwarged neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau y cydnabyddir enillion mewn gwerth teg. Ni chodir dibrisiant ar asedau a gedwir i'w gwerthu.

Mae symiau a dderbynnir am waredu unrhyw ased sy'n fwy na £10,000 yn cael eu categoreiddio fel derbyniadau cyfalaf. Mae angen credydu balans y derbyniadau i'r Gronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn, a dim ond ar gyfer buddsoddiad cyfalaf newydd y gellir ei ddefnyddio (neu ei osod o'r neilltu i leihau angen sylfaenol y grŵp i fenthyca – y gofyniad ariannu cyfalaf).

Taliadau i refeniw ar gyfer asedau anghyfredol

Mae'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn cael ei ddebydu â'r symiau canlynol i gofnodi'r gost o ddal asedau anghyfredol yn ystod y flwyddyn:

- Dibrisiant y gellir ei briodoli i'r asedau a ddefnyddir gan y gwasanaeth perthnasol.
- Colledion ailbrisio ac amhariad ar asedau a ddefnyddir gan y gwasanaeth lle nad oes unrhyw enillion cronedig yn y Gronfa ailbrisio wrth gefn y gellir dileu'r colledion yn eu herbyn.

Eiddo buddsoddi

Eiddo buddsoddi yw'r eiddo a ddefnyddir i ennill rhent a/neu arbrisiant cyfalaf yn unig. Mesurir eiddo buddsoddi i ddechrau ar gost ac wedi hynny ar werth teg, yn seiliedig ar y swm y gellid cyfnewid yr ased amdano rhwng partïon gwybodus hyd braich. Mae enillion a cholledion ar ailbrisio yn cael eu postio i'r llinell Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Defnyddir yr un driniaeth i enillion a cholledion wrth waredu.

Cyfrifyddu ar gyfer cyfraniad blynyddol o refeniw

Nid yw'n ofynnol i'r grŵp godi'r dreth gyngor i ariannu colledion dibrisiant, ailbrisio a lleihad mewn gwerth neu amorteiddiadau. Fodd bynnag, mae'n ofynnol iddo wneud cyfraniad blynyddol o refeniw tuag at y gostyngiad yn ei ofyniad benthyca cyffredinol. Felly mae dibrisiant, ailbrisiad a cholledion amhariad ac amorteiddiad yn cael eu disodli gan y cyfraniad ym malans y gronfa gyffredinol trwy addasu trafodiadau gyda'r Cyfrif addasu cyfalaf yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn ar gyfer y gwahaniaeth rhwng y ddau.

Asedau anniriaethol

Mae gwariant ar asedau anariannol nad oes iddynt sylwedd ffisegol ond a reolir gan y grŵp o ganlyniad i ddigwyddiadau yn y gorffennol (e.e. trwyddedau meddalwedd) yn cael ei gyfalafu pan ddisgwylir y bydd buddion economaidd neu botensial gwasanaeth yn y dyfodol yn llifo o'r ased anniriaethol i'r grŵp.

Mesurir asedau anniriaethol i ddechrau ar gost. Dim ond pan fydd modd pennu gwerth teg yr asedau a ddelir gan y grŵp drwy gyfeirio at farchnad weithredol y caiff symiau eu hailbrisio. Yn ymarferol, nid oes unrhyw ased anniriaethol a ddelir gan y grŵp yn bodloni'r maen prawf hwn, ac felly cânt eu cario ar gost wedi'i hamorteiddio.

Darpariaeth isafswm refeniw

Mae Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) 2003 yn ei gwneud yn ofynnol i'r comisiynydd neilltuo swm o refeniw bob blwyddyn i ddarparu ar gyfer ad-dalu dyled. Gelwir hyn yn ddarpariaeth isafswm refeniw. Mae'r ddarpariaeth isafswm refeniw yn cael ei fesur gan yr angen sylfaenol i fenthyca yn hytrach na'r ddyled wirioneddol. Mae'n ofynnol i gomisiynwyr baratoi datganiad blynyddol o'u polisi ar wneud darpariaeth isafswm refeniw yn unol â chanllawiau statudol a dylid ei gyfrifo ar sail ddarbodus. Gweler y polisi ar gyfer 2024/2025:

DATGANIAD O'R DDARPARIAETH ISAFSWM REFENIW BLYNYDDOL

Mae'r polisi canlynol wedi'i osod gan y Comisiynydd mewn perthynas ag isafswm darpariaeth refeniw ar gyfer 2025/2026.

Benthyg darbodus - dull dibrisio

Mae darpariaeth isafswm refeniw i fod yn gyfartal â'r ddarpariaeth sy'n ofynnol yn unol â chyfrifyddu dibrisiant mewn perthynas â'r ased y mae gwariant wedi'i ariannu arno gan fenthyca darbodus neu drefniadau credyd digymorth. Mae hyn yn adlewyrchu oes ddefnyddiol yr ased a amcangyfrifwyd fel 50 mlynedd mewn perthynas ag asedau ystadau, 10 mlynedd mewn perthynas ag asedau seilwaith TG (e.e. ystafell reoli, system rheoli cofnodion) a phum mlynedd ar gyfer asedau TG eraill.

(a) Bydd darpariaeth isafswm refeniw yn parhau i gael ei wneud yn flynyddol hyd nes bod swm cronnus darpariaeth o'r fath yn hafal i'r gwariant a ariannwyd yn wreiddiol.

(b) Wrth waredu'r ased, ni fydd swm y derbyniad cyfalaf yn cael ei gymryd i'r cyfrif refeniw a bydd y Comisiynydd yn cydymffurfio â gofynion arferol Deddf 2003 ar ddefnyddio derbyniadau cyfalaf.

(c) Lle mae canran y gwariant ar yr ased a gyllidir gan fenthyca darbodus neu drefniadau credyd digymorth yn llai na 100%, bydd darpariaeth isafswm refeniw yn hafal i'r un ganran o'r ddarpariaeth sy'n ofynnol o dan gyfrifo dibrisiant.

Offerynnau ariannol

Rhwymedigaethau ariannol

Caiff y rhain eu mesur i ddechrau ar werth teg a chânt eu cario yn ôl eu cost wedi'i hamorteiddio. Mae taliadau blynyddol i'r datganiad incwm a gwariant ar gyfer llog taladwy yn seiliedig ar swm cario ymlaen y rhwymedigaeth, wedi'i luosi â'r gyfradd llog effeithiol ar gyfer yr offeryn. Y swm a gyflwynir yn y fantolen yw'r prifswm sy'n weddill ynghyd â llog cronedig.

Asedau ariannol

Caiff benthyciadau a symiau derbyniadwy eu mesur i ddechrau ar werth teg a'u cario yn ôl eu cost wedi'i hamorteiddio. Mae credydau blynyddol i'r datganiad incwm a gwariant ar gyfer llog y gellir ei dderbyn yn seiliedig ar swm cario ymlaen yr ased wedi'i luosi â'r gyfradd llog effeithiol ar gyfer yr offeryn. Ar gyfer y rhan fwyaf o'r benthyciadau y mae'r grŵp wedi'u gwneud, mae hyn yn golygu mai'r swm a gyflwynir yn y fantolen yw'r prif swm sy'n ddyledus ynghyd â llog cronedig.

Trosi arian tramor

Lle mae'r grŵp wedi bod yn rhan o drafodiad mewn arian tramor, caiff y trafodiad ei drosi'n sterling ar y gyfradd gyfnewid sy'n gymwys ar y dyddiad y daeth y trafodiad i rym.

Rhestrau eiddo

Cynhwysir rhestrau eiddo yn y fantolen yn ôl pris cost cyfredol. Mae Safon Gyfrifyddu Ryngwladol (IAS) 2 yn nodi y dylid mesur rhestrau eiddo yn ôl y gost isaf a'r gwerth gwireddadwy net. Nid yw'r polisi felly yn cydymffurfio ag IAS 2, ond nid yw'r gwahaniaeth yn sylweddol.

Arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod

Cynrychiolir arian parod gan arian mewn llaw ac adneuon gyda sefydliadau ariannol sy'n ad-daladwy heb gosb o roi rhybudd o ddim mwy na 24 awr.

Mae arian sy'n cyfateb i arian parod yn fuddsoddiadau hynod hylifol sy'n hawdd eu trosi'n symiau hysbys o arian parod ac a gedwir at ddiben cyflawni ymrwymiadau arian parod tymor byr yn hytrach nag at ddibenion buddsoddi neu ddibenion eraill.

Darpariaethau a rhwymedigaethau digwyddiadol

Gwneir darpariaethau pan fo digwyddiad wedi digwydd sy'n rhoi rhwymedigaeth gyfreithiol neu ddeongliadol i'r grŵp sy'n fwy na thebyg yn gofyn am setliad trwy drosglwyddo buddion economaidd neu botensial gwasanaeth, ac y gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.

Mae rhwymedigaethau digwyddiadol yn codi pan fydd digwyddiad wedi digwydd sy'n rhoi rhwymedigaeth bosibl i'r prif gwnstabl y bydd eu bodolaeth ond yn cael eu cadarnhau gan ddigwyddiad neu ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol, neu fel arall, nad ydynt yn gyfan gwbl o fewn rheolaeth y prif gwnstabl. Mae rhwymedigaethau digwyddiadol hefyd yn codi mewn amgylchiadau lle byddai darpariaeth yn cael ei gwneud fel arall, ond naill ai nad yw'n debygol

y bydd angen llif allan o adnoddau neu na ellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddibynadwy. Ni chydnabyddir rhwymedigaethau digwyddiadol yn y fantolen ond cânt eu datgelu mewn nodyn i'r cyfrifon.

Cronfeydd wrth gefn

Mae symiau a neilltuwyd at ddibenion nad ydynt yn perthyn i'r diffiniad o ddarpariaethau yn cael eu hystyried yn gronfeydd wrth gefn. Mae cronfeydd refeniw ar gael i ariannu gwariant. Nid yw rhai cronfeydd cyfalaf wrth gefn a grëwyd oherwydd y cynllun cyfrifyddu cyfalaf ar gael i fodloni gwariant cyfredol ac maent yn cynnwys y canlynol:

- Cronfa ailbrisio wrth gefn sy'n cofnodi'r enillion cronedig ar yr asedau sefydlog a ddelir gan y grŵp sy'n deillio o gynnydd mewn gwerth, i'r graddau nad yw'r enillion hyn wedi'u defnyddio gan symudiadau dilynol tuag i lawr mewn gwerth;
- Cyfrif addasu cyfalaf, sy'n darparu mecanwaith mantoli rhwng y gwahanol gyfraddau y caiff asedau eu dibrisio yn unol â nhw a'u hariannu drwy'r system rheolaethau cyfalaf, drwy gronni:
  - Ar yr ochr ddebyd – lleihad mewn cost hanesyddol asedau sefydlog wrth iddynt gael eu defnyddio gan ddibrisiant ac amhariadau neu eu dileu wrth eu gwaredu;
  - Ar yr ochr credyd – yr adnoddau sydd wedi eu neilltuo i ariannu gwariant cyfalaf.

Trefniadau ar y cyd - Cyfrifyddu am gyfuno trefniadau ar y cyd

Lle mae'r Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl wedi ymrwymo i drefniadau cydweithredol gyda chomisiynwyr a phrif gwnstabliaid eraill, mae asesiad wedi'i wneud yn erbyn cyd-drefniant IFRS 11 i bennu'r driniaeth gyfrifyddu briodol. Mae IFRS 11 yn ei gwneud yn ofynnol i bob trefniant o'r fath gael ei ddosbarthu naill ai fel mentrau ar y cyd neu weithrediadau ar y cyd. Mae holl drefniadau o'r fath yn cael eu dosbarthu fel gweithrediadau ar y cyd lle mae gan y comisiynydd neu'r prif gwnstabl hawl i'w gyfran deg o asedau a rhwymedigaethau'r cydweithrediad.

Ceir rhagor o fanylion o dan y nodyn Trefniadau Cydweithredol.

Buddion i weithwyr

<u>Buddion taladwy yn ystod cyflogaeth</u>

Buddion tymor byr cyflogeion yw'r rhai sydd i'w setlo o fewn deuddeg mis i ddiwedd y flwyddyn. Maent yn cynnwys buddion fel cyflogau, gwyliau blynyddol â thâl ac absenoldeb salwch â thâl, bonysau a buddion anariannol (e.e. ceir) ar gyfer gweithwyr presennol, ac fe'u cydnabyddir fel treuliau am wasanaethau yn y flwyddyn y mae'r gweithwyr yn darparu gwasanaeth. Gwneir croniad ar gyfer cost hawliau gwyliau (gan gynnwys amser o'r gwaith yn lle tâl a gwyliau hyblyg) a enillwyd gan weithwyr ond nas cymerwyd cyn diwedd y flwyddyn, y gall gweithwyr eu cario ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf. Gwneir y croniad ar gyfraddau cyflog sy'n gymwys yn y flwyddyn gyfrifo ganlynol, sef y cyfnod y mae'r gweithiwr yn cymryd y buddiant ynddo. Mae'r croniad yn cael ei godi ar warged neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau, ond yna'n cael ei wrthdroi trwy'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth

Gefn fel bod buddion gwyliau yn cael eu codi ar refeniw yn y flwyddyn ariannol y mae'r absenoldeb gwyliau yn digwydd ynddi.

Buddion terfynu

Mae buddion terfynu yn symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad gan y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl i derfynu cyflogaeth swyddog cyn y dyddiad ymddeol arferol neu benderfyniad swyddog i dderbyn diswyddiad gwirfoddol.

Lle mae buddion terfynu yn cynnwys ychwanegiadau i bensiynau, mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i falans y gronfa gyffredinol gael ei godi gyda'r swm sy'n daladwy gan y grŵp i'r gronfa bensiwn neu bensiynwr yn y flwyddyn, nid y swm a gyfrifir yn unol â'r safonau cyfrifo perthnasol. Yn y datganiad symudiadau yn y cronfeydd wrth gefn, mae angen dyraniadau i'r gronfa bensiwn ac ohoni i ddileu'r debydau a'r credydau tybiannol ar gyfer buddion terfynu pensiwn a rhoi debydau yn eu lle am yr arian a dalwyd i'r gronfa bensiwn a phensiynwyr ac unrhyw symiau o'r fath sy'n daladwy ond heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn.

Buddion ôl-gyflogaeth

Mae gan swyddogion yr heddlu a staff yr heddlu yr opsiwn o berthyn i un o ddau gynllun pensiwn ar wahân sy'n berthnasol iddynt:

- Cynllun Pensiwn yr Heddlu, a weinyddir drwy Gronfa Bensiwn yr Heddlu.
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a weinyddir gan Gyngor Sir Caerfyrddin.

Mae'r ddau gynllun yn darparu buddion wedi'u diffinio i aelodau (cyfandaliadau ymddeol a phensiynau), a enillwyd wrth i weithwyr weithio i'r grŵp.

Mae'r Cynllun Pensiwn Heddlu hwn 'heb ei ariannu' sy'n golygu nad oes unrhyw asedau buddsoddi yn cael eu cronni i dalu pensiynau a buddion eraill yn y dyfodol, ac felly nid oes unrhyw ddarpariaeth i fodloni'r rhwymedigaeth i dalu buddion yn y dyfodol wedi'i chynnwys yn y fantolen. Mae rhwymedigaethau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol sy'n briodol i'r grŵp wedi'u cynnwys yn y fantolen ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau – h.y. asesiad o'r taliadau yn y dyfodol a wneir mewn perthynas â buddion ymddeol a enillwyd hyd yma gan weithwyr, yn seiliedig ar dybiaethau ynghylch cyfraddau marwolaethau, cyfraddau trosiant gweithwyr ac ati, a rhagamcanion o enillion ar gyfer gweithwyr presennol.

Buddion yn ôl disgresiwn

Mae gan y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl hefyd bwerau cyfyngedig i wneud dyfarniadau yn ôl disgresiwn o fuddion ymddeol yn achos ymddeoliadau cynnar. Mae unrhyw rwymedigaethau a amcangyfrifir eu bod yn codi o ganlyniad i ddyfarniad i unrhyw aelod o staff yn cael eu cronni ym mlwyddyn y penderfyniad i wneud y dyfarniad a chyfrifir amdanynt gan ddefnyddio'r un polisïau â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Grantiau a chyfraniadau'r llywodraeth

P'un a ydynt yn cael eu talu ar gyfrif, mewn rhandaliadau neu mewn ôl-daliadau, cydnabyddir grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau a rhoddion trydydd parti fel rhai sy'n ddyledus i'r grŵp pan fo sicrwydd rhesymol:

- Bydd y grŵp yn cydymffurfio â'r amodau sydd ynghlwm wrth y taliadau; a
- Bydd y grantiau neu'r cyfraniadau yn cael eu derbyn.

Mae arian a roddwyd ymlaen llaw fel grantiau a chyfraniadau nad yw amodau wedi'u bodloni ar eu cyfer yn cael eu cario yn y fantolen fel credydwyr. Pan fodlonir amodau, mae'r grant neu gyfraniad yn cael ei gredydu i'r gwasanaeth perthnasol (grantiau a chyfraniadau refeniw y gellir eu priodoli) neu Drethiant ac incwm grant amhenodol (grantiau refeniw heb eu clustnodi a'r holl grantiau cyfalaf) yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Lle mae grantiau cyfalaf yn cael eu credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, cânt eu gwrthdroi allan o falans y gronfa gyffredinol yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Lle nad yw'r grant wedi'i ddefnyddio eto i ariannu gwariant cyfalaf, caiff ei bostio i'r Gronfa grantiau cyfalaf wrth gefn heb eu cymhwyso. Lle mae wedi'i gymhwyso, caiff ei bostio i'r Cyfrif addasu cyfalaf. Trosglwyddir symiau yn y Gronfa grantiau cyfalaf wrth gefn heb eu cymhwyso i'r Cyfrif addasu cyfalaf unwaith y byddant wedi'u cymhwyso i ariannu gwariant cyfalaf.

Prydlesau

O 1 Ebrill 2024, gweithredwyd IFRS 16 sy'n arwain at drefniadau a gyfrifwyd yn flaenorol fel prydlesi gweithredol (h.y. heb gydnabod y cerbydau, y peiriannau, yr offer, yr eiddo a'r tir a brydleswyd fel ased, a rhenti yn y dyfodol fel rhwymedigaeth), sydd bellach yn cael eu cynnwys ar y fantolen fel ased hawl i ddefnyddio a rhwymedigaeth brydles.

Cafodd pob prydles a ddosbarthwyd yn flaenorol (ar 31 Mawrth 2024) fel prydles weithredu eu hail-gategoreiddio, yn amodol ar unrhyw eithriadau, i ased hawl i ddefnyddio ar y fantolen ynghyd â rhwymedigaeth brydles yn 2024/2025.

Prydlesau gweithredu

Mae Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu wedi mabwysiadu'r safon orfodol newydd IFRS 16 o 1 Ebrill 2024. Mae peiriannau, eiddo ac offer sy'n dod o dan gwmpas IFRS 16 bellach wedi'u hailddosbarthu fel asedau hawl i ddefnyddio ar y fantolen. Yn unol ag IFRS16, lle ystyrir bod prydlesau a ddosbarthwyd yn flaenorol fel prydlesau gweithredu o dan IAS17 yn werth isel (islaw cost wreiddiol ased o £10,000) neu os oes gan y brydles lai na 12 mis i redeg, yna ni fydd y rhain yn cael eu cydnabod ar y fantolen ac yn cael eu hystyried 'y tu allan i'r cwmpas'. Yn yr achosion hyn 'y tu allan i'r cwmpas', mae rhent yn cael ei godi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel traul.

Ased â hawl ei ddefnyddio

Mae'r Comisiynydd wedi mabwysiadu prydlesau IFRS 16 yn weithredol o 1 Ebrill 2024. Mae effaith IFRS 16 bellach yn ei gwneud yn ofynnol i bob prydles sylweddol gael ei chyfrif gan ddefnyddio'r dull caffael, gan gydnabod yr hawliau a gafwyd i ddefnyddio ased. Mae mabwysiadu'r safon newydd wedi arwain at gydnabod ased hawl ei defnyddio a rhwymedigaeth prydles gysylltiedig ar y fantolen mewn perthynas â phrydlesu gweithredu blaenorol. Mae contract yn brydles, neu'n cynnwys prydles, os yw'r contract yn cyfleu'r hawl i reoli defnyddio ased a nodwyd am gyfnod o amser yn gyfnewid am ystyriaeth.

Mae'r Comisiynydd wedi dewis cymhwyso eithriadau cydnabyddiaeth i asedau gwerth isel (o dan £10,000 pan fyddant yn newydd) ac i brydlesi tymor byr h.y. prydlesi presennol sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2025 neu cyn hynny, a phrydlesi newydd sy'n para llai na 12 mis.

Fel y caniateir gan y Cod, mae prydlesi asedau gwerth isel (gwerth pan fyddant yn newydd yn llai na £10,000) a phrydlesi tymor byr o 12 mis neu lai yn cael eu cofnodi fel treuliau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, yn ogystal â thaliadau amrywiol sy'n ddibynnol ar berfformiad neu ddefnydd, taliadau 'y tu allan i gontract' a chydrannau gwasanaeth nad ydynt yn brydles.

Rhoddir cyfrif am eiddo, peiriannau ac offer a gydnabyddir o dan IFRS16 gan ddefnyddio'r polisïau a gymhwysir yn gyffredinol i asedau o'r fath, yn amodol ar ddibrisiant yn cael ei godi dros gyfnod y brydles os yw hyn yn fyrrach na bywyd defnyddiol amcangyfrifedig yr ased (lle nad yw perchnogaeth yr ased yn trosglwyddo i'r comisiynydd ar ddiwedd cyfnod y brydles).

Mae'r comisiynydd yn cydnabod rhwymedigaethau prydles a fesurir ar werth presennol taliadau prydles, gan ddisgowntio ar gyfradd benthyca cynyddrannol y comisiynydd lle na ellir pennu'r gyfradd llog ymhlyg yn rhwydd, hynny yw, y gyfradd sy'n ofynnol i fenthyca arian, dros gyfnod tebyg, gyda gwarant tebyg, i gaffael asedau o werth tebyg.

Mesurir yr ased hawl ei ddefnyddio yn ôl swm rhwymedigaeth y brydles, wedi'i addasu ar gyfer unrhyw ragdaliadau, costau uniongyrchol yr aed iddynt, a chymhellion prydles a dderbyniwyd. Ar gyfer prydlesau hedyn pupur, enwol neu ystyriaeth sero, mesurir yr ased ar werth teg.

Treth ar werth (TAW)

Mae TAW sy'n daladwy wedi'i gynnwys fel treuliau dim ond i'r graddau nad yw'r grŵp yn gallu eu hadennill oddi wrth Gyllid a Thollau Ei Fawrhydi. Nid yw'r TAW sy'n dderbyniadwy wedi'i gynnwys mewn incwm.

2. Addasiadau cyfnod blaenorol

Nid oes unrhyw addasiadau cyfnod blaenorol sy'n effeithio ar ddatganiad cyfrifon y grŵp/Comisiynydd ar gyfer 2025/2026.

3. Safonau cyfrifyddu a gyhoeddwyd ond heb eu mabwysiadu eto

Mae'r cod yn ei gwneud yn ofynnol i Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu ddatgelu gwybodaeth sy'n ymwneud ag effaith newid cyfrifyddu a fydd yn ofynnol gan safon cyfrifyddu newydd sydd wedi'i chyhoeddi ond nad yw wedi'i mabwysiadu eto gan y cod.

Y safonau a gyflwynwyd gan god 2026/2027 lle mae datgeliadau'n ofynnol yn natganiadau ariannol 2025/2026, yn unol â gofynion paragraff 3.3.4.3 o'r cod yw:

- *Diwygiadau i Safon Adrodd Ariannol 102 Y Gwasanaeth Tân ac Achub sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (diwygiadau i asedau treftadaeth)* - a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2024.

- *Diwygiadau i ddosbarthiad a mesur offerynnau ariannol (diwygiadau i IFRS 9 ac IFRS 7)* - a gyhoeddwyd ym mis Mai 2024.
- *Gwelliannau blynyddol i safonau cyfrifyddu IFRS – Cyfrol 11* - a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2024.
- *Contractau sy'n Cyfeirio at Drydan sy'n Ddibynnol ar Natur (diwygiadau i IFRS 9 ac IFRS 7)* - a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2024.

Rhagwelir na fydd y newidiadau uchod yn cael unrhyw effaith ar y datganiadau ariannol cyfredol. Wrth lunio'r datganiadau ariannol ar gyfer 2026/2027, bydd effaith y newidiadau yn cael eu hailasesu ac os bydd angen, bydd y ffigurau cymharol yn cael eu hailddatgan.

4. Dyfarniadau hollbwysig wrth gymhwyso polisïau cyfrifyddu

Fel rhan o raglen diwygio'r heddlu, cyhoeddodd y Swyddfa Gartref ym mis Tachwedd 2025 y byddai y comisiynwyr heddlu a throseddu yn cael eu diddymu o fis Mai 2028. Wedi hynny, nodwyd diwygiadau ehangach yn y Papur Gwyn, a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2026, gan gynnwys cynigion ar gyfer newidiadau i drefniadau llywodraethu'r heddlu, mecanweithiau ariannu yn y dyfodol, sefydlu Gwasanaeth Heddlu Cenedlaethol a'r posibilrwydd o ailstrwythuro trefniadau heddlu presennol.

Mae'r rheolwyr wedi arfer barn wrth asesu goblygiadau cyfrifyddu'r cynigion hyn ac er bod y bwriad i ddiddymu y comisiynwyr heddlu a throseddu wedi'i gyhoeddi, mae ansicrwydd sylweddol yn parhau ynghylch y model llywodraethu olynol, trosglwyddo cyfrifoldebau statudol, trefniadau ariannu yn y dyfodol a pherchnogaeth ac atebolrwydd asedau, rhwymedigaethau a chronfeydd wrth gefn. Yn ogystal, nid oes unrhyw benderfyniadau wedi'u gwneud ynghylch strwythur plismona yn y dyfodol yng Nghymru, gan gynnwys unrhyw newidiadau i ffiniau heddluoedd presennol neu drefniadau sefydliadol.

Mae uwch-swyddogion o Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a'r heddlu yn cymryd rhan weithredol mewn gweithgorau diwygio cenedlaethol a rhanbarthol, gan roi gwelededd i gynigion sy'n dod i'r amlwg a chyfrannu at drafodaethau ar fodelau llywodraethu, cyllido a gweithredu yn y dyfodol. Fodd bynnag, mae ffurf derfynol a goblygiadau ariannol y diwygiadau yn parhau i fod yn amodol ar benderfyniadau'r llywodraeth a newid deddfwriaethol.

Yn seiliedig ar yr wybodaeth sydd ar gael ar ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol, nid oes digon o sicrwydd ynghylch natur, amseriad a chanlyniadau ariannol y diwygiadau i benderfynu ar eu heffaith. O ganlyniad, ni wnaed unrhyw addasiadau i'r datganiadau ariannol mewn perthynas â'r cynigion hyn. Mae goblygiadau'r rhaglen ddiwygio yn parhau i gael eu hystyried mewn byrddau strategol, trefniadau cynllunio ariannol tymor canolig ac fel rhan o'r asesiad sy'n cefnogi sail busnes gweithredol y paratoad.

5. Rhagdybiaethau a phrif ffynonellau eraill o ansicrwydd amcangyfrif

Mae'r datganiad o gyfrifon yn cynnwys ffigurau amcangyfrifedig sy'n seiliedig ar ragdybiaethau a wnaed gan y comisiynydd am y dyfodol, neu ffigurau sydd fel arall yn ansicr. Gwneir amcangyfrifon gan ystyried profiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau

perthnasol eraill. Fodd bynnag, oherwydd na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai'r canlyniadau gwirioneddol fod yn sylweddol wahanol i'r tybiaethau a'r amcangyfrifon.

Mae'r eitemau yn y fantolen ar 31 Mawrth 2026 y mae risg sylweddol y bydd angen addasiad perthnasol ar eu cyfer yn y flwyddyn ariannol i ddod fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os bydd canlyniadau gwirioneddol yn wahanol i dybiaethau
Eiddo, peiriannau ac offer	Caiff asedau eu dibrisio dros oes ddefnyddiol sy'n dibynnu ar dybiaethau ynghylch lefel yr atgyweiriadau a'r gwaith cynnal a chadw a fydd yn cael eu gwneud mewn perthynas ag asedau unigol. Mae'r hinsawdd economaidd bresennol yn ei gwneud hi'n ansicr y bydd y comisiynydd yn gallu cynnal ei wariant presennol ar atgyweiriadau a chynnal a chadw, gan beri amheuaeth ynghylch yr oes ddefnyddiol a neilltuwyd i asedau.	Os bydd oes ddefnyddiol asedau yn cael ei lleihau, mae dibrisiant yn cynyddu ac mae swm cario'r asedau yn gostwng.
Rhwymedigaeth pensiynau	Mae amcangyfrif y rhwymedigaeth net i dalu pensiynau yn dibynnu ar nifer o ddyfarniadau cymhleth sy'n ymwneud â'r gyfradd ddisgownt a ddefnyddir, y gyfradd y rhagwelir y bydd cyflogau'n cynyddu, newidiadau i oedrannau ymddeol, cyfraddau marwolaethau ac adenillion disgwyliedig ar asedau'r gronfa bensiwn. Cyflogir cwmni o actiwarïaid ymgynghorol i ddarparu cyngor arbenigol ar y tybiaethau i'w cymhwyso.	Gellir mesur effeithiau newidiadau mewn tybiaethau unigol ar y rhwymedigaeth. Er enghraifft, byddai cynnydd o 0.25% yn y dyfarniad cyflog ar gyfer cynllun pensiwn swyddogion yr heddlu yn arwain at gynnydd yn rhwymedigaeth Cronfa Bensiwn yr Heddlu o £952 miliwn i £957 miliwn.

6. Eitemau sylweddol o incwm a gwariant

Mae'r canlynol wedi'u cynnwys fel eitemau eithriadol sylweddol, sydd wedi'u cynnwys ar wyneb Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y grŵp a'r comisiynydd.

Ailbrisio asedau anghyfredol

Cynhaliwyd gwerthusiad llawn o asedau anghyfredol yn 2025/2026.

Dyma'r cofnodion cyfrifyddu mewn perthynas â'r ailbrisiadau:

2024/2025 £'000	Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	2025/2026 £'000
(299)	Cost gwasanaethau	(978)
(14)	Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi	(451)
325	Incwm a gwariant cynhwysfawr arall	(2,373)
	Mantolen	
(382)	Eiddo, peiriannau ac offer	3,352
14	Eiddo buddsoddi	451
356	Asedau dros ben	(3)
0	Asedau a gedwir i'w gwerthu	2
(313)	Cyfrif addasu cyfalaf	(1,429)
325	Cronfa ailbrisio wrth gefn	(2,373)

7. Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

Awdurdodwyd y Datganiad o Gyfrifon drafft i'w gyhoeddi gan y Prif Swyddog Ariannol ar 30 Mehefin 2026.

Cymeradwywyd y Datganiad Archwiliedig o gyfrifon gan y Prif Swyddog Ariannol yng nghyfarfod y Cydbwyllgor Archwilio ar 29 Medi 2026.

Mae datganiadau ariannol Grŵp/Comisiynydd yn adlewyrchu digwyddiad ôl fantolen o ran setliad ariannol y cytunwyd arno ym mis Awst 2026 ar gyfer cyflogai a adawodd y sefydliad ym mlwyddyn ariannol 2025/26.

8. Nodyn i'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid

Mae'r nodyn a ganlyn yn cyflwyno rhagor o fanylion i gefnogi'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid ac yn darparu cysoniad o'r prif addasiadau i wariant net sy'n daladwy i'r gronfa gyffredinol i gyrraedd y symiau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mae'r trosglwyddiadau perthnasol rhwng cronfeydd wrth gefn yn cael eu hesbonio yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn.

2025/2026 **Addasiadau o'r gronfa gyffredinol er mwyn cyrraedd y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	**Addasiadau at ddibenion cyfalaf (colofn A)** **£'000**	**Newid net ar gyfer yr addasiadau pensiwn (colofn B)** **£'000**	**Gwahaniaethau eraill (colofn C)** **£'000**	**Cyfanswm yr addasiadau** **£'000**
Tâl a phensiynau swyddogion heddlu	0	(12,915)	738	**(12,177)**
Goramser swyddogion yr heddlu	0	0	0	**0**
Tâl a phensiynau staff yr heddlu	0	(2,026)	2,107	**81**
Goramser staff yr heddlu	0	0	0	**0**
Costau eraill sy'n gysylltiedig â gweithwyr	0	0	283	**283**
Costau adeiladau	0	0	(394)	**(394)**
Costau trafnidiaeth	0	0	270	**270**
Cyflenwadau a gwasanaethau	0	0	878	**878**
Gwasanaethau asiantaeth a chontract	0	0	(916)	**(916)**
Costau ariannu cyfalaf	(201)	0	0	**(201)**
Grantiau	0	0	(2,111)	**(2,111)**
Incwm arall	0	0	(217)	**(217)**
Eitemau eithriadol – ailbrisio asedau anghyfredol	(978)	0	0	**(978)**
Cost net gwasanaethau	**(1,179)**	**(14,941)**	**638**	**(15,482)**
Incwm a gwariant arall	(251)	33,014	(456)	**32,307**
Gwahaniaeth rhwng gwarged neu ddiffyg y gronfa gyffredinol a gwarged neu ddiffyg y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar ddarparu gwasanaethau	**(1,430)**	**18,073**	**182**	**16,825**

2024/2025 Addasiadau o'r gronfa gyffredinol er mwyn cyrraedd y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	Addasiadau at ddibenion cyfalaf (colofn A) £'000	Newid net ar gyfer yr addasiadau pensiwn (colofn B) £'000	Gwahaniaethau eraill (colofn C) £'000	Cyfanswm yr addasiadau £'000
Tâl a phensiynau swyddogion heddlu	0	(6,589)	803	**(5,786)**
Goramser swyddogion yr heddlu	0	0	0	**0**
Tâl a phensiynau staff yr heddlu	0	(330)	1,903	**1,573**
Goramser staff yr heddlu	0	0	0	**0**
Costau eraill sy'n gysylltiedig â gweithwyr	0	0	194	**194**
Costau adeiladau	0	0	(364)	**(364)**
Costau trafnidiaeth	0	0	141	**141**
Cyflenwadau a gwasanaethau	0	0	795	**795**
Gwasanaethau asiantaeth a chontract	0	0	(1,349)	**(1,349)**
Costau ariannu cyfalaf	796	0	0	**796**
Grantiau	0	0	371	**371**
Incwm arall	0	0	(1,311)	**(1,311)**
Eitemau eithriadol – ailbrisio asedau anghyfredol	(299)	0	0	**(299)**
Cost net gwasanaethau	**497**	**(6,919)**	**1,183**	**(5,239)**
Incwm a gwariant arall	210	33,785	(975)	**33,020**
Gwahaniaeth rhwng gwarged neu ddiffyg y gronfa gyffredinol a gwarged neu ddiffyg y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar ddarparu gwasanaethau	**707**	**26,866**	**208**	**27,781**

Colofn A - Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf

Ar gyfer gwasanaethau – mae'n ychwanegu dibrisiant, amhariad ac enillion a cholledion ailbrisio. Taliadau statudol ar gyfer ariannu cyfalaf h.y. caiff darpariaeth isafswm refeniw a chyfraniadau refeniw eraill eu didynnu o'r gwasanaethau oherwydd nad yw'r rhain yn daladwy dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol. Caiff grantiau cyfalaf eu haddasu ar gyfer incwm nad yw'n drethadwy o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol.

Ar gyfer gwariant gweithredu arall – mae'n addasu ar gyfer gwarediadau cyfalaf drwy drosglwyddo incwm o waredu asedau a'r symiau a ddilëwyd ar gyfer yr asedau hynny.

Colofn B - Newid net ar gyfer yr addasiadau pensiwn

Newid net ar gyfer tynnu cyfraniadau pensiwn ac ychwanegu gwariant ac incwm sy'n gysylltiedig â phensiwn IAS19 *Buddion Cyflogeion*:

Ar gyfer gwasanaethau – mae hyn yn cynrychioli dileu cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a wnaed gan y grŵp fel y caniateir gan statud a gosod costau gwasanaeth presennol a chostau gwasanaeth blaenorol yn eu lle.

Ar gyfer Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi – mae'r llog net ar y rhwymedigaeth buddion diffiniedig yn cael ei godi ar y datganiad incwm a gwariant cynhwysfawr.

Ar gyfer incwm a gwariant gweithredu arall – credydir 'grant atodol' pensiynau'r Swyddfa Gartref i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Colofn C - Gwahaniaethau eraill

Gwahaniaethau eraill rhwng symiau a ddebydwyd/credydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a symiau taladwy/derbyniadwy i'w cydnabod dan statud:

Ar gyfer gwasanaethau – wedi'i addasu yn ôl y swm y mae tâl swyddogion a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau yn wahanol i'r tâl y gellir ei godi yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol.

Ar gyfer ariannu a buddsoddi incwm a gwariant – wedi'i addasu yn ôl y swm y mae costau cyllid a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr mewn perthynas ag offerynnau ariannol yn wahanol i gostau cyllid y gellir eu codi yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol.

Gwnaed nifer o addasiadau cyflwyniadol hefyd rhwng gwasanaethau ac incwm a gwariant arall (h.y. uwchben ac islaw'r llinell). Yn gyffredinol, nid yw'r addasiadau hyn yn cael unrhyw effaith.

9. Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail ariannu o dan Reoliadau

Mae'r nodyn hwn yn manylu ar yr addasiadau a wneir i gyfanswm yr incwm a'r gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir gan y grŵp/comisiynydd yn ystod y flwyddyn, yn unol ag arfer cyfrifyddu priodol, i'r adnoddau a bennir gan ddarpariaethau statudol fel rhai sydd ar gael i'r comisiynydd i ddiwallu gwariant cyfalaf a refeniw yn y dyfodol.

2025/2026	Balans y gronfa gyffredinol	Grantiau cyfalaf heb eu cymhwyso	Cronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn	Symudiad mewn cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio
	£'000	£'000	£'000	£'000
Addasiadau i adnoddau refeniw				
Symiau y mae incwm a gwariant sydd wedi'u cynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn wahanol i refeniw ar gyfer y flwyddyn a gyfrifwyd yn unol â gofynion statudol:				
Costau pensiynau (a drosglwyddwyd i (neu o) y gronfa bensiynau)	(18,073)	0	0	18,073
Tâl gwyliau (wedi'i drosglwyddo i (neu o) y gronfa wrth gefn ar gyfer absenoldebau cronedig)	(229)	0	0	229
Gwrthdroi cofnodion sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu'r diffyg ar ddarparu gwasanaethau mewn perthynas â gwariant cyfalaf (codir y costau hyn ar y cyfrif addasu cyfalaf)	(5,947)	0	0	5,947
Cyfanswm addasiadau i adnoddau refeniw	**(24,249)**	**0**	**0**	**24,249**
Addasiadau rhwng adnoddau refeniw ac adnoddau cyfalaf				
Trosglwyddo elw gwerthu asedau anghyfredol o refeniw i'r gronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn	972	0	(972)	0
Darpariaeth statudol ar gyfer ad-dalu dyled (trosglwyddiad o'r cyfrif addasu cyfalaf)	703	0	0	(703)
Gwariant cyfalaf a ariennir o falansau refeniw (trosglwyddiad i'r cyfrif addasu cyfalaf)	5,701	0	0	(5,701)
Cyfanswm yr addasiadau rhwng adnoddau refeniw ac adnoddau cyfalaf	**7,376**	**0**	**(972)**	**(6,404)**
Addasiadau i adnoddau cyfalaf				
Defnyddio'r gronfa derbyniadau cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf	0	0	972	(972)
Cyfanswm addasiadau i adnoddau cyfalaf	**0**	**0**	**972**	**(972)**
Addasiadau eraill				
Addasiadau o ran cyfran deg o drefniadau cydweithredol	48	0	0	(48)
Cyfanswm addasiadau eraill	**48**	**0**	**0**	**(48)**
Cyfanswm yr addasiadau	**(16,825)**	**0**	**0**	**16,825**

2024/2025	Balans y gronfa gyffredinol	Grantiau cyfalaf heb eu cymhwyso	Cronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn	Symudiad mewn cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio
	£'000	£'000	£'000	£'000
Addasiadau i adnoddau refeniw				
Symiau y mae incwm a gwariant sydd wedi'u cynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn wahanol i refeniw ar gyfer y flwyddyn a gyfrifwyd yn unol â gofynion statudol:				
Costau pensiynau (a drosglwyddwyd i (neu o) y gronfa bensiynau)	(26,866)	0	0	26,866
Tâl gwyliau (wedi'i drosglwyddo i (neu o) y gronfa wrth gefn ar gyfer absenoldebau cronedig)	(154)	0	0	154
Gwrthdroi cofnodion sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu'r diffyg ar ddarparu gwasanaethau mewn perthynas â gwariant cyfalaf (codir y costau hyn ar y cyfrif addasu cyfalaf)	(5,896)	0	0	5,896
Cyfanswm addasiadau i adnoddau refeniw	**(32,916)**	**0**	**0**	**32,916**
Addasiadau rhwng adnoddau refeniw ac adnoddau cyfalaf				
Trosglwyddo elw gwerthu asedau anghyfredol o refeniw i'r gronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn	12	0	(12)	0
Darpariaeth statudol ar gyfer ad-dalu dyled (trosglwyddiad o'r cyfrif addasu cyfalaf)	733	0	0	(733)
Gwariant cyfalaf a ariennir o falansau refeniw (trosglwyddiad i'r cyfrif addasu cyfalaf)	4,444	0	0	(4,444)
Cyfanswm yr addasiadau rhwng adnoddau refeniw ac adnoddau cyfalaf	**5,189**	**0**	**(12)**	**(5,177)**
Addasiadau i adnoddau cyfalaf				
Defnyddio'r gronfa derbyniadau cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf	0	0	12	(12)
Cyfanswm addasiadau i adnoddau cyfalaf	**0**	**0**	**12**	**(12)**
Addasiadau eraill				
Addasiadau o ran cyfran deg o drefniadau cydweithredol	(54)	0	0	54
Cyfanswm addasiadau eraill	**(54)**	**0**	**0**	**54**
Cyfanswm yr addasiadau	**(27,781)**	**0**	**0**	**27,781**

10. Trosglwyddiadau i/o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd

Mae'r nodyn hwn yn dangos y symiau a neilltuwyd o Gronfa'r heddlu mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i ddarparu cyllid ar gyfer cynlluniau gwariant yn y dyfodol. Mae'r nodyn hefyd yn dangos y symiau a bostiwyd yn ôl o'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i gwrdd â gwariant Cronfa'r heddlu yn 2025/2026.

Cronfa wrth gefn	Ar 31 Mawrth 2024 £'000	Ailddosbarthiadau 2024/2025 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 2024/2025 £'000	Trosglwyddiadau allan 2024/2025 £'000	Ar 31 Mawrth 2025 £'000	Ailddosbarthiadau 2025/2026 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 2025/2026 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 2025/2026 £'000	Ar 31 Mawrth 2026 £'000
Cronfeydd wrth gefn yr heddlu:									
Cronfa wrth gefn y Ganolfan Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol	**(107)**	0	0	53	**(54)**	0	0	0	**(54)**
Cronfa wrth gefn chwyddiant cyflog	**(403)**	403	0	0	**0**	0	(100)	0	**(100)**
Cronfa wrth gefn yswiriant ac ymgyfreitha	**(401)**	(100)	(10)	140	**(371)**	0	0	0	**(371)**
Cronfa wrth gefn ar gyfer mesurau lliniaru cyllideb	**(1,303)**	1,190	(778)	156	**(735)**	(235)	(449)	455	**(964)**
Cronfa wrth gefn Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu	**0**	(240)	(84)	238	**(86)**	0	0	86	**0**
Cronfa wrth gefn y Gynghrair Fforensig	**0**	(253)	(87)	203	**(137)**	100	0	0	**(37)**
Cronfa weithredol y prif gwnstabl	**(545)**	0	0	0	**(545)**	0	0	0	**(545)**
Cronfa wrth gefn cynllun ailhyfforddi gyrwyr – Prif Gwnstabl	**(341)**	0	(51)	0	**(392)**	30	(402)	469	**(295)**
Cronfa wrth gefn ar gyfer prosiectau trawsnewidiol	**(495)**	190	(190)	242	**(253)**	45	0	155	**(53)**
Cronfa hapddigwyddiad yr heddlu GanBwyll	**(329)**	329	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Cronfa wrth gefn ymddeol oherwydd afiechyd	**0**	0	(216)	0	**(216)**	216	0	0	**0**

Cronfa wrth gefn	Ar 31 Mawrth 2024 £'000	Ailddosbarthiadau 2024/2025 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 2024/2025 £'000	Trosglwyddiadau allan 2024/2025 £'000	Ar 31 Mawrth 2025 £'000	Ailddosbarthiadau 2025/2026 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 2025/2026 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 2025/2026 £'000	Ar 31 Mawrth 2026 £'000
Cronfa wrth gefn y Gymraeg/cyfieithu	**(51)**	0	0	51	**0**	0	0	0	**0**
Cronfa wrth gefn gweithredu hil yr heddlu	**(77)**	0	0	0	**(77)**	0	0	61	**(16)**
Cronfa wrth gefn arloesi – awtomeiddio prosesau robotig	**(640)**	0	0	0	**(640)**	0	0	198	**(442)**
Cronfa wrth gefn gwasanaethau pobl a datblygu sefydliadol	**(126)**	0	0	0	**(126)**	0	0	126	**0**
Cronfa wrth gefn gwrandawiadau disgyblu	**(42)**	0	0	0	**(42)**	0	0	42	**0**
Cronfa wrth gefn Cadetiaid yr Heddlu	**0**	0	(64)	4	**(60)**	0	0	2	**(58)**
Cronfa cynllunio'r gweithlu	**0**	0	0	0	**0**	(216)	0	0	**(216)**
Cronfeydd wrth gefn y Comisiynydd:									
Cronfa wrth gefn Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	**(37)**	(84)	0	37	**(84)**	0	(29)	84	**(29)**
Cronfa wrth gefn gwasanaethau comisiynu	**0**	(138)	(19)	0	**(157)**	0	(201)	0	**(358)**
Cronfa wrth gefn ar gyfer fforffediadau	**(101)**	(23)	(23)	23	**(124)**	0	(43)	5	**(162)**
Gwerthu cronfa wrth gefn eiddo a ganfuwyd	**(19)**	1	(3)	3	**(18)**	0	(3)	4	**(17)**
Cronfa wrth gefn y Ddeddf Enillion Troseddau	**(421)**	0	(201)	251	**(371)**	0	(460)	108	**(723)**
Cronfa'r Comisiynydd	**(293)**	51	(51)	176	**(117)**	0	0	106	**(11)**
Cronfa wrth gefn Cynllun Ailhyfforddi Gyrwyr – Comisiynydd	**(1,038)**	0	(219)	265	**(992)**	0	0	4	**(988)**

Cronfa wrth gefn	Ar 31 Mawrth 2024 £'000	Ailddosbarthiadau 2024/2025 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 2024/2025 £'000	Trosglwyddiadau allan 2024/2025 £'000	Ar 31 Mawrth 2025 £'000	Ailddosbarthiadau 2025/2026 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 2025/2026 £'000	Trosglwyddiadau i mewn 2025/2026 £'000	Ar 31 Mawrth 2026 £'000
Cronfa wrth gefn Y Rhaglen Ymyriadau Cyffuriau	**(11)**	11	(11)	11	**0**	0	0	0	**0**
Cronfa wrth gefn Arloesi Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	**(1,000)**	(605)	(172)	11	**(1,766)**	60	0	229	**(1,477)**
Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn refeniw penodol a glustnodwyd	**(7,780)**	**732**	**(2,179)**	**1,864**	**(7,363)**	**0**	**(1,687)**	**2,134**	**(6,916)**
Cronfa gynaladwyedd	**(494)**	0	0	494	**0**	0	0	0	**0**
Cronfa wrth gefn cerbydau yr Uned Plismona Ffyrdd	**(235)**	0	0	235	**0**	0	0	0	**0**
Cronfa cyfalaf wrth gefn – teledu cylch cyfyng	**0**	(732)	(350)	0	**(1,082)**	0	0	0	**(1,082)**
Cronfa gyfalaf arall a glustnodwyd	**(7,314)**	0	(523)	0	**(7,837)**	0	(692)	2,230	**(6,299)**
Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn cyfalaf a glustnodwyd	**(8,043)**	**(732)**	**(873)**	**729**	**(8,919)**	**0**	**(692)**	**2,230**	**(7,381)**
Cronfa wrth gefn ar gyfer cydweithio rhanbarthol	**0**	0	0	0	**0**	0	(419)	0	**(419)**
Cyfanswm cronfeydd refeniw a chyfalaf wedi'u clustnodi	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**(419)**	**0**	**(419)**
Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio	**(15,823)**	**0**	**(3,052)**	**2,593**	**(16,282)**	**0**	**(2,798)**	**4,364**	**(14,716)**

Manylir ar ddiben pob cronfa wrth gefn a ddelir gan y grŵp isod:

Cronfa wrth gefn gyffredinol

Yn unol â Nodyn Cyfarwyddyd ar Gronfeydd Wrth Gefn a Balansau Awdurdodau Lleol Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth, mae'r Comisiynydd hefyd yn cynnal cronfa wrth gefn gyffredinol i weithredu fel balans gweithredol i helpu i liniaru effaith llif arian anwastad ac osgoi benthyca dros dro diangen, ac fel cronfa wrth gefn i liniaru effaith digwyddiadau neu argyfyngau annisgwyl.

Cronfa wrth gefn y Ganolfan Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol

Sefydlwyd y gronfa wrth gefn hon i liniaru costau disgwyliedig a fyddai'n deillio o'r prosiect rhanbarthol ar gyfer Canolfannau Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol.

Cronfa wrth gefn chwyddiant cyflog

Crëwyd y gronfa wrth gefn hon i liniaru lefelau chwyddiant cyflog yn y dyfodol yn uwch na'r rhai a ragwelwyd.

Cronfa wrth gefn yswiriant ac ymgyfreitha

Crëwyd y gronfa hon er mwyn cynorthwyo i liniaru effeithiau ariannol newidiadau i lefelau hunan yswirio o ganlyniad i gynnydd mewn premiymau yswiriant ac achosion o ymgyfreitha.

Cronfa wrth gefn ar gyfer mesurau lliniaru cyllideb

Yn wreiddiol, neilltuodd y comisiynydd gronfa wrth gefn benodol o £75,000 yn 2021/2022 i wrthbwyso gwall wrth gyfrifo sylfaen y dreth gyngor a ddigwyddodd wrth osod y gyllideb ar gyfer 2022/2023. Rhyddhawyd y gronfa wrth gefn hon yn ystod 2022/23 gyda'r mater yn cael sylw rheolaidd fel rhan o'r broses o osod cyllideb 2023/2024 a 2024/2025. Mae'r balans cyfredol yn cynrychioli pwysau cost untro a fydd yn cael eu hariannu'n achlysurol dros y blynyddoedd i ddod.

Cronfa wrth gefn Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu

Mae'r gronfa wrth gefn hon yn darparu cyllid ar gyfer y cyfnod pontio o gynllun Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu.

Cronfa wrth gefn y Gynghrair Fforensig

Mae'r gronfa wrth gefn hon yn darparu cyllid ar gyfer prosiect pontio.

Cronfa weithredol y Prif Gwnstabl

Mae'r gronfa hon yn helpu i liniaru costau canlyniadol cyfnodau brig nodedig mewn gweithgarwch gweithredol.

Cronfa wrth gefn cynllun ailhyfforddi gyrwyr – Prif Gwnstabl

Mae'r gronfa wrth gefn hon i gefnogi gweithgareddau sy'n ymwneud â mentrau diogelwch cymunedol ac ar y ffyrdd.

Cronfa wrth gefn ar gyfer prosiectau trawsnewidiol

Sefydlwyd y gronfa wrth gefn hon i ariannu gweithgareddau sy'n anelu at gyflawni prosiectau trawsnewid sefydliadol.

Cronfa hapddigwyddiad yr heddlu GanBwyll

Sefydlwyd y gronfa hapddigwyddiad hon er mwyn lliniaru ansicrwydd a diffygion ariannol o fewn partneriaeth GanBwyll.

Cronfa wrth gefn ymddeol oherwydd afiechyd

Mae'r gronfa wrth gefn hon i ariannu costau meddygol afiechyd oherwydd oedi yn y trefniadau asesu meddygol.

Cronfa wrth gefn y Gymraeg/cyfieithu

Sefydlwyd y gronfa hon i fynd i'r afael â'r ôl-groniad o ran cyfieithu ymatebion rhyddid gwybodaeth i'w cyhoeddi ar wefan yr heddlu.

Cronfa wrth gefn gweithredu hil yr heddlu

Pwrpas y gronfa wrth gefn hon yw ariannu swydd Cydlynydd Cynllun Gweithredu Hil yr Heddlu i symud y darn hwn o waith yn ei flaen yn sylweddol.

Cronfa wrth gefn arloesi – awtomeiddio prosesau robotig

Mae'r gronfa hon i wella darpariaeth o awtomeiddio prosesu robotig, datblygiad parhaus, a datblygu dangosfwrdd Power BI.

Cronfa wrth gefn Gwasanaethau Pobl a Datblygu Sefydliadol

Pwrpas y gronfa wrth gefn hon yw ariannu newidiadau o fewn yr Adran Gwasanaethau Pobl. Mae hyn yn cynnwys penodi pennaeth hyfforddiant/talent, arweinydd llesiant, a chymorth cwnsela i reoli'r heriau recriwtio a chadw ehangach.

Cronfa wrth gefn gwrandawiadau disgyblu

Mae'r gronfa wrth gefn hon i ariannu swydd ran-amser i reoli llwythi gwaith gwrandawiadau disgyblu.

Cronfa wrth gefn Cadetiaid yr Heddlu

Cyllid untro i gefnogi gweithgaredd i gadetiaid.

Cronfa cynllunio'r gweithlu

Cyllid i gefnogi recriwtio swyddi prentisiaid ychwanegol.

Cronfa wrth gefn Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Cyllid i dalu costau tymor byr untro.

Cronfa Wrth Gefn Gwasanaethau Comisiynu

I gefnogi cynnydd mewn costau yn ystod y flwyddyn oherwydd newidiadau diweddar mewn trefniadau contract.

Cronfa wrth gefn ar gyfer fforffediadau

Mae arian a atafaelwyd o dan adran 27 o Ddeddf Camddefnyddio Cyffuriau 1971 ac yn dilyn fforffedu yn y llys yn cael ei drosglwyddo i'r Gronfa wrth gefn ar gyfer fforffediadau i'w

ddefnyddio gan y comisiynydd. Defnyddir y cronfeydd wrth gefn i ariannu gweithrediadau sy'n targedu troseddau sy'n gysylltiedig â chyffuriau a chamddefnyddio cyffuriau.

Gwerthu cronfa wrth gefn eiddo a ganfuwyd

Mae Cronfa wrth gefn gwerthu eiddo a ganfuwyd yn cynnwys arian a dderbynnir gan y comisiynydd o werthu eiddo a ganfuwyd. Mae'n bolisi ar hyn o bryd i roi rhoddion blynyddol i elusennau lleol.

Cronfa wrth gefn y Ddeddf Enillion Troseddau

Dyrennir arian o orchmynion atafaelu sy'n deillio o elw troseddau. Defnyddir y cronfeydd wrth gefn i gefnogi gweithgareddau gweithredu sy'n helpu i ddwyn troseddwyr gerbron y llys.

Cronfa'r Comisiynydd

Pwrpas y gronfa hon yw cefnogi blaenoriaethau Tymor 3 - Cynllun Heddlu a Throseddu.

Cronfa wrth gefn Cynllun Ailhyfforddi Gyrwyr - Comisiynydd

Mae'r gronfa wrth gefn hon i gefnogi gweithgareddau sy'n ymwneud â mentrau diogelwch cymunedol ac ar y ffyrdd.

Cronfa wrth gefn y Rhaglen Ymyriadau Cyffuriau

Sefydlwyd y gronfa wrth gefn hon er mwyn cefnogi profion cyffuriau.

Cronfa wrth gefn arloesi Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Mae'r gronfa wrth gefn hon ar gyfer cyflawni prosiectau arloesi yn unol â blaenoriaethau'r Comisiynydd e.e. mentrau/prosiectau peilot troseddau gwledig.

Cronfa gynaladwyedd

Crëwyd y gronfa wrth gefn hon er mwyn cynorthwyo i ariannu gweithgareddau 'buddsoddi i arbed' a chynaliadwyedd.

Cronfa wrth gefn cerbydau yr Uned Plismona Ffyrdd

Cyllid ar gyfer cerbydau Uned Plismona Ffyrdd ychwanegol yn dilyn newid i'r model plismona ffyrdd.

Cronfa gyfalaf wrth gefn – teledu cylch cyfyng

Cronfa gyfalaf wrth gefn a glustnodwyd i ariannu camerâu teledu cylch cyfyng.

Cronfa gyfalaf arall a glustnodwyd

Bydd y gronfa hon yn cael ei defnyddio i gefnogi'r buddsoddiad cyfalaf sylweddol mewn ystadau, technoleg gwybodaeth a chyfathrebu a'r fflyd, fel yr amlinellir yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig a'r Strategaeth Gyfalaf.

Cronfa wrth gefn ar gyfer cydweithio rhanbarthol

Mae'r gronfa hon yn cynrychioli cyfran y cronfeydd a gedwir ar gyfer gwasanaethau heddlu cydweithredol, gan gynnwys yr Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol a'r Tasglu Rhanbarthol.

11. Incwm a gwariant gweithredu arall

Mae'r llinell hon yn cynnwys eitemau corfforaethol o incwm a gwariant na ellir yn rhesymol eu dyrannu na'u dosrannu i wasanaethau.

Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000		Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
312	312	Elw/Colled ar waredu/datgydnabod asedau anghyfredol	200	200
(16,733)	(16,733)	Grant atodol Pensiynau swyddogion heddlu'r Swyddfa Gartref	(19,964)	(19,964)
(16,421)	**(16,421)**	**Cyfanswm**	**(19,764)**	**(19,764)**

12. Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi

Mae'r llinell hon yn cynnwys eitemau corfforaethol o incwm a gwariant sy'n deillio o ymwneud ag offerynnau ariannol a thrafodion tebyg yn ymwneud â llog.

Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000		Nodiadau	Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
994	994	Llog sy'n daladwy a thaliadau tebyg	17	1,171	1,171
50,518	(3)	Llog net ar y rhwymedigaeth buddion diffiniedig net	37	52,978	(5)
182	182	Diffyg ar ailbrisio eiddo buddsoddi	15	0	0
(196)	(196)	(Gwarged) ar ailbrisio eiddo buddsoddi	15	(451)	(451)
0	0	(Enillion)/Colled ar waredu eiddo buddsoddi		0	0
(1,312)	(1,312)	Llog y gellir ei dderbyn ac incwm tebyg	17	(1,027)	(1,027)
(1,085)	(1,085)	Incwm mewn perthynas ag eiddo buddsoddi a newidiadau yn eu gwerth teg		(1,060)	(1,060)
428	428	Gwariant mewn perthynas ag eiddo buddsoddi a newidiadau yn eu gwerth teg		460	460
49,529	**(992)**	**Cyfanswm**		**52,071**	**(912)**

13. Trethiant ac incwm grant amhenodol

Mae'r nodyn hwn yn cyfuno'r holl grantiau a chyfraniadau na ellir eu hadnabod i wasanaeth penodol.

Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000		Nodiadau	Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
(79,364)	(79,364)	Incwm praesept		(86,365)	(86,365)
(192)	(192)	Ardrethi Annomestig Cenedlaethol	31	(191)	(191)
(64,346)	(64,346)	Grantiau llywodraeth heb eu clustnodi	31	(66,747)	(66,747)
(88)	(88)	Grantiau cyfalaf a chyfraniadau	31	0	0
(143,990)	**(143,990)**	**Cyfanswm**		**(153,303)**	**(153,303)**

14. Eiddo, peiriannau ac offer

2025/2026	Tir £'000	Adeiladau £'000	Badau £'000	Cerbydau £'000	Offer £'000	Ased â hawl ei ddefnyddio £'000	Cyfanswm eiddo, peiriannau ac offer £'000	Asedau anniriaethol £'000	Asedau dros ben £'000	Asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu £'000
Cost neu brisiad ar 1 Ebrill 2025	**6,803**	**78,504**	**746**	**9,610**	**18,344**	**1,823**	**115,830**	**2,292**	**610**	**7,215**
Ychwanegiadau	109	2,527	0	2,319	3,327	309	**8,591**	56	0	7,103
Cynnydd/(gostyngiadau) ailbrisio wedi'u cydnabod yn y Gronfa ailbrisio wrth gefn	(38)	2,156	0	0	0	263	**2,381**	0	0	0
Cynnydd/(gostyngiadau) ailbrisio wedi'u cydnabod mewn gwarged/diffyg ar ddarparu gwasanaethau	(32)	1,016	0	0	0	(14)	**970**	0	(3)	0
Datgydnabod – gwarediadau	(26)	(753)	(58)	(789)	(213)	0	**(1,839)**	0	(430)	0
Asedau wedi'u hailddosbarthu	(3)	(7)	0	(56)	0	0	**(66)**	0	(168)	0
Symudiadau eraill	0	0	0	0	0	59	59	0	0	0
Dileu dibrisiant cronedig wrth ailbrisio	0	(2,001)	0	0	0	0	**(2,001)**	0	(2)	0
Ar 31 Mawrth 2026	**6,813**	**81,442**	**688**	**11,084**	**21,458**	**2,440**	**123,925**	**2,348**	**7**	**14,318**
Dibrisiant ac amhariad cronedig ar 1 Ebrill 2025	**0**	**0**	**(174)**	**(5,130)**	**(12,622)**	**(160)**	**(18,086)**	**(367)**	**0**	**0**
Tâl dibrisiant	0	(2,030)	(40)	(1,345)	(2,085)	(150)	**(5,650)**	(423)	(4)	0
Gwarediadau datgydnabod	0	29	35	780	213	0	**1,057**	0	2	0
Asedau wedi'u hailddosbarthu	0	0	0	56	0	0	**56**	0	0	0
Dileu dibrisiant cronedig wrth ailbrisio	0	2,001	0	0	0	0	**2,001**	0	2	0
Dibrisiant ac amhariad cronedig ar 31 Mawrth 2026	**0**	**0**	**(179)**	**(5,639)**	**(14,494)**	**(310)**	**(20,622)**	**(790)**	**0**	**0**
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2026	**6,813**	**81,442**	**509**	**5,445**	**6,964**	**2,130**	**103,303**	**1,558**	**7**	**14,318**
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2025	**6,803**	**78,504**	**572**	**4,480**	**5,722**	**1,663**	**97,744**	**1,925**	**610**	**7,215**

2024/2025	Tir £'000	Adeiladau £'000	Badau £'000	Cerbydau £'000	Offer £'000	Ased â hawl ei ddefnyddio £'000	Cyfanswm eiddo, peiriannau ac offer £'000	Asedau anniriaethol £'000	Asedau dros ben £'000	Asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu £'000
Cost neu brisiad ar 1 Ebrill 2024	**7,251**	**78,830**	**918**	**8,129**	**18,878**	**0**	**114,006**	**1,125**	**55**	**1,278**
Addasiad i gost/gwerth ar 1 Ebrill 2024	0	(991)	0	0	0	0	**(991)**	0	0	0
Ychwanegiadau	0	2,552	0	2,468	810	0	**5,830**	1,167	0	5,937
Cynnydd/(gostyngiadau) ailbrisio wedi'u cydnabod yn y Gronfa ailbrisio wrth gefn	0	(134)	0	0	0	(308)	**(442)**	0	117	0
Cynnydd/(gostyngiadau) ailbrisio wedi'u cydnabod mewn gwarged/diffyg ar ddarparu gwasanaethau	5	278	0	0	0	(223)	**60**	0	239	0
Datgydnabod – gwarediadau	(11)	(109)	0	(987)	(1,344)	0	**(2,451)**	0	0	0
Trosglwyddo asedau hawl i ddefnyddio – IFRS 16	0	0	0	0	0	1,568	**1,568**	0	0	0
Asedau wedi'u hailddosbarthu	(442)	(139)	(172)	0	0	786	**33**	0	201	0
Dileu dibrisiant cronedig wrth ailbrisio	0	(1,783)	0	0	0	0	**(1,783)**	0	(2)	0
Ar 31 Mawrth 2025	**6,803**	**78,504**	**746**	**9,610**	**18,344**	**1,823**	**115,830**	**2,292**	**610**	**7,215**
Dibrisiant ac amhariad cronedig ar 1 Ebrill 2024	**0**	**(991)**	**(210)**	**(4,905)**	**(11,442)**	**0**	**(17,548)**	**(178)**	**(1)**	**0**
Addasiad i ddibrisiant cronedig ar 1 Ebrill 2024	0	991	0	0	0	**0**	**991**	0	0	0
Tâl dibrisiant	0	(1,783)	(45)	(1,126)	(2,516)	**(160)**	**(5,630)**	(189)	(1)	0
Gwarediadau datgydnabod	0	0	0	901	1,336	**0**	**2,237**	0	0	0
Asedau wedi'u hailddosbarthu	0	0	81	0	0	**0**	**81**	0	0	0
Dileu dibrisiant cronedig wrth ailbrisio	0	1,783	0	0	0	**0**	**1,783**	0	2	0
Dibrisiant ac amhariad cronedig ar 31 Mawrth 2025	**0**	**0**	**(174)**	**(5,130)**	**(12,622)**	**(160)**	**(18,086)**	**(367)**	**0**	**0**
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2025	**6,803**	**78,504**	**572**	**4,480**	**5,722**	**1,663**	**97,744**	**1,925**	**610**	**7,215**
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2024	**7,251**	**77,839**	**708**	**3,224**	**7,436**	**0**	**96,458**	**947**	**54**	**1,278**

Mynegrifo

Yn dilyn newidiadau a gyflwynwyd i God Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth 2025/2026, bydd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yn mabwysiadu mynegrifo ar gyfer gwerthuso eiddo o flwyddyn ariannol 2026/2027. Cynhaliwyd gwerthusiad llawn yn 2025/2026, a bydd mynegrifo yn cael ei gymhwyso yn y blynyddoedd cyfamserol ac ailwerthusiadau llawn yn cael eu cynnal ar gylchred pum mlynedd wedi hynny.

Ailbrisiadau

Cynhelir ailbrisiadau tir ac adeiladau yn unol â'r methodolegau a'r seiliau ar gyfer amcangyfrif a nodir yn safonau proffesiynol Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig. Y ddau ddull a ddefnyddir yw:

1. Prisiadau yn seiliedig ar dystiolaeth farchnad gymharol (gwerth cyfredol a gwerth teg), a;
2. Prisiadau yn seiliedig ar gost amnewid dibrisiedig.

Nid oes unrhyw dybiaethau arwyddocaol wedi'u cymhwyso.

15. Eiddo buddsoddi

Mae rhywfaint o eiddo'r Comisiynydd yn cael ei ddal yn unig i ennill rhent a/neu at ddibenion adbrisiant cyfalaf yn hytrach nag i'w ddefnyddio at ddibenion gweinyddol.

Mae'r eitemau incwm a threuliau canlynol wedi'u cyfrif yn y llinell Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
1,085	Incwm rhent o eiddo buddsoddi	1,060
(428)	Treuliau gweithredu uniongyrchol sy'n deillio o eiddo buddsoddi	(460)
657	**Elw/(colled) net**	**600**

Nid oes unrhyw gyfyngiadau ar allu'r Comisiynydd i wireddu'r gwerth sydd yn gynhenid yn ei eiddo buddsoddi nac ar hawl y Comisiynydd i gael trosglwyddo incwm ac elw gwaredu. Nid oes gan y Comisiynydd unrhyw rwymedigaethau cytundebol i brynu, adeiladu na datblygu eiddo buddsoddi nac atgyweirio, cynnal a chadw na gwella.

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r symudiad yng ngwerth teg eiddo buddsoddi dros y flwyddyn.

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
3,288	Balans ar ddechrau'r flwyddyn	2,896
0	Ychwanegiadau yn ystod y flwyddyn	4
0	Gwarediadau yn ystod y flwyddyn	0
(406)	Ailddosbarthiadau	0
14	Enillion/(colledion) net o addasiadau gwerth teg	451
2,896	**Balans ar ddiwedd y flwyddyn**	**3,351**

Mesurir eiddo buddsoddi ar werth teg yn seiliedig ar dystiolaeth y farchnad.

Dyma fanylion eiddo buddsoddi'r Comisiynydd a gwybodaeth am yr hierarchaeth gwerth teg ar 31 Mawrth 2026 a 31 Mawrth 2025:

31 Mawrth 2026	Prisiau a ddyfynnwyd mewn marchnadoedd gweithredol ar gyfer asedau union yr un fath (lefel 1) £'000	Mewnbynnau sylweddol eraill y gellir eu harsylwi (lefel 2) £'000	Mewnbynnau sylweddol na ellir eu harsylwi (lefel 3) £'000	Gwerth teg ar 31 Mawrth 2026 £'000
Safleoedd mastiau radio	0	2,003	0	2,003
Unedau swyddfa	0	1,348	0	1,348
31 Mawrth 2025	**Prisiau a ddyfynnwyd mewn marchnadoedd gweithredol ar gyfer asedau union yr un fath (lefel 1) £'000**	**Mewnbynnau sylweddol eraill y gellir eu harsylwi (lefel 2) £'000**	**Mewnbynnau sylweddol na ellir eu harsylwi (lefel 3) £'000**	**Gwerth teg ar 31 Mawrth 2025 £'000**
Safleoedd mastiau radio	0	1,982	0	1,982
Unedau swyddfa	0	914	0	914

Technegau gwerthuso a ddefnyddir i bennu gwerthoedd teg lefel 2 a 3 ar gyfer eiddo buddsoddi

Mewnbynnau sylweddol y gellir eu harsylwi – lefel 2.

Mae gwerth teg y safleoedd mastiau radio a'r unedau swyddfa wedi'i seilio ar ddull y farchnad gan ddefnyddio amodau presennol y farchnad, hyd y prydlesau ac incwm rhent.

16. Ymrwymiadau cyfalaf

Mae ymrwymiadau gwario yn y dyfodol o dan archebion prynu heb eu talu ar gyfer cynlluniau cyfalaf fel a ganlyn:

2024/2025 £'000	Ymrwymiadau cyfalaf	2025/2026 £'000
9,408	Tir ac adeiladau	2,918
3,321	Offer	1,878
689	Cerbydau	396
13,418	**Cyfanswm**	**5,192**

Dim ond ymrwymiadau cytundebol y mae'r tabl uchod yn eu cynnwys ac nid yw'n adlewyrchu cynlluniau eraill y mae'r heddlu'n bwriadu eu datblygu fel yr amlinellir yn y Rhaglen Gyfalaf.

Mae'r ymrwymiad cytundebol ar gyfer offer yn cynnwys prosiectau TGCh, gan gynnwys camerâu corff (£483,000) a chyfweliadau digidol (£400,000), yn ogystal â teledu cylch cyfyng di-wifr (£20,000), a system rheoli cysylltiadau (£264,000).

Mae'r ymrwymiad cytundebol o £2,918,000 ar gyfer Tir ac Adeiladau yn 2025/2026 yn cynnwys £2,377,000 fel cyfraniad yr heddlu tuag at gyfleuster hyfforddi Maes Tanio'r Tri Heddlu sy'n cael ei adeiladu ar hyn o bryd. Mae'r ymrwymiad yn arwain y prosiect i'w gwblhau.

17. Offerynnau ariannol

Mae offeryn ariannol yn gontract sy'n arwain at ased ariannol un endid a rhwymedigaeth ariannol neu offeryn ecwiti endid arall. Nid yw trafodion digyfnewid, megis y rhai sy'n ymwneud â threthi a grantiau'r llywodraeth, yn arwain at offerynnau ariannol.

Rhwymedigaethau ariannol

Mae rhwymedigaeth ariannol yn rhwymedigaeth i drosglwyddo buddion economaidd a reolir gan y Comisiynydd a gellir ei chynrychioli gan rwymedigaeth gytundebol i ddarparu arian parod neu asedau ariannol. Mae hefyd yn rhwymedigaeth i gyfnewid asedau a rhwymedigaethau ariannol ag endid arall a allai fod yn anffafriol i'r comisiynydd.

Asedau ariannol

Mae ased ariannol yn hawl i fuddion economaidd yn y dyfodol a reolir gan y Comisiynydd a gynrychiolir gan arian parod neu offerynnau eraill. Mae hefyd yn hawl cytundebol i dderbyn arian parod neu ased ariannol arall.

Offerynnau ariannol – balansau

Mae'r rhwymedigaethau ariannol a ddatgelir ym mantolen y grŵp wedi'u dadansoddi ar draws y categorïau canlynol:

Rhwymedigaethau ariannol	Hirdymor		Tymor byr	
	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Ar gost wedi'i hamorteiddio:				
Benthyciadau Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus:				
- Prif swm a fenthycwyd	(10,000)	(23,000)	(10,357)	(2,001)
- Llog cronedig	0	0	(253)	(238)
Cyfanswm y benthyciadau	**(10,000)**	**(23,000)**	**(10,610)**	**(2,239)**
Ar gost wedi'i hamorteiddio:				
Rhwymedigaethau eraill:				
- Credydwyr	(426)	(590)	(21,864)	(27,267)
- Rhwymedigaeth ased â hawl defnyddio IFRS16	(1,474)	(1,678)	(129)	(138)
Cyfanswm y credydwyr	**(1,900)**	**(2,268)**	**(21,993)**	**(27,405)**
Cyfanswm y rhwymedigaethau ariannol	**(11,900)**	**(25,268)**	**(32,603)**	**(29,644)**

Mae'r asedau ariannol a ddatgelir ym mantolen y grŵp wedi'u dadansoddi ar draws y categorïau canlynol:

Asedau ariannol	Hirdymor		Tymor byr	
	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Ar gost wedi'i hamorteiddio:				
Buddsoddiadau:				
- Prif swm a fuddsoddwyd	0	0	0	2,000
- Llog cronedig	0	0	0	83
Cyfanswm y buddsoddiadau	**0**	**0**	**0**	**2,083**
Ar gost wedi'i hamorteiddio:				
Adneuon tymor byr (cyfrifon galw):				
- Prif swm a fuddsoddwyd	0	0	6,000	3,000
- Llog cronedig	0	0	38	0
Arian parod a ddelir	0	0	19	19
Cyfrifon cyfredol banc	0	0	5,457	5,071
Cyfanswm arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod	**0**	0	**11,514**	**8,090**
Ar gost wedi'i hamorteiddio:				
Asedau eraill:				
- Dyledwyr	0	0	22,795	23,249
Cyfanswm y dyledwyr	**0**	**0**	**22,795**	**23,249**
Cyfanswm yr asedau ariannol	**0**	**0**	**34,309**	**33,422**

Enillion a cholledion

Offerynnau ariannol – enillion a cholledion

Mae'r enillion a'r colledion a gydnabyddir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr mewn perthynas ag offerynnau ariannol yn cynnwys yr eitemau a ganlyn:

2024/2025 £'000		Rhwymedigaethau ariannol – cost wedi'i hamorteiddio £'000	Asedau ariannol – cost wedi'i hamorteiddio £'000	2025/2026 £'000
(994)	Costau llog	(1,171)	0	(1,171)
1,312	Incwm llog	0	1,027	1,027
318	**Elw/(colled) net am y flwyddyn**	**(1,171)**	**1,027**	**(144)**

Gwerthoedd teg

Gwerth teg offeryn ariannol yw'r pris a fyddai'n cael ei dderbyn wrth werthu ased, neu'r pris a fyddai'n cael ei dalu wrth drosglwyddo rhwymedigaeth, i gyfranogwr arall yn y farchnad mewn trafodiad hyd braich:

- Pan fo rhwymedigaethau'n cael eu dal fel ased gan barti arall, fel benthyciadau'r Comisiynydd, mae'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus wedi asesu'r gwerthoedd teg drwy gyfrifo'r symiau y byddai'n rhaid i'r Comisiynydd fod wedi'u talu i ddiddymu'r benthyciadau ar y dyddiadau hyn;
- Ni chydnabyddir unrhyw ad-daliad cynnar nac amhariad ar unrhyw offeryn ariannol;
- Ar gyfer credydwyr, dyledwyr, arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod, defnyddiwyd y gwerth cario fel brasamcan rhesymol o werth teg;
- Dangosir gwerthoedd teg yn y tabl isod, wedi'u rhannu yn ôl eu lefel yn hierarchaeth gwerth teg:
    1) Lefel 1 – mae gwerth teg ond yn deillio o brisiau a ddyfynnwyd mewn marchnadoedd gweithredol ar gyfer asedau neu rwymedigaethau unfath, e.e. prisiau bond. Mae hyn hefyd yn berthnasol i brisiadau eiddo ar gyfer asedau dros ben, asedau a gedwir i'w gwerthu ac eiddo buddsoddi;
    2) Lefel 2 – cyfrifir gwerth teg o fewnbynnau ar wahân i brisiau a ddyfynnwyd sy'n weladwy ar gyfer yr ased neu rwymedigaeth e.e. cyfraddau llog neu arenillion ar gyfer offerynnau tebyg;
    3) Lefel 3 – pennir gwerth teg gan ddefnyddio mewnbynnau na ellir eu harsylwi, e.e. data nad yw'n ymwneud â'r farchnad megis rhagolygon llif arian neu amcangyfrif o deilyngdod credyd;

Nid oedd unrhyw drosglwyddiadau rhwng lefelau mewnbwn 1 a 2 yn ystod y flwyddyn ac ni fu unrhyw newid yn y dechneg brisio a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn.

	Lefel gwerth teg	Mantolen 31 Mawrth 2025 £'000	Gwerth teg 31 Mawrth 2025 (ailddatgan) £'000	Mantolen 31 Mawrth 2026 £'000	Gwerth teg 31 Mawrth 2026 £'000
Rhwymedigaethau ariannol a gedwir ar gost wedi'i hamorteiddio:					
Benthyca*	**2**	(20,610)	(20,656)	(25,239)	(25,086)
Rhwymedigaethau nad yw gwerth teg wedi'i ddatgelu ar eu cyfer:					
Credydwyr		(22,290)	(22,290)	(27,857)	(27,857)
Rhwymedigaeth ased â hawl defnyddio IFRS16		(1,603)	(1,603)	(1,816)	(1,816)
Cyfanswm y rhwymedigaethau ariannol		**(44,503)**	**(44,549)**	**(54,912)**	**(54,759)**
Asedau nad yw gwerth teg wedi'i ddatgelu ar eu cyfer:					

Dyledwyr		22,795	22,795	23,249	23,249
Buddsoddiadau		0	0	2,083	2,083
Arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod		11,514	11,514	8,090	8,090
Cyfanswm yr asedau ariannol		**34,309**	**34,309**	**33,422**	**33,422**

*Bydd marchnadoedd corfforaethol MUFG yn darparu gwerthoedd teg gan ddefnyddio cyfraddau disgownt adbrynu cynamserol a benthyca newydd (cyfradd sicrwydd). Mae Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth wedi cynghori o'r blaen bod y gyfradd benthyciad newydd yn cael ei defnyddio yn y tabl datgeliadau. Byddai'r gwerthoedd amgen gan ddefnyddio'r cyfraddau ad-dalu cyn amser yn £25,527,000 (2024-2025 £20,968,000).

18. Dyledwyr

Dyledwyr tymor byr

Grŵp 31 Mawrth 2025 £'000	Comisiynydd 31 Mawrth 2025 £'000		Grŵp 31 Mawrth 2026 £'000	Comisiynydd 31 Mawrth 2026 £'000
3,139	3,139	Symiau derbyniadwy drwy fasnach	2,462	2,462
16,835	16,835	Symiau derbyniadwy eraill	18,226	18,224
2,821	0	Rhagdaliadau	2,561	0
22,795	**19,974**	**Cyfanswm**	**23,249**	**20,686**

19. Arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod

	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000	Cynnydd neu (ostyngiad) mewn arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod £'000
Arian parod a ddelir	19	19	0
Cyfrifon cyfredol banc	5,457	5,071	(386)
Blaendaliadau tymor byr	6,038	3,000	(3,038)
Cyfanswm	**11,514**	**8,090**	**(3,424)**

20. Asedau a gedwir i'w gwerthu

	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Balans sy'n ddyledus ar ddechrau'r flwyddyn	8	90
Asedau sydd newydd eu dosbarthu fel rhai a gedwir i'w gwerthu	90	178
Enillion/(colledion) ailbrisio	0	2
Asedau a werthwyd	(8)	(90)
Balans sy'n weddill ar ddiwedd y flwyddyn	**90**	**180**

21. Credydwyr

Credydwyr hirdymor

Grŵp 31 Mawrth 2025 £'000	Comisiynydd 31 Mawrth 2025 £'000		Grŵp 31 Mawrth 2026 £'000	Comisiynydd 31 Mawrth 2026 £'000
(426)	0	Addasiad cyfran deg cydweithio	(379)	0
0	0	Credydwyr hirdymor eraill - cetris taser	(211)	0
(426)	**0**	**Cyfanswm**	**(590)**	**0**

Credydwyr tymor byr

Grŵp 31 Mawrth 2025 £'000	Comisiynydd 31 Mawrth 2025 £'000		Grŵp 31 Mawrth 2026 £'000	Comisiynydd 31 Mawrth 2026 £'000
(3,580)	(423)	Symiau taladwy drwy fasnach	(4,533)	(112)
(15,976)	(1,511)	Symiau taladwy eraill	(21,985)	(5,439)
(2,308)	(19)	Derbynebau ymlaen llaw	(749)	(89)
(21,864)	**(1,953)**	**Cyfanswm**	**(27,267)**	**(5,640)**

22. Darpariaethau

Mae darpariaethau'n cynrychioli symiau a neilltuwyd mewn perthynas â rhwymedigaethau y gwyddys neu y byddant yn sicr o ddigwydd, ond y mae eu hamseriad a'u gwerth yn ansicr.

Darpariaethau tymor byr

Dyma'r symiau y disgwylir iddynt gael eu talu o fewn 12 mis i'r cyfnod adrodd.

	Cronfeydd statudol £'000	Dyfarniadau o ganlyniad i anafiadau ac ymddeoliadau oherwydd afiechyd £'000	Cyfanswm £'000
Balans ar 31 Mawrth 2025	**(1,361)**	**(687)**	**(2,048)**
Darpariaethau ychwanegol a wnaed	(674)	(545)	**(1,219)**
Symiau a ddefnyddiwyd	1,093	138	**1,231**
Symiau nas defnyddiwyd wedi'u gwrthdroi	0	248	**248**
Ailddosbarthu	0	0	**0**
Balans ar 31 Mawrth 2026	**(942)**	**(846)**	**(1,788)**

Cronfeydd statudol

Mae gan y comisiynydd y pŵer i atafaelu arian neu eiddo a ddefnyddwyd, neu a fwriadwyd i'w ddefnyddio, at ddibenion troseddu. Delir yr arian a atafaelwyd nes ceir dyfarniad gan y llysoedd. Unwaith y gwneir y dyfarniad hwn, gellir gwaredu'r arian yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol.

Dyfarniadau o ganlyniad i anafiadau ac ymddeoliadau oherwydd afiechyd

Mae darpariaeth wedi'i sefydlu i dalu cost dyfarniadau o ganlyniad i anafiadau a thaliadau ymddeol oherwydd afiechyd i'r gweithwyr hynny a ystyriwyd, ar ddiwedd y flwyddyn, yn annhebygol o ddychwelyd i'r gwaith ond nad oedd yr asesiad iechyd llawn wedi'i gwblhau ar eu cyfer eto.

Darpariaethau hirdymor

Dyma symiau y disgwylir iddynt gael eu talu fwy na 12 mis ar ôl y cyfnod adrodd.

	Darpariaeth yswiriant ac ymgyfreitha £'000	Municipal Mutual Insurance Ltd £'000	Cyfanswm £'000
Balans ar 31 Mawrth 2025	**(1,263)**	**(457)**	**(1,720)**
Darpariaethau ychwanegol a wnaed	(1,359)	0	(1,359)
Symiau a ddefnyddiwyd	463	0	463
Symiau nas defnyddiwyd wedi'u gwrthdroi	191	0	191
Ailddosbarthwyd fel rhwymedigaethau digwyddiadol (Nodyn 38)	1,361	0	1,361
Balans ar 31 Mawrth 2026	**(607)**	**(457)**	**(1,064)**

Darpariaeth yswiriant ac ymgyfreitha

Mae asesiad o'r tebygolrwydd y bydd y Comisiynydd yn setlo hawliadau yswiriant wedi'i gynnal ac mae hyn yn cyfateb i £439,000 (2024/2025: £1,095,000).

Ar 10 Hydref 2022, dyfarnodd yr Uchel Lys Cyfiawnder ddyfarniad yn achos KSO ac eraill v Comisiynydd y Metropolis (2019) o blaid yr hawlwyr a geisiodd setliad ar ddarpariaeth ar alwad ar gyfer dyletswyddau trin ffynonellau pwrpasol. Mae'r Prif Gwnstabl wedi setlo'r holl hawliadau am ddyled, gan adael dim ond setlo costau'r hawlydd i'w datrys; mae darpariaeth o £15,000 wedi'i gwneud ar gyfer y costau hyn (2024/2025: £15,000).

Mae hawliadau pellach am ddyled yn ymwneud â darpariaeth ar alwad wedi'u cyflwyno yn erbyn prif gwnstabliaid yn genedlaethol gan swyddogion plismona cudd. Llwyddodd ymarfer cyfryngu cenedlaethol ym mis Mawrth 2024 i sicrhau cytundeb ynghylch sut y bydd yr hawliadau a thystiolaeth yn cael eu cyflwyno. Cafwyd cytundeb cenedlaethol hefyd ar gyfer rhannu costau yn seiliedig ar wariant refeniw net. Mae darpariaeth o £106,000 (2024/2025: £106,000) wedi'i gwneud, ynghyd â £44,000 ychwanegol (2024/2025: £44,000) i dalu ein costau cyfreithiol cysylltiedig.

Yn ogystal â'r uchod, mae swm o £2,400 (2024/2025: £2,400) hefyd wedi'i neilltuo ar gyfer setliad tebygol achos sifil yn deillio o ymddygiad swyddog a secondiwyd i Uned Genedlaethol Cudd-wybodaeth y Drefn Gyhoeddus.

Yn seiliedig ar y wybodaeth sydd ar gael ar hyn o bryd, mae wedi'i sefydlu bod ansicrwydd ynghylch nifer o'r hawliadau yswiriant ac ymgyfreitha a oedd wedi'u cynnwys yn y balans agoriadol o £1,263,000. O ganlyniad, mae cyfran fawr o'r darpariaethau bellach wedi'u hailddosbarthu fel rhwymedigaethau digwyddiadol. Am ragor o wybodaeth gweler Nodyn 38 – rhwymedigaethau amodol.

Municipal Mutual Insurance Ltd. (MMI)

Mae MMI yn gyn yswiriwr cyrff cyhoeddus a roddodd y gorau i fasnachu ym 1992. Mae'r comisiynydd mewn cynllun trefniant i fodloni'r holl hawliadau a oedd yn weddill ar yr adeg y rhoddodd y cwmni'r gorau i fasnachu.

23. Cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
(28,176)	Cronfa ailbrisio wrth gefn	(29,193)
(49,068)	Cyfrif addasu cyfalaf	(51,853)
1,680	Cyfrif absenoldebau cronedig	1,909
922,940	Cronfa bensiynau wrth gefn	952,384
426	Cronfa wrth gefn cyfran deg cydweithio	378
847,802	**Cyfanswm**	**873,625**

Cronfa ailbrisio wrth gefn

Mae'r gronfa hon yn cynrychioli'r enillion cronedig ar yr asedau sefydlog a gedwir gan y Comisiynydd/grŵp sy'n deillio o gynnydd mewn gwerth, o ganlyniad i chwyddiant a ffactorau

eraill, i'r graddau nad yw'r enillion hyn wedi'u dileu gan symudiadau dilynol ar i lawr mewn gwerth.

Dim ond enillion ailbrisio a gronnwyd ers 1 Ebrill 2007, sef y dyddiad y crëwyd y gronfa, sydd yn y gronfa. Mae enillion cronnol sy'n codi cyn y dyddiad hwnnw yn cael eu cyfuno yn y balans ar y Cyfrif addasu cyfalaf.

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
(29,108)	**Balans ar 1 Ebrill**	**(28,176)**
325	Ailbrisiad (i fyny)/i lawr asedau a cholledion amhariad nas codir ar y Gwarged neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau	(2,373)
(28,783)	**(Gwarged) neu ddiffyg ar ailbrisio asedau anghyfredol nad ydynt wedi'u postio i'r Gwarged neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau**	**(30,549)**
	Swm a ddilëwyd i'r cyfrif addasu cyfalaf:	
0	Enillion cronedig ar asedau a werthwyd neu a sgrapiwyd	758
607	Gwahaniaeth rhwng dibrisiant gwerth teg a dibrisiant cost hanesyddol	598
(28,176)	**Balans ar 31 Mawrth**	**(29,193)**

Cyfrif addasu cyfalaf

Mae'r cyfrif addasu cyfalaf yn cael ei ddefnyddio i reoli'r gwahaniaethau amseru sy'n deillio o'r trefniadau gwahanol ar gyfer cyfrifyddu, ar gyfer defnyddio asedau anghyfredol ac ar gyfer ariannu caffael, adeiladu neu wella'r asedau hynny o dan ddarpariaethau statudol. Caiff y cyfrif ei ddebydu â chost caffael, adeiladu neu wella gan fod dibrisiant, colledion amhariad ac amorteiddiadau yn cael eu codi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gyda phostiadau cysoni o'r Gronfa ailbrisio wrth gefn i drosi ffigurau gwerth teg yn sail cost hanesyddol). Mae'r cyfrif yn cael ei gredydu â'r symiau a neilltuwyd gan y comisiynydd fel cyllid ar gyfer costau caffael, adeiladu a gwella. Mae'r cyfrif yn cynnwys enillion a cholledion cronedig ar eiddo buddsoddi, yn ogystal ag enillion a gydnabyddir ar asedau a roddwyd sydd eto i'w defnyddio gan y grŵp/Comisiynydd.

Yn ogystal, mae'r cyfrif hefyd yn cynnwys enillion ailbrisio a gronnwyd ar eiddo, peiriannau ac offer cyn 1 Ebrill 2007.

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
(49,168)	**Balans ar 1 Ebrill**	**(49,068)**
	Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â gwariant cyfalaf a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	
5,818	Taliadau am ddibrisiant ac amhariad ar asedau anghyfredol	6,075
1,496	Colledion ailbrisio eiddo, peiriannau ac offer	948
(1,795)	Enillion ailbrisio eiddo, peiriannau ac offer	(1,926)
480	Symiau o asedau anghyfredol a ddilëwyd wrth eu gwaredu neu eu gwerthu fel rhan o'r enillion/colledion o waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	1,301
	Addasu symiau a ddilëwyd o'r gronfa ailbrisio wrth gefn:	
(607)	Dibrisiant gwerth teg	(598)
0	Enillion cronedig ar asedau a werthwyd neu a sgrapiwyd	(758)
(43,776)		**(44,026)**
	Cyllid cyfalaf a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn	
(12)	Defnyddio derbyniadau cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf newydd	(972)
(880)	Defnyddio cronfeydd wrth gefn i ariannu gwariant cyfalaf newydd	(2,231)
(89)	Grantiau cyfalaf a chyfraniadau wedi'u credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr sydd wedi'u cymhwyso i gyllid cyfalaf	0
0	Cymhwyso grantiau i gyllid cyfalaf o'r cyfrif Grantiau cyfalaf heb eu cymhwyso	0
(733)	Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf a godir yn erbyn Cronfa'r heddlu	(703)
(3,564)	Gwariant cyfalaf a godir yn erbyn y gronfa gyffredinol	(3,470)
(5,278)		**(7,376)**
(14)	Symudiadau yng ngwerth eiddo buddsoddi ar y farchnad a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(451)
(49,068)	**Balans ar 31 Mawrth**	**(51,853)**

Cyfrif absenoldebau cronedig

Mae'r cyfrif hwn yn amsugno'r gwahaniaethau a fyddai fel arall yn codi ar falans y gronfa gyffredinol o gronni ar gyfer absenoldebau digolledol a enillwyd ond nas cymerwyd yn ystod y flwyddyn. Mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i'r effaith ar falans y gronfa gyffredinol gael ei niwtraleiddio gan drosglwyddiadau i'r cyfrif neu ohono.

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
1,526	**Balans ar 1 Ebrill**	**1,680**
(1,526)	Setlo neu ganslo croniad a wnaed ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol	(1,680)
1,680	Symiau a gronnwyd ar ddiwedd y flwyddyn gyfredol	1,909
1,680	**Balans ar 31 Mawrth**	**1,909**

Cronfa bensiynau wrth gefn

Mae'r Gronfa bensiynau wrth gefn yn amsugno'r gwahaniaethau amseru sy'n deillio o'r trefniadau gwahanol ar gyfer cyfrifo buddion ôl-gyflogaeth ac ar gyfer ariannu buddion yn unol â darpariaethau statudol. Mae'r prif gwnstabl yn rhoi cyfrif am fuddion ôl-gyflogaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr gan fod y buddion yn cael eu hennill gan weithwyr sy'n cronni blynyddoedd o wasanaeth, gan ddiweddaru'r rhwymedigaethau a gydnabyddir i adlewyrchu chwyddiant, rhagdybiaethau newidiol ac enillion buddsoddi ar unrhyw adnoddau a neilltuwyd i gwrdd â'r costau. Fodd bynnag, mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i fuddion a enillir gael eu hariannu, gan fod y prif gwnstabl yn gwneud cyfraniadau cyflogwr i gronfeydd pensiwn neu'n y pen draw yn talu unrhyw bensiynau y mae'n gyfrifol amdanynt yn uniongyrchol. Mae balans debyd y Gronfa bensiynau wrth gefn felly yn dangos diffyg sylweddol yn y buddion a enillwyd gan weithwyr y gorffennol a'r presennol a'r adnoddau y mae'r comisiynydd wedi'u neilltuo i'w bodloni. Bydd y trefniadau statudol yn sicrhau y bydd cyllid wedi ei neilltuo erbyn y bydd rhaid talu'r buddion.

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
1,053,173	**Balans ar 1 Ebrill**	**922,940**
(157,099)	Ailfesuriadau o'r ased/ buddion diffiniedig net (rhwymedigaeth)	11,371
(16,733)	Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddion ymddeol a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Gwarged neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(19,964)
43,599	Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn.	38,037
922,940	**Balans ar 31 Mawrth**	**952,384**

Cronfa wrth gefn cyfran deg cydweithio

Mae'r Gronfa wrth gefn cyfran deg cydweithio wedi'i sefydlu i gynrychioli ail ddatganiad costau cydweithredu ac mae'n adlewyrchu'r gwahaniaeth rhwng gwerth teg costau cydweithredu a gwariant gwirioneddol yr aed iddo yn unol â safonau cyfrifyddu.

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
372	**Balans ar 1 Ebrill**	**426**
54	Symudiad yn ystod y flwyddyn	(48)
426	**Balans ar 31 Mawrth**	**378**

24. Datganiad llif arian – gweithgareddau gweithredu

Mae'r llif arian o weithgareddau gweithredol yn cynnwys yr eitemau canlynol:

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
1,312	Llog a dderbyniwyd	1,027
(72)	Llog a dalwyd ar asedau hawl i ddefnyddio	(82)
(922)	Llog a dalwyd	(1,089)
318	**Cyfanswm**	**(144)**

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
27,322	**(Gwarged) neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau**	**18,391**
	Addasiadau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn arian parod	
(5,818)	Dibrisiant	(6,077)
299	Amhariad ar werth a gwerthusiadau i fyny (i lawr)	978
(321)	Cyfraniad (i)/o ddarpariaethau	916
14	Symudiad yng ngwerth teg eiddo buddsoddi	451
(119)	Cynnydd/(gostyngiad) mewn rhestrau eiddo	198
6,859	Cynnydd/(gostyngiad) mewn dyledwyr	453
(3,653)	(Cynnydd)/gostyngiad mewn credydwyr	(5,660)
(26,866)	Symudiad mewn rhwymedigaeth pensiwn	(18,073)
(480)	Swm cario ymlaen asedau anghyfredol wedi'u gwerthu neu eu datgydnabod	(1,301)
(194)	Symudiadau eraill nad ydynt yn arian parod a godir ar y gwarged neu'r diffyg o ran darparu gwasanaethau	97
(30,279)		**(28,018)**
	Addasiadau ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu'r diffyg net ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi ac ariannu	
168	Elw o werthu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	1,101
168		**1,101**
(2,789)	**Llif arian parod net o weithgareddau gweithredu**	**(8,526)**

25. Datganiad llif arian – gweithgareddau buddsoddi

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
12,154	Prynu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	15,847
1,824	Trosglwyddo asedau hawl i ddefnyddio – IFRS 16	59
78,000	Prynu buddsoddiadau tymor byr a hirdymor	65,000
(168)	Elw o werthu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	(1,101)
(78,000)	Elw o fuddsoddiadau tymor byr a hirdymor	(63,000)
13,810	**Llif arian parod net o weithgareddau buddsoddi**	**16,805**

26. Datganiad llif arian – gweithgareddau ariannu

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
(21,807)	Derbyniadau arian parod o fenthyciadau tymor byr a thymor hir	(15,449)
10,326	Ad-daliadau benthyciadau tymor byr a hirdymor	10,357
204	Ad-dalu rhwymedigaeth prydles	237
(11,277)	**Llif arian parod net o weithgareddau ariannu**	**(4,855)**

27. Gwasanaethau asiantaeth

Pan fo'r Comisiynydd Heddlu a Throseddu yn gweithredu fel asiant, nid yw trafodion yn cael eu hadlewyrchu yn natganiadau ariannol awdurdod, ac eithrio arian parod a gasglwyd neu wariant a wneir gan yr asiant ar ran y prif awdurdod, ac yn yr achos hwnnw ceir sefyllfa dyledwr neu sefyllfa credydwr ac mae'r arian parod net wedi'i gynnwys yn y gweithgareddau ariannu yn y datganiad llif arian.

Eithriad arall yw lle mae'r awdurdod yn derbyn taliad am weithredu fel asiant, ac yn yr achos hwnnw rhaid cydnabod unrhyw swm o gomisiwn a dderbynnir, neu sy'n dderbyniadwy, fel refeniw yn natganiadau ariannol yr awdurdod.

Darperir manylion y trefniadau lle mae'r Comisiynydd yn gweithredu fel asiant isod.

GanBwyll

Ers mis Ebrill 2015, Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys yw'r arweinydd strategol ar gyfer gweinyddiaeth ariannol y Bartneriaeth 'GanBwyll'. 'GanBwyll' yw delwedd gyhoeddus Partneriaeth Lleihau Anafiadau Ffyrdd Cymru sy'n cynnwys y pedwar heddlu yng Nghymru, y 22 awdurdod unedol yng Nghymru a Llywodraeth Cymru (fel yr awdurdod cefnffyrdd).

Dangosir incwm a gwariant mewn perthynas â GanBwyll isod:

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
10,747	Gwariant	11,973
(5,338)	Incwm Grant	(5,477)
(5,409)	Incwm o gyrsiau ymwybyddiaeth cyflymder	(6,496)
0	**Gwariant net / incwm**	**0**

Dyma'r balansau a gedwir yn y fantolen grŵp ar ran GanBwyll:

31 Mawrth 2025 £'000		31 Mawrth 2026 £'000
(1,691)	Credydwyr – incwm grant a dderbyniwyd ymlaen llaw	0
(2,862)	Credydwyr – taliadau sy'n ddyledus i heddluoedd eraill	(3,737)
4,362	Dyledwyr – incwm grant sy'n ddyledus	1,195
934	Dyledwyr – Incwm cyrsiau ymwybyddiaeth cyflymder sy'n ddyledus	955
743	**Mantolen Net**	**(1,587)**

Llun wrth Ymyl y Ffordd (PARS) a Chronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith (LEDS)

Yn 2021/2022, dynodwyd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu, ar ran y Swyddfa Gartref, yn arweinydd cenedlaethol ar gyfer trefniant asiantaeth o'r enw 'PARS – (Llun wrth Ymyl y Ffordd)' a 'LEDS – (Cronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith)'. Prosiect cyfalaf gan y Swyddfa Gartref yw Cronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith ar gyfer disodli systemau TGCh Cyfrifiadur Cenedlaethol a Chronfa Ddata Genedlaethol yr Heddlu. Mae Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu wedi bod yn gweinyddu dosbarthu cyllid grant i heddluoedd ar ran y Swyddfa Gartref.

Ni chafwyd unrhyw effaith ariannol andwyol gan fod y costau a aed iddynt wrth ddarparu'r swyddogaeth weinyddol wedi'u had-dalu o dan y trefniadau.

O 31 Mawrth 2024 ymlaen, rydym wedi cael cyngor gan y Swyddfa Gartref i uno'r balansau sy'n cael eu cadw mewn perthynas â'r ddau drefniant asiantaeth hyn. Ar 31 Mawrth 2026, roedd gan y Comisiynydd £133,000 o gronfeydd heb eu dosbarthu (31 Mawrth 2025: £133,000) a rhagwelir y bydd y balans hwn yn cael ei ddosbarthu yn y blynyddoedd i ddod.

Dangosir incwm a Gwariant mewn perthynas â PARS/LEDs isod:

2024/25 £'000		2025/26 £'000
5,976	Gwariant	8,981
(5,976)	Incwm	(8,981)
0	**Gwariant / Incwm net**	**0**

Mae'r balansau a gedwir ar fantolen y grŵp ar ran PARS/LEDS fel a ganlyn:

31 Mawrth 2025 £'000		31 Mawrth 2026 £'000
(133)	Credydwyr – Cronfeydd heb eu dosbarthu	(133)
(1,084)	Credydwyr– Taliadau sy'n ddyledus i heddluoedd eraill	(4,581)
1,084	Dyledwyr – Incwm grant sy'n ddyledus	2,579
(133)	**Mantolen net**	**(2,135)**

28. Trefniadau cydweithredol

Mae gan heddluoedd Cymru hanes hir a llwyddiannus o gydweithio i ddatblygu meysydd plismona arbenigol. Roedd hyn yn cynnwys y rhai a oedd o dan gylch gorchwyl Cyd-bwyllgor Awdurdodau Heddlu Cymru gynt. Bydd cydweithredu yn y dyfodol yn cael ei ysgogi gan yr angen i fodloni'r gofyniad plismona strategol a chan ganlyniadau'r asesiad strategol rhanbarthol o fygythiadau, risgiau a niwed i ranbarth de Cymru.

Bydd comisiynydd heddlu a throseddu pob heddlu yn gyfrifol am sicrhau bod y gofyniad plismona strategol yn cael ei fodloni. Fel rhan o hyn, bydd y Comisiynydd yn ceisio gweithio ar y cyd â chomisiynwyr a heddluoedd eraill i ddarparu'r gwasanaeth mwyaf effeithiol posibl.

Rheoleiddir cytundebau o'r fath gan adran 22A o Ddeddf yr Heddlu 1996, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Diwygio'r heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011.

Mae'r gwasanaethau cydweithredol a'u cyllid yn parhau o dan drefniadau llywodraethu diwygiedig y Comisiynydd a'r heddlu. Mae'r rhain i bob pwrpas yn cael eu hystyried yn 'gyllidebau cyfun' gyda chytundebau ar gyfer cyfraniadau ariannu yn cael eu gwneud a'u hamrywio o bryd i'w gilydd, gyda chefnogaeth rhai grantiau penodol gan y llywodraeth. Caiff y cyllidebau cyfun eu cynnal i bob pwrpas gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu a Phrif Gwnstabl Heddlu De Cymru ar ran y pedwar heddlu yng Nghymru.

Cyfanswm costau'r tîm cydweithredol yn 2025/2026 oedd £577,000 (2024/2025 £506,000) a chyfraniad Heddlu Dyfed-Powys at y costau hyn oedd £148,000 yn 2025/2026 (2024/2025 £130,000).

Isod cyflwynir incwm a gwariant prif weithgareddau'r unedau cydweithredol ynghyd â'r cyfraniadau cyllid a wnaed gan bob heddlu sy'n cymryd rhan.

Wedi'i gynnwys mewn polisïau cyfrifyddu o dan drefniadau cydweithredol mae esboniad o'r gofynion cyfrifyddu ar gyfer gweithrediadau ar y cyd. Mae IFRS 11, cyfrifyddu ar gyfer trefniadau ar y cyd, yn ei gwneud yn ofynnol i incwm a gwariant fod yn destun triniaeth gyfrifo wahanol i'r hyn yr aed iddo mewn gwirionedd. Yn unol â hynny, mae gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr wedi cynyddu o £3,196,000 (2024/2025: £2,397,000) ac mae incwm/grantiau wedi cynyddu o £3,244,000 (2024/2025: £2,343,000); gostyngiad net mewn gwariant o £48,000 (2024/2025: cynnydd o £54,000). Mae'r gostyngiad net hwn wedi'i wrthdroi yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn heb unrhyw effaith ar falans Cronfa'r Heddlu.

Mae asedau, dyledwyr a chredydwyr mewn perthynas â'r trefniadau wedi aros ym mantolenni'r heddluoedd gan nad ystyrir bod y balansau'n berthnasol.

Roedd y datganiadau gwariant ac incwm ar gyfer 2025/2026 ar gyfer y prif drefniadau cydweithredol fel a ganlyn:

Dosbarthiad gwasanaeth	Uned cudd-wybodaeth gwrthderfysgaeth/adran arbennig	Cynghorwyr arbenigol gwrthderfysgaeth	Porth gwrthderfysgaeth/diogelwch penodol	Uned troseddau cyfundrefnol ranbarthol	Tasglu rhanbarthol	Cyd-uned arfau tanio	Cyfanswm
	Plismona cenedlaethol	Plismona cenedlaethol	Plismona cenedlaethol	Cudd-wybodaeth Ymchwilio	Cudd-wybodaeth	Gweithrediadau arbenigol	
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwariant ar gyflogau	11,189	651	3,886	14,940	2,142	17,160	**49,968**
Gwariant nad ydyw'n ymwneud â chyflogau	2,689	38	1,988	2,184	501	2,661	**10,061**
Gwariant gros	**13,878**	**689**	**5,874**	**17,124**	**2,643**	**19,821**	**60,029**
Incwm grant penodol	(13,824)	(689)	(5,867)	(9,887)	0	(1,697)	**(31,964)**
Incwm	(54)	0	(7)	(103)	(26)	(686)	**(876)**
Cyfanswm incwm a grantiau	**(13,878)**	**(689)**	**(5,874)**	**(9,990)**	**(26)**	**(2,383)**	**(32,840)**
(Gwarged) neu ddiffyg – i'w ariannu o gyfraniadau'r heddlu fel a ganlyn	**0**	**0**	**0**	**7,134**	**2,617**	**17,438**	**27,189**
Heddlu Dyfed-Powys	0	0	0	(1,451)	(532)	(5,231)	**(7,214)**
Gwent	0	0	0	(1,853)	(680)	(3,488)	**(6,021)**
De Cymru	0	0	0	(3,830)	(1,405)	(8,719)	**(13,954)**
Cyfanswm cyfraniadau'r heddlu	**0**	**0**	**0**	**(7,134)**	**(2,617)**	**(17,438)**	**(27,189)**

Dyma gyfraniad pob heddlu at wariant ac incwm ar gyfer 2025/2026:

Dosbarthiad gwasanaeth a sail dosraniad y cytunwyd arni	Uned cudd-wybodaeth gwrthderfysgaeth/adran arbennig	Cynghorwyr arbenigol gwrthderfysgaeth	Porth gwrthderfysgaeth/diogelwch penodol	Uned troseddau cyfundrefnol ranbarthol	Tasglu rhanbarthol	Cyd-uned arfau tanio	Cyfanswm
	Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Cudd-wybodaeth/ Ymchwilio (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Cudd-wybodaeth (cyfraniad ariannol cytunedig – darpariaeth leol) £'000	Gweithrediadau arbenigol (cyfraniad ariannol cytunedig – darpariaeth leol) £'000	£'000
Heddlu Dyfed-Powys	2,283	113	410	3,606	538	5,946	**12,896**
Gwent	2,620	130	470	4,139	686	3,964	**12,009**
Gogledd Cymru*	3,036	151	3,929	0	0	0	**7,116**
De Cymru	5,939	295	1,065	9,379	1,419	9,911	**28,008**
Gwariant gros	**13,878**	**689**	**5,874**	**17,124**	**2,643**	**19,821**	**60,029**
Heddlu Dyfed-Powys	(2,283)	(113)	(410)	(2,104)	(5)	(715)	**(5,630)**
Gwent	(2,620)	(130)	(470)	(2,414)	(7)	(477)	**(6,118)**
Gogledd Cymru	(3,036)	(151)	(3,929)	0	0	0	**(7,116)**
De Cymru	(5,939)	(295)	(1,065)	(5,472)	(14)	(1,191)	**(13,976)**
Cyfanswm incwm a grantiau	**(13,878)**	**(689)**	**(5,874)**	**(9,990)**	**(26)**	**(2,383)**	**(32,840)**

** Mae Heddlu Gogledd Cymru yn seilio ei gostau swyddogion diogelu dynodedig ar incwm a gwariant yn hytrach na dyraniad yn seiliedig ar boblogaeth Cymru. Nid ydynt wedi'u cynnwys yn y tasglu rhanbarthol, sy'n gweithredu yn heddluoedd de Cymru. Ar gyfer yr Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol, mae Heddlu Gogledd Cymru yn cyfrannu at Ranbarth Gogledd-orllewin Lloegr a Gogledd Cymru.*

Mae datganiadau gwariant ac incwm ar gyfer 2024/2025 ar gyfer y prif drefniadau cydweithredol fel a ganlyn:

	Uned cudd-wybodaeth gwrthderfysgaeth/adran arbennig	Cynghorwyr arbenigol gwrthderfysgaeth	Porth gwrthderfysgaeth/ diogelwch penodol	Uned troseddau cyfundrefnol ranbarthol	Tasglu rhanbarthol	Cyd-uned arfau tanio	
	Plismona cenedlaethol	Plismona cenedlaethol	Plismona cenedlaethol	Cudd-wybodaeth Ymchwilio	Cudd-wybodaeth	Gweithrediadau arbenigol	Cyfanswm
Dosbarthiad gwasanaeth	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Gwariant ar gyflogau	9,656	651	3,774	13,950	1,793	15,897	45,721
Gwariant nad ydyw'n ymwneud â chyflogau	1,934	75	1,086	2,254	584	2,594	8,527
Gwariant gros	**11,590**	**726**	**4,860**	**16,204**	**2,377**	**18,491**	**54,248**
Incwm grant penodol	(11,532)	(726)	(4,859)	(7,571)	0	(1,415)	(26,103)
Incwm	(58)	0	(1)	(67)	(72)	(738)	(936)
Cyfanswm incwm a grantiau	**(11,590)**	**(726)**	**(4,860)**	**(7,638)**	**(72)**	**(2,153)**	**(27,039)**
(Gwarged) neu ddiffyg – i'w ariannu o gyfraniadau'r heddlu fel a ganlyn	**0**	**0**	**0**	**8,566**	**2,305**	**16,338**	**27,209**
Heddlu Dyfed-Powys	0	0	0	(1,742)	(469)	(4,901)	**(7,112)**
Gwent	0	0	0	(2,225)	(599)	(3,268)	**(6,092)**
De Cymru	0	0	0	(4,599)	(1,237)	(8,169)	**(14,005)**
Cyfanswm cyfraniadau'r heddlu	**0**	**0**	**0**	**(8,566)**	**(2,305)**	**(16,338)**	**(27,209)**

Dyma gyfraniad pob heddlu tuag at wariant ac incwm ar gyfer 2024/2025:

Dosbarthiad gwasanaeth a sail dosraniad y cytunwyd arni	Uned cudd-wybodaeth gwrthderfysgaeth/adran arbennig	Cynghorwyr arbenigol gwrthderfysgaeth	Porth gwrthderfysgaeth/diogelwch penodol	Uned troseddau cyfundrefnol ranbarthol	Tasglu rhanbarthol	Cyd-uned arfau tanio	Cyfanswm
	Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Plismona Cenedlaethol (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Cudd-wybodaeth/ Ymchwilio (Poblogaeth – sail budd cenedlaethol) £'000	Cudd-wybodaeth (cyfraniad ariannol cytunedig – darpariaeth leol) £'000	Gweithrediadau arbenigol (cyfraniad ariannol cytunedig – darpariaeth leol) £'000	£'000
Heddlu Dyfed-Powys	1,914	120	417	3,425	484	5,547	**11,907**
Gwent	2,181	137	475	3,902	617	3,698	**11,010**
Gogledd Cymru*	2,534	159	2,889	0	0	0	**5,582**
De Cymru	4,961	310	1,079	8,877	1,276	9,246	**25,749**
Gwariant gros	**11,590**	**726**	**4,860**	**16,204**	**2,377**	**18,491**	**54,248**
Heddlu Dyfed-Powys	(1,914)	(120)	(417)	(1,614)	(15)	(646)	**(4,726)**
Gwent	(2,181)	(137)	(475)	(1,840)	(19)	(431)	**(5,083)**
Gogledd Cymru	(2,534)	(159)	(2,889)	0	0	0	**(5,582)**
De Cymru	(4,961)	(310)	(1,079)	(4,184)	(38)	(1,076)	**(11,648)**
Cyfanswm incwm a grantiau	**(11,590)**	**(726)**	**(4,860)**	**(7,638)**	**(72)**	**(2,153)**	**(27,039)**

Nid yw gwariant yr Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth ar gyfer 2024/25 yn cynnwys £197,000 o gostau pensiwn y cyflogwr a ariannwyd yn uniongyrchol gan luoedd cartref y swyddogion. Ni ellir ailddosbarthu'r gwariant hwn ar sail gydweithredol ac felly ni ystyrir ei fod o fewn cwmpas y nodyn hwn.

Nid yw gwariant cynghorwyr arbenigol gwrthderfysgaeth ar gyfer 2024/25 yn cynnwys £5,000 o gostau pensiwn y cyflogwr a ariannwyd yn uniongyrchol gan luoedd cartref y swyddogion. Ni ellir ailddosbarthu'r gwariant hwn ar sail gydweithredol ac felly ni ystyrir ei fod o fewn cwmpas y nodyn hwn.

Mae gwariant gwrthderfysgaeth ar gyfer porthladdoedd/diogelwch ymroddedig ar gyfer 2024/2025 yn eithrio £89,000 o gostau pensiwn y cyflogwr a ariannwyd yn uniongyrchol gan luoedd cartref y swyddogion. Ni ellir ailddosbarthu'r gwariant hwn ar sail gydweithredol ac felly ni ystyrir ei fod o fewn cwmpas y nodyn hwn.

** Mae Heddlu Gogledd Cymru yn seilio ei gostau swyddogion diogelu dynodedig ar incwm a gwariant yn hytrach na dyraniad yn seiliedig ar boblogaeth Cymru. Nid ydynt wedi'u cynnwys yn y tasglu rhanbarthol, sy'n gweithredu yn heddluoedd de Cymru. Ar gyfer yr Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol, mae Heddlu Gogledd Cymru yn cyfrannu at Ranbarth Gogledd-orllewin Lloegr a Gogledd Cymru.*

Maes Tanio'r Tri Heddlu – Prosiect Cyfalaf

Mae Prosiect Maes Tanio'r Tri Heddlu yn brosiect cyfalaf ar y cyd rhwng Heddlu De Cymru, Heddlu Gwent a Heddlu Dyfed-Powys i adeiladu a gweithredu ased ar y cyd a fydd yn darparu cyfleuster hyfforddi gweithredol newydd ar gyfer y cyd-uned arfau tanio. Mae'r ased yn cael ei adeiladu o fewn ardal Heddlu De Cymru ond bydd yn cael ei ariannu, ei berchen a'i weithredu ar y cyd gan y tri heddlu.

Cyfanswm y gwariant ar yr asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu ar 31 Mawrth 2025 oedd £26,328,000, gyda gwariant o £25,06,000 yn ystod blwyddyn ariannol 2025/2026, gan roi gwariant ased sydd wrthi'n cael ei adeiladu o £51,392,000 ar 31 Mawrth 2026. Dangosir dadansoddiad o'r gwariant hwn a'r cyllid ar ei gyfer gan y tri heddlu partner yn y tabl isod:

Asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu 2025/2026	Heddlu Dyfed-Powys 26.72%	Heddlu De Cymru 44.35%	Heddlu Gwent 28.93%	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill	**7,035**	**11,676**	**7,617**	**26,328**
Gwariant yn ystod y flwyddyn	6,697	11,116	7,251	**25,064**
Balans terfynol ar 31 Mawrth	**13,732**	**22,792**	**14,868**	**51,392**

29. Taliadau cydnabyddiaeth swyddogion

Uwch-weithwyr 2025/2026	O	I	Cyflog cyfwerth ag amser llawn ar 31 Mawrth 2026 neu'r dyddiad gorffen £	Cyflog gwirioneddol, gan gynnwys lwfansau £	Buddion mewn nwyddau neu wasanaethau – ceir ar brydles £	Buddion mewn nwyddau neu wasanaethau – treuliau adleoli £	Talu yn lle rhybudd / taliad ymadael £	Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth heb gynnwys cyfraniadau pensiwn £	Cyfraniadau pensiwn £	Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth gan gynnwys cyfraniadau pensiwn £
Prif Gwnstabl	01/04/2025	15/06/2025	**199,734**	40,211	0	0	0	**40,211**	14,194	**54,405**
Prif Gwnstabl	07/10/2025	31/03/2026	**188,658**	91,286	0	0	0	**91,286**	32,224	**123,510**
Prif Gwnstabl (Dros Dro)	16/06/2025	06/10/2025	**188,658**	56,593	0	0	0	**56,593**	19,977	**76,570**
Dirprwy Brif Gwnstabl (Dros Dro)	16/06/2025	31/03/2026	**155,643**	122,000	3,897	0	0	**125,897**	43,066	**168,963**
Dirprwy Brif Gwnstabl	01/04/2025	15/06/2025	**149,799**	30,356	1,773	0	0	**32,129**	10,716	**42,845**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol (Dros Dro) [4]	15/02/2026	31/03/2026	**125,190**	15,649	984	0	0	**16,633**	4,731	**21,364**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol (Dros Dro) [4]	16/06/2025	31/03/2026	**125,190**	98,129	4,757	0	0	**102,886**	34,640	**137,526**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol (Dros Dro)	01/04/2025	15/06/2025	**120,489**	25,102	2,005	0	0	**27,107**	8,861	**35,968**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol (Dros Dro) – Cydweithrediad Cymru Gyfan [3]	01/04/2025	04/02/2026	**133,116**	104,505	0	0	0	**104,505**	36,890	**141,395**
Cyfarwyddwr Cyllid/Prif Swyddog Ariannol i'r Prif Gwnstabl	01/04/2025	31/03/2026	**112,572**	110,681	0	0	0	**110,681**	18,594	**129,275**
Cyfarwyddwr Datblygu Pobl a'r Sefydliad	01/04/2025	31/03/2026	**99,015**	97,351	0	0	0	**97,351**	16,355	**113,706**
Comisiynydd	01/04/2025	31/03/2026	**71,064**	70,826	0	0	0	**70,826**	11,899	**82,725**
Prif Swyddog Ariannol i'r Comisiynydd [1]	01/04/2025	11/06/2025	**97,053**	12,933	0	0	39,832	**52,765**	2,173	**54,938**
Prif Swyddog Ariannol i'r Comisiynydd (Dros Dro) [1,2]	01/04/2025	31/03/2026	**96,933**	95,304	0	0	0	**95,304**	16,011	**111,315**
Prif Weithredwr [1]	01/04/2025	31/03/2026	**101,130**	99,431	0	0	0	**99,431**	16,704	**116,135**
Cyfarwyddwr Comisiynu a Phartneriaeth [1]	01/04/2025	31/03/2026	**66,231**	65,119	0	0	0	**65,119**	10,940	**76,059**
Cyfanswm 2025/2026				**1,135,476**	**13,416**	**0**	**39,832**	**1,188,724**	**297,975**	**1,486,699**

[1] Staff o dan gyfarwyddyd a rheolaeth y Comisiynydd

[2] Darparwyd gwaith cyflenwi dros dro ar gyfer swydd y Prif Swyddog Ariannol yn ystod y flwyddyn oherwydd bod y Prif Swyddog Ariannol parhaol i ffwrdd o'r gwaith am gyfnod estynedig o amser. Gadawodd y Prif Swyddog Ariannol parhaol y sefydliad ar 11 Mehefin 2025 a derbyniodd dâl gwyliau a thaliad yn lle rhybudd, a setliad ariannol, sydd wedi'u cynnwys yn y golofn berthnasol uchod

[3] Cafodd 25% o gostau'r swydd hon eu hariannu gan grant Plismona Gwrthderfysgaeth, a rhannwyd 75% rhwng y pedwar heddlu yng Nghymru sy'n cymryd rhan yng Nghydweithrediad Heddlu Cymru. Cyfran Heddlu Dyfed-Powys o'r costau hyn ar gyfer 2025/2026 oedd £29,457

[4] Tra bod un Prif Gwnstabl Cynorthwyol allan o'r heddlu, yn mynychu'r Rhaglen Arweinyddiaeth Weithredol bu cyfnod pan fo dau Brif Gwnstabl Cynorthwyol wedi'u cyflogi

Darperir cerbyd ar gyfer rôl y Prif Gwnstabl, ond nid oes unrhyw rwymedigaeth i dalu treth incwm mewn perthynas â'r budd gan fod y swyddog hwn ar alwad drwy'r amser. Mae hyn yn unol ag adran 248A o Ddeddf Treth Incwm (Enillion a Phensiynau) 2003, sy'n nodi: '1) Mae'r adran hon yn gymwys pan sicrheir bod a) cerbyd brys ar gael i unigolyn sy'n cael ei gyflogi mewn gwasanaeth brys at ddefnydd preifat yr unigolyn a b) y telerau ar gyfer sicrhau ei fod ar gael iddo yn gwahardd ei ddefnyddio'n breifat ac eithrio pan fydd yr unigolyn ar alwad neu'n cymryd rhan mewn cymudo ar alwad ac c) nad yw'r unigolyn yn gwneud defnydd preifat o'r cerbyd ac eithrio o dan amgylchiadau o'r fath. 2) Nid oes unrhyw atebolrwydd i'r dreth incwm yn codi yn rhinwedd Pennod 6 neu 10 neu Ran 3 (buddion trethadwy: ceir, faniau ac ati a'r rhwymedigaeth weddilliol i'w chodi) mewn perthynas â'r budd-dal.

Uwch-weithwyr 2024/2025	O	I	Cyflog cyfwerth ag amser llawn ar 31 Mawrth 2025 neu'r dyddiad gorffen £	Cyflog gwirioneddol, gan gynnwys lwfansau £	Buddion mewn nwyddau neu wasanaethau – ceir ar brydles £	Buddion mewn nwyddau neu wasanaethau – treuliau adleoli £	Talu yn lle rhybudd / taliad ymadael £	Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth heb gynnwys cyfraniadau pensiwn £	Cyfraniadau pensiwn £	Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth gan gynnwys cyfraniadau pensiwn £
Prif Gwnstabl	01/04/2024	31/03/2025	**191,331**	186,379	0	0	0	**186,379**	65,792	**252,171**
Dirprwy Brif Gwnstabl [4]	21/07/2024	31/03/2025	**144,687**	99,996	6,950	0	0	**106,946**	35,298	**142,244**
Dirprwy Brif Gwnstabl (Dros Dro) [4]	01/04/2024	31/08/2024	**138,127**	57,640	3,316	0	0	**60,956**	20,029	**80,985**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol	01/04/2024	20/07/2024	**122,307**	37,152	3,037	0	0	**40,189**	13,115	**53,304**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol (Dros Dro)	21/07/2024	31/03/2025	**120,489**	83,272	7,059	0	0	**90,331**	29,395	**119,726**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol – Cydweithrediad Cymru Gyfan (Dros Dro) [3]	06/01/2025	31/03/2025	**120,489**	28,521	0	0	0	**28,521**	10,061	**38,582**
Cyfarwyddwr Cyllid/Prif Swyddog Ariannol i'r Prif Gwnstabl	01/04/2024	31/03/2025	**108,033**	105,992	0	0	0	**105,992**	17,807	**123,799**
Cyfarwyddwr Datblygu Pobl a'r Sefydliad	01/04/2024	31/03/2025	**93,024**	91,267	0	0	0	**91,267**	15,333	**106,600**
Comisiynydd	01/04/2024	31/03/2025	**68,202**	68,202	0	0	0	**68,202**	11,458	**79,660**
Prif Swyddog Ariannol i'r Comisiynydd [1]	01/04/2024	31/03/2025	**97,053**	64,337	0	0	0	**64,337**	10,809	**75,146**
Prif Swyddog Ariannol i'r Comisiynydd (Dros Dro) [1, 2]	01/05/2024	31/03/2025	**91,065**	82,099	0	0	0	**82,099**	13,793	**95,892**
Prif Weithredwr [1]	01/04/2024	31/03/2025	**97,053**	94,593	0	0	0	**94,593**	15,892	**110,485**
Cyfarwyddwr Comisiynu a Phartneriaeth [1]	01/04/2024	31/03/2025	**63,561**	62,360	0	0	0	**62,360**	10,476	**72,836**
Cyfanswm 2024/2025				**1,061,810**	**20,362**	**0**	**0**	**1,082,172**	**269,258**	**1,351,430**

[1] Staff o dan gyfarwyddyd a rheolaeth y Comisiynydd
[2] Darparwyd gwaith cyflenwi dros dro ar gyfer swydd y Prif Swyddog Ariannol yn ystod y flwyddyn oherwydd bod y Prif Swyddog Ariannol parhaol i ffwrdd o'r gwaith am gyfnod estynedig o amser
[3] Cafodd 25% o gostau'r swydd hon eu hariannu gan grant Plismona Gwrthderfysgaeth, a rhannwyd 75% o'r costau rhwng y pedwar heddlu yng Nghymru sy'n cymryd rhan yng Nghydweithrediad Heddlu Cymru. Cyfran Heddlu Dyfed-Powys o'r costau hyn ar gyfer 2024/2025 oedd £8,038.
[4] Oherwydd natur y rôl hon, bu cyfnod byr pan fo dau Ddirprwy Brif Gwnstabl wedi'u cyflogi er mwyn galluogi trosglwyddo'r rôl

Darperir cerbyd ar gyfer rôl y Prif Gwnstabl, ond nid oes unrhyw rwymedigaeth i dalu treth incwm mewn perthynas â'r budd gan fod y swyddog hwn ar alwad drwy'r amser. Mae hyn yn unol ag adran 248A o Ddeddf Treth Incwm (Enillion a Phensiynau) 2003, sy'n nodi: '1) Mae'r adran hon yn gymwys pan sicrheir bod a) cerbyd brys ar gael i unigolyn sy'n cael ei gyflogi mewn gwasanaeth brys at ddefnydd preifat yr unigolyn a b) y telerau ar gyfer sicrhau ei fod ar gael iddo yn gwahardd ei ddefnyddio'n breifat ac eithrio pan fydd yr unigolyn ar alwad neu'n cymryd rhan mewn cymudo ar alwad ac c) nad yw'r unigolyn yn gwneud defnydd preifat o'r cerbyd ac eithrio o dan amgylchiadau o'r fath. 2) Nid oes unrhyw atebolrwydd i'r dreth incwm yn codi yn rhinwedd Pennod 6 neu 10 neu Ran 3 (buddion trethadwy: ceir, faniau ac ati a'r rhwymedigaeth weddilliol i'w chodi) mewn perthynas â'r budd-dal.

Gweithwyr eraill – (heb gynnwys uwch-swyddogion – wedi'u rhestru uchod)

Y gweithwyr grŵp eraill a dderbyniodd fwy na £60,000 o dâl am y flwyddyn (heb gynnwys cyfraniadau pensiwn y cyflogwr) mewn bandiau o £5,000 oedd:

2024/2025 Nifer y gweithwyr		2025/2026 Nifer y gweithwyr
107	£60,000 - £64,999	116
71	£65,000 - £69,999	94
13	£70,000 - £74,999*	36
3	£75,000 - £79,999	12
8	£80,000 - £84,999	6
2	£85,000 - £89,999	2
5	£90,000 - £94,999	4
2	£95,000 - £99,999	6
4	£100,000 - £104,999	2
3	£105,000 - £109,999	4
0	£110,000 - £114,999	0
0	£115,000 - £119,999	0
0	£120,000 - £124,999	1
0	£125,000 - £129,999	0

* Mae'r taliadau cydnabyddiaeth yn cynnwys iawndal am golli swydd yn 2025/2026.

Cyflog dros £150,000

Roedd gan dri swyddog heddlu gyflog blynyddol o dros £150,000 yn 2025/2026. Y tri swyddog oedd:

Dr Richard Lewis, Prif Gwnstabl – £199,734 (gadawodd ar 15 Mehefin 2025)

Ifan Charles, Prif Gwnstabl – £188,658

Gary Phillips, Dirprwy Brif Gwnstabl (Dros dro) – £155,643

Yn 2024/2025, dim ond un swyddog heddlu oedd yn y categori hwn – Dr Richard Lewis, Prif Gwnstabl – £191,331.

Cymhareb cyflog y prif gwnstabl/cyflog y prif weithredwr

Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, fel y'u diwygiwyd, yn ei gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth gymhareb ganlynol gael ei datgelu:

a) cydnabyddiaeth prif gwnstabl/prif weithredwr y corff yn ystod y flwyddyn y mae'r cyfrifon yn berthnasol iddi;

b) y cyflog canolrifol cyfwerth ag amser llawn ar gyfer holl weithwyr y corff mewn swydd ar 31 Mawrth 2026; a'r

c) gymhareb rhwng y swm yn is-baragraff (a) a'r swm yn is-baragraff (b).

Mae taliad cydnabyddiaeth yn cynnwys cyflog sylfaenol, goramser, lwfansau a buddion mewn nwyddau neu wasanaethau.

Comisiynydd – Prif Weithredwr

Roedd taliad cydnabyddiaeth y Prif Weithredwr ar gyfer 2025/2026 yn £101,130 (2024/2025: £97,053).

Canolrif cydnabyddiaeth cyfwerth ag amser llawn holl weithwyr y Comisiynydd ar 31 Mawrth 2026 oedd £41,487 (2024/2025: £39,813).

Y gymhareb rhwng taliadau cydnabyddiaeth y Prif Weithredwr a chanolrif cydnabyddiaeth gweithwyr y Prif Gwnstabl yw 2:44:1 ar gyfer 2025/2026 (2024/2025: 2:44:1).

Prif gwnstabl

Tâl blynyddol y Prif Gwnstabl oedd £188,658 ar gyfer 2025/2026 (2024/2025: £191,331). Ni dderbyniodd y Prif Gwnstabl unrhyw fuddiant mewn nwyddau yn ystod 2025/2026 (2024/2025: dim).

Canolrif cydnabyddiaeth cyfwerth ag amser llawn holl weithwyr y Prif Gwnstabl ar 31 Mawrth 2026 oedd £42,303 (2024/2025: £40,781).

Y gymhareb rhwng taliadau cydnabyddiaeth y Prif Gwnstabl a chanolrif cydnabyddiaeth gweithwyr y Prif Gwnstabl yw 4:46:1 ar gyfer 2025/2026 (2024/2025: 4:69:1).

Aelodau'r Cyd-bwyllgor Archwilio

Talwyd y symiau canlynol i aelodau:

Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000		Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
10	10	Lwfansau	13	13
10	**10**	**Cyfanswm**	**13**	**13**

30. Costau archwilio allanol

Aeth y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl ar y cyd i gostau mewn perthynas ag archwilio'r datganiad o gyfrifon a ddarparwyd gan archwilwyr allanol Heddlu Dyfed-Powys. Yn ogystal â'r symiau isod, gwnaed taliad pellach o £29,000 mewn perthynas â gwaith atodol a wnaed mewn cysylltiad â datganiad o gyfrifon 2024/2025.

2024/2025 £'000	Maes gwaith archwilio	2025/2026 £'000
105	Ffioedd sy'n daladwy i Archwilio Cymru ynghylch gwasanaethau archwilio allanol a gyflawnir o dan y Cod Arferion Archwilio a baratowyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru	110
105	**Cyfanswm**	**110**

31. Grantiau ac incwm arall

Credydodd y comisiynydd y grantiau canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
	Wedi'i gredydu i drethiant ac incwm grant amhenodol:	
(37,530)	Grant Refeniw yr Heddlu	(38,930)
(18,595)	Grant Llawr Cymru	(19,909)
(8,221)	Grant Cynnal Refeniw	(7,908)
(192)	Ardrethi Annomestig Cenedlaethol	(191)
(88)	Grantiau cyfalaf a chyfraniadau	0
(64,626)	**Cyfanswm y grantiau a gredydwyd i Drethiant ac incwm grant amhenodol**	**(66,938)**
	Wedi'i gredydu i wasanaethau – Grantiau refeniw:	
(2,287)	Swyddogion cefnogi cymunedol yr heddlu	(2,451)
(3,229)	Grantiau gwrthderfysgaeth	(3,642)
(4,067)	Grant penodol – pensiynau	(3,731)
(739)	Grant iawndal unioni McCloud	(203)
(480)	Grant recriwtio ychwanegol	(527)
(3,010)	Rhaglen Uplift yr heddlu	(2,479)
(1,160)	Grant arbennig y Swyddfa Gartref – dyfarniad cyflog	(850)
(272)	Menter ariannu breifat	(258)
(400)	Grant datgelu a gwahardd	(545)
(195)	Grant benthyciadau cyfalaf	(195)
(103)	Grant rhaglen genedlaethol Cronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith (LEDS)	(209)
(337)	Grant Fframwaith Cymwysterau Addysg Plismona (Fframwaith Cymwysterau Addysg yr heddlu)	(337)
(155)	Grant Swyddfa Prif Gynghorydd Gwyddonol yr Heddlu	0
(187)	Grant Dyletswydd Trais Difrifol	(185)
(100)	Grant ar gyfer cydlynu gweithredoedd Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu yn y cynllun o'r dechrau i'r diwedd	0
(101)	Grant cost cadw cŵn bwli XL	0
(104)	Troseddau seiber arbenigol - Grant opsiwn 3	(101)
(701)	Cyllid ardaloedd â phroblem ymddygiad gwrthgymdeithasol	(1,036)
(49)	Cyllid Etholiad Cyffredinol 2024	0
(100)	Cyllid awtomeiddio prosesau robotig	(100)
(77)	Rhaglen Cyfathrebu Symudol y Gwasanaethau Brys – trawsnewid o system Airwave	(78)
0	Grant Yswiriant Gwladol	(2,130)
0	Gwarant Plismona Bro	(1,293)
(223)	Grantiau refeniw eraill	(218)
(18,076)	**Cyfanswm y grantiau refeniw a gyfrifir gan yr heddlu**	**(20,568)**
(1,412)	Gwasanaethau Cymorth i Ddioddefwyr	(1,426)

(355)	Cronfa Strydoedd Saffach	0
(1,767)	**Cyfanswm y grantiau refeniw y rhoddwyd cyfrif amdanynt gan y comisiynydd**	**(1,426)**
	*** Grantiau cydweithredol*	
371	Grantiau gwrthderfysgaeth a'r Gyd-uned arfau tanio – addasiad cyfran deg	(2,111)
(19,472)	**Cyfanswm y grantiau refeniw a gredydwyd i wasanaethau**	**(24,105)**

Credydodd y comisiynydd yr incwm arall canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
	Credydwyd i wasanaethau	
	Incwm arall	
(306)	Cydgymorth i heddluoedd eraill	(392)
(695)	Cyfraniadau cyrff cyhoeddus eraill	(741)
0	Incwm Deddf Enillion Troseddau / Cynllun Cymell Adfer Asedau	(460)
(2,586)	Incwm o secondiadau	(2,692)
(674)	Gwerthiannau a thaliadau	(841)
(49)	Derbyniadau yswiriant	(26)
(103)	Cynllun casglu cerbydau	(75)
(253)	Costau erlyniad wedi'u hadennill	(237)
(66)	Rhoddion	0
(24)	Cyhuddo yn y Ddalfa – Y Swyddfa Gartref	(15)
(1,690)	Ffioedd a thaliadau – ailhyfforddi gyrwyr	(2,258)
(1,456)	Incwm/adenillion arall – GanBwyll (elfen Heddlu Dyfed-Powys)	(1,569)
(1,067)	Incwm arall	(773)
(191)	Incwm ad-daliadau mewnol – TGCh	(93)
(1,212)	Incwm ad-daliadau mewnol - arall	(1,014)
(10,372)	**Cyfanswm incwm arall a gyfrifwyd gan y comisiynydd**	**(11,186)**
	*** Incwm cydweithredol*	
(2,715)	Trefniadau cydweithredol – addasiad cyfran deg	(1,133)
(13,087)	**Cyfanswm incwm arall a gredydwyd i wasanaethau**	**(12,319)**

Mae comisiynwyr heddlu a throseddu a heddluoedd yng Nghymru yn cydymffurfio â gofynion sy'n deillio o ganllawiau Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar "Gyfrifyddu ar gyfer Cydweithio". Mae'r canllaw hwn yn ei gwneud yn ofynnol iddynt asesu'r holl weithgarwch cydweithredol ac addasu ar gyfer eu cyfran deg o incwm grant ac incwm arall yn eu cyfrifon unigol.

32. Partïon cysylltiedig

Mae IAS24 yn ei gwneud yn ofynnol i'r grŵp/Comisiynydd ddatgelu trafodion sylweddol â phartïon cysylltiedig, h.y. cyrff neu unigolion sydd â'r potensial i reoli neu i ddylanwadu ar y grŵp/Comisiynydd, neu i gael eu rheoli neu eu dylanwadu gan y grŵp/Comisiynydd. Mae datgelu'r trafodion hyn yn caniatáu i ddarllenwyr asesu i ba raddau y gallai'r grŵp/Comisiynydd fod wedi'i gyfyngu yn ei allu i weithredu'n annibynnol, neu y gallai fod wedi sicrhau'r gallu i gyfyngu ar allu parti arall i fargeinio'n rhydd gyda'r grŵp/Comisiynydd.

Mae'r nodyn datgelu hwn wedi'i baratoi yn seiliedig ar ddatganiadau penodol rhwng 1 Ebrill 2025 a 31 Mawrth 2026, mewn perthynas â thrafodion partïon cysylltiedig.

Llywodraeth ganolog a chyrff cyhoeddus eraill

Mae gan y llywodraeth ganolog ddylanwad sylweddol dros weithrediadau cyffredinol y grŵp/Comisiynydd – mae'n gyfrifol am ddarparu'r fframwaith statudol y mae'r grŵp/Comisiynydd yn gweithredu oddi mewn iddo, yn darparu'r rhan fwyaf o'i chyllid ar ffurf grantiau, a gyflwynir yn Nodyn 13 – Trethiant ac Incwm Grantiau Amhenodol ac yn rhagnodi telerau llawer o'r trafodion sydd gan y grŵp/Comisiynydd gyda phartïon eraill.

Mae grantiau a dderbynnir gan adrannau'r llywodraeth wedi'u nodi yn Nodyn 31 - Grantiau ac incwm arall, ac mae gan y rhan fwyaf ohonynt delerau ac amodau llym. Mae gan y grŵp/Comisiynydd reolaeth uniongyrchol dros eu polisïau ariannol a gweithredol.

Uwch swyddogion

Mae'r comisiynydd yn aelod o fwrdd Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu. Mae Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu yn darparu cefnogaeth awyr i heddluoedd ledled Cymru a Lloegr. Mae Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys yn cael anfoneb gan Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Gorllewin Swydd Efrog am y gwasanaeth hwn.

Yn ystod 2025/2026, cafodd un swyddog a gyflogwyd gan yr heddlu ei secondio i Wasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu (Comisiynydd Heddlu a Throseddu Gorllewin Swydd Efrog) ar sail adferiad cost lawn. Yn ystod 2024/2025, roedd dau swyddog ar secondiad, am naw mis o'r flwyddyn.

Dyma'r trafodion partïon cysylltiedig rhwng Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys, a Chomisiynydd Heddlu a Throseddu Gorllewin Swydd Efrog ar gyfer 2025/2026 a 2024/2025:

2025/2026						
Swydd	Perthynas	Parti cysylltiedig	Gwariant £'000	Incwm £'000	Credydwyr ar 31 Mawrth 2026 £'000	Dyledwyr ar 31 Mawrth 2026 £'000
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	Aelod o'r Bwrdd	Comisiynydd Heddlu a Throseddu Gorllewin Swydd Efrog	468	(82)	(75)	21

2024/2025						
Swydd	Perthynas	Parti cysylltiedig	Gwariant £'000	Incwm £'000	Credydwyr ar 31 Mawrth 2025 £'000	Dyledwyr ar 31 Mawrth 2025 £'000
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	Aelod o'r Bwrdd	Comisiynydd Heddlu a Throseddu Gorllewin Swydd Efrog	438	(128)	(2)	20

Ni wnaeth unrhyw uwch-swyddogion eraill ddatganiadau o unrhyw berthnasoedd â phartïon cysylltiedig ar gyfer 2025/2026 na 2024/25.

Mae proses gadarn hefyd ar waith i gymeradwyo a chofrestru buddiannau busnes staff yr heddlu a swyddogion yr heddlu.

33. Gwariant cyfalaf a chyllid cyfalaf

Dangosir cyfanswm y gwariant cyfalaf a gafwyd yn ystod y flwyddyn yn y tabl isod, ynghyd â'r adnoddau a ddefnyddiwyd i'w ariannu. Lle mae gwariant cyfalaf i'w ariannu yn y dyfodol drwy daliadau i refeniw wrth i asedau gael eu defnyddio gan y grŵp/comisiynydd, mae'r gwariant yn arwain at gynnydd yn y cyllid cyfalaf angenrheidiol, mesur o'r gwariant cyfalaf a gafwyd yn hanesyddol gan y grŵp/comisiynydd nad yw wedi'i ariannu eto.

2024/2025 £'000		2025/2026 £'000
23,758	**Cyllid cyfalaf angenrheidiol agoriadol**	**33,235**
12,933	Eiddo, peiriannau ac offer	15,441
0	Eiddo buddsoddi	4
0	Asedau a gedwir i'w gwerthu	0
1,733	Asedau hawl defnyddio ased	309
	Ffynonellau cyllid:	
(12)	Derbynebion cyfalaf	(972)
0	Grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau eraill	0
(880)	Swm a neilltuwyd o refeniw (cronfa gyfalaf a glustnodwyd)	(2,230)
(3,564)	Cyfraniadau refeniw uniongyrchol	(3,470)
(733)	Darpariaeth isafswm refeniw	(703)
33,235	**Gofyniad cyllido cyfalaf cau**	**41,614**
	Eglurhad o symudiadau yn ystod y flwyddyn:	
733	Cyllid cyfalaf (isafswm darpariaeth refeniw)	703
(10,210)	Cynnydd yn yr angen sylfaenol i fenthyca (heb ei gefnogi gan gymorth ariannol y llywodraeth)	(9,082)
(9,477)	**(Cynnydd)/gostyngiad yn y cyllid cyfalaf angenrheidiol**	**(8,379)**

Mae'r cyllid cyfalaf angenrheidiol yn mesur yr angen sylfaenol i fenthyca at ddibenion cyfalaf, er nad yw'r benthyca hwn o reidrwydd yn digwydd yn allanol. Mae'r tabl uchod yn cynrychioli unrhyw gynnydd yn yr angen i fenthyca, namyn unrhyw isafswm darpariaeth refeniw.

Yn 2025/2026 mae'r isafswm darpariaeth refeniw yn £703,000 (2024/2025: £733,000). Mae isafswm darpariaeth refeniw yn daladwy yn y flwyddyn ar ôl i'r ased ddod yn weithredol, yn unol â'r polisi isafswm darpariaeth refeniw sydd wedi'i gynnwys yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2025/2026, a amlinellir yn yr adran Polisi Cyfrifyddu.

34. Prydlesau

Grŵp/Comisiynydd fel Prydlesai - Prydlesau gweithredu

Mae'r Grŵp/Comisiynydd yn prydlesu eiddo oddi wrth berchnogion eiddo eraill lle bo'n briodol ac yn fforddiadwy, i ddarparu llety addas ar gyfer plismona gweithredol a chymorth. Mae gan y Grŵp/Comisiynydd hefyd brydlesau gweithredu ar gyfer peiriannau ac offer sy'n cynnwys llungopïwyr.

Mae IFRS 16 prydlesau wedi'i fabwysiadu gan y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig ac mae Heddlu Dyfed-Powys wedi'i weithredu o 1 Ebrill 2024, (2024/2025) fel sy'n ofynnol gan statud.

Mae peiriannau, eiddo ac offer sy'n dod o dan gwmpas IFRS 16 bellach wedi'u hailddosbarthu fel asedau hawl i ddefnyddio ar y fantolen.

Mae'r taliadau prydles gofynnol yn y dyfodol ar 31 Mawrth 2026 yn £dim gan fod y prydlesau gweithredol wedi'u hail-gategoreiddio fel asedau hawl i ddefnyddio (2024/2025: £dim).

Grŵp/Comisiynydd fel Prydlesai - Hawl ei ddefnyddio

Cyfrifyddu prydlesi IFRS 16

O 1 Ebrill 2024 ymlaen, gweithredodd y Grŵp/Comisiynydd brydlesau IFRS16 ac o ganlyniad mae'n ofynnol iddo ddosbarthu prydlesau gydag ased hawl ei ddefnyddio sylfaenol bellach fel ased wedi'i gyfalafu ar y fantolen.

Prif effaith y gofynion newydd yw y bydd trefniadau a gyfrifwyd yn flaenorol fel prydlesi gweithredu (h.y. heb gydnabod yr eiddo a brydleswyd fel ased a rhenti yn y dyfodol fel rhwymedigaeth) bellach yn cael eu cyfrif fel asedau hawl i ddefnyddio a bydd rhwymedigaeth prydles gyfatebol yn cael ei chydnabod. Mae prydlesau ar gyfer eitemau o werth isel a phrydlesau cyfnod byr (sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2026 neu cyn hynny) wedi'u heithrio rhag gofynion datgelu IFRS 16.

Fel lesddeiliad, mae'r grŵp/Comisiynydd wedi dosbarthu prydlesau yn flaenorol fel naill ai rhai gweithredol, neu brydlesau ariannol, yn seiliedig ar asesiad ynghylch a drosglwyddodd y brydles yr holl risgiau a gwobrwyon sy'n gysylltiedig â pherchnogaeth yr ased sylfaenol yn sylweddol i'r grŵp/Comisiynydd. Mae gan y grŵp hefyd eiddo amrywiol ar brydles nad oes angen eu datgelu o dan IFRS 16, er enghraifft, maent o werth isel neu maent o gyfnod byr. Nid oes yr un o'r eiddo yn cael eu hisosod.

O dan IFRS 16, mae'r grŵp/Comisiynydd yn cydnabod asedau hawl i ddefnyddio a rhwymedigaethau prydles cyfatebol lle bo'n berthnasol. Mae'r grŵp/Comisiynydd wedi penderfynu cymhwyso eithriadau cydnabod ac wedi dewis peidio â chydnabod asedau hawl

i ddefnyddio a rhwymedigaethau prydles ar gyfer prydlesi tymor byr sydd â thymor o 12 mis neu lai a phrydlesi asedau gwerth isel. Mae'r Grŵp/Comisiynydd yn cydnabod y taliadau prydles sy'n gysylltiedig â'r prydlesi hyn fel treuliau ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles.

Mae asedau hawl i ddefnyddio a rhwymedigaethau prydles wedi'u cyfrifo fel pe bai IFRS 16 wedi bod yn berthnasol erioed. Fodd bynnag, maent wedi'u cydnabod ym mlwyddyn y mabwysiadu ac nid drwy addasu ffigurau'r flwyddyn flaenorol ac mae ganddynt eu colofn eu hunain o fewn Nodyn 14 – Eiddo, peiriannau ac offer.

Mae rhwymedigaethau prydles wedi'u cyfrifo gan ddefnyddio'r hyn sy'n cyfateb i gyfradd gyfartalog bwysoli y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus o 4.62%.

Asedau hawl i ddefnyddio o fewn Eiddo, peiriannau ac offer:

Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000		Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
0	0	Asedau hawl i ddefnyddio ar 1 Ebrill	1,663	1,663
1,823	1,823	Asedau hawl i ddefnyddio – IFRS 16	0	0
0	0	Symudiadau eraill	59	59
0	0	Ychwanegiadau yn ystod y flwyddyn	309	309
(160)	(160)	Dibrisiant	(150)	(150)
0	0	Gwarediadau	0	0
0	0	Ailbrisio/mynegrifo	249	249
1,663	**1,663**	**Asedau hawl i ddefnyddio ar 31 Mawrth**	**2,130**	**2,130**

Bydd y taliadau prydles gofynnol yn daladwy dros y cyfnodau canlynol:

Taliadau prydles					Rhwymedigaethau prydles			
Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000	Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000		Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000	Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
204	204	215	215	Heb fod yn hwyrach na blwyddyn	129	129	138	138
736	736	844	844	Hwyrach na blwyddyn a dim hwyrach na phum mlynedd	335	335	602	602
1,321	1,321	1,227	1,227	Hwyrach na phum mlynedd	1,139	1,139	1,076	1,076
2,261	**2,261**	**2,286**	**2,286**	**Cyfanswm**	**1,603**	**1,603**	**1,816**	**1,816**

Trafodion o dan brydlesi

Ysgwyddodd y grŵp/Comisiynydd y treuliau a'r llif arian canlynol mewn perthynas â phrydlesi:

Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000		Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
72	72	Llog ar rwymedigaethau prydles	82	82
21	21	Treuliau sy'n ymwneud â prydlesau tymor byr	0	0
13	13	Treuliau sy'n ymwneud â phrydlesau eithriedig o werthoedd isel	14	14
106	**106**	**Cyfanswm**	**96**	**96**

Grŵp/comisiynydd fel prydlesai

Prydlesau gweithredu

Mae'r grŵp/Comisiynydd yn prydlesu rhan o'i bortffolio eiddo i ddarparu llety addas a fforddiadwy ar gyfer y sector cyhoeddus/sefydliadau eraill.

Yr isafswm taliadau prydles yn y dyfodol sy'n dderbyniadwy o dan brydlesi na ellir eu canslo yn y dyfodol yw:

Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000		Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
297	297	Heb fod yn hwyrach na blwyddyn	629	629
1,035	1,035	Hwyrach na blwyddyn a dim hwyrach na phum mlynedd	1,151	1,151
491	491	Hwyrach na phum mlynedd	290	290
1,823	**1,823**	**Cyfanswm**	**2,070**	**2,070**

35. Colledion amhariad

Nid oedd unrhyw golledion amhariad yn ystod 2025/2026 (2024/2025: £dim).

36. Buddion terfynu

Talwyd pum pecyn ymadael (gan gynnwys taliad yn lle rhybudd) yn ystod 2025/2026 (2024/2025: 3).

Mae'r bandiau £0 - £20,000 a £20,001 - £40,000 wedi'u cyfuno er mwyn osgoi gallu nodi pecynnau ymadael unigol yn 2025/2026 a 2024/2025.

	2024/2025			2025/2026		
	Nifer yr ymadawiadau y cytunwyd arnynt (ac eithrio diswyddiadau gorfodol)	Nifer y diswyddiadau gorfodol y cytunwyd arnynt	Cost ymadael (gan gynnwys taliad yn lle rhybudd a diswyddiadau gorfodol)	Nifer yr ymadawiadau y cytunwyd arnynt (ac eithrio diswyddiadau gorfodol)	Nifer y diswyddiadau gorfodol y cytunwyd arnynt	Cost ymadael (gan gynnwys taliad yn lle rhybudd a diswyddiadau gorfodol)
Band cost pecyn ymadael	Cyfwerth ag amser llawn	Cyfwerth ag amser llawn	£'000	Cyfwerth ag amser llawn	Cyfwerth ag amser llawn	£'000
£0 - £40,000	3.0	0.0	51	5.0	0.0	88
£40,001 - £60,000	0.0	0.0	0	0.0	0.0	0
£60,001 - £80,000	0.0	0.0	0	0.0	0.0	0
£80,001 - £100,000	0.0	0.0	0	0.0	0.0	0
£100,001 - £150,000	0.0	0.0	0	0.0	0.0	0
	3.0	**0.0**	**51**	**45.0**	**0.0**	**88**

37. Cynlluniau pensiwn â buddion wedi'u diffinio

Cyfranogiad mewn cynlluniau pensiwn

Fel rhan o delerau ac amodau cyflogaeth ei swyddogion, mae'r grŵp yn gwneud cyfraniadau tuag at gost buddion ôl-gyflogaeth. Er nad yw'r buddion hyn yn daladwy nes bod gweithwyr yn ymddeol, mae gan y grŵp ymrwymiad i wneud y taliadau sydd angen eu datgelu ar yr adeg y mae gweithwyr yn ennill eu hawl iddynt yn y dyfodol.

Mae'r grŵp yn cymryd rhan mewn dau gynllun ôl-gyflogaeth:

- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a weinyddir yn lleol gan Gyngor Sir Caerfyrddin – mae hwn yn gynllun buddion diffiniedig wedi'i ariannu (Enillion Cyfartalog Gyrfa wedi'u Hailbrisio), sy'n golygu bod y grŵp a'r gweithwyr yn talu cyfraniadau i gronfa, wedi'i chyfrifo ar lefel a fwriedir i fantoli'r rhwymedigaethau pensiynau gydag asedau buddsoddi.
- Cynllun Pensiwn yr Heddlu – mae hwn yn gynllun Enillion Cyfartalog Gyrfa wedi'u Hailbrisio buddion diffiniedig heb ei ariannu, o ganlyniad nid oes gan y gronfa unrhyw asedau buddsoddi. Ariennir buddion sy'n daladwy gan gyfraniadau gan gyflogwyr a gweithwyr a thelir unrhyw wahaniaeth rhwng buddion taladwy a chyfraniadau derbyniadwy gan grant atodol gan y Swyddfa Gartref.

Prisio rhwymedigaethau'r cynllun

Fel rhan allweddol o'r ymarfer llunio datganiad o gyfrifon blynyddol, mae actiwarïaid yn cael eu cyflogi i gynnal asesiad o rwymedigaethau, asedau a chostau pensiwn i'w cynnwys yn y fantolen a'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr o dan IFRS. Yn draddodiadol cynhaliwyd y rhain ar sail prisiad llawn bob tair blynedd gyda dull treigl ymlaen yn cael ei gymhwyso yn y blynyddoedd interim.

Trafodion sy'n ymwneud â buddion ôl-gyflogaeth

Mae cost buddion ymddeoliad yn cael ei chydnabod yn nghost gwasanaethau a adroddir pan gânt eu hennill gan weithwyr, yn hytrach na phan fydd y buddion yn cael eu talu fel pensiynau yn y pen draw.

Fodd bynnag, mae'r tâl y mae'n ofynnol i'r grŵp ei godi yn erbyn y dreth gyngor yn seiliedig ar yr arian parod sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn, felly mae cost wirioneddol buddion ôl-gyflogaeth/ymddeol yn cael ei gwrthdroi allan o'r Gronfa Gyffredinol drwy'r Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Mae'r tabl canlynol yn disgrifio trafodion a wnaed yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a balans y gronfa gyffredinol trwy'r Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn ystod y flwyddyn.

Mae trosglwyddiad o fewn grŵp wedi'i brosesu o gyfrifon y Prif Gwnstabl i gyfrifon y Comisiynydd, gan nad yw'r Prif Gwnstabl yn gyfrifol am ddal cronfeydd wrth gefn.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu			Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000	Grŵp 2024/2025 £'000	Comisiynydd 2024/2025 £'000		Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000	Grŵp 2025/2026 £'000	Comisiynydd 2025/2026 £'000
				Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
				Cost gwasanaethau				
(5,225)	(122)	(15,665)	0	Cost gwasanaeth presennol	(3,930)	(123)	(11,214)	0
(135)	0	0	0	Arall	(182)	0	0	0
				Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi				
139	3	(50,657)	0	Costau llog net	162	5	(53,140)	0
(5,221)	**(119)**	**(66,322)**	**0**	**Cyfanswm y budd ôl-gyflogaeth a godir ar warged neu ddiffyg o ran darparu gwasanaethau**	**(3,950)**	**(118)**	**(64,354)**	**0**
				Buddion ôl-gyflogaeth arall a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
				Ailfesur y rhwymedigaeth buddion diffiniedig net yn cynnwys:				
(5,286)	(124)	0	0	Elw ar asedau'r cynllun (ac eithrio'r swm sydd wedi'i gynnwys yn y gost llog net)	5,518	173	0	0
382	9	1,724	0	Enillion a cholledion ailfesur yn deillio o newidiadau mewn tybiaethau demograffig	1,867	59	(3,448)	0
31,789	743	156,114	0	Enillion a cholledion ailfesur yn deillio o newidiadau mewn tybiaethau ariannol	2,700	85	(57)	0
(141)	(3)	40	0	Enillion/(colledion) ailfesur yn deillio o brofiad	(1,157)	(36)	(5,670)	0
(27,523)	(643)	0	0	Addasiad gwarged IFRIC 14	(11,124)	(349)	0	0
(6,000)	**(137)**	**91,556**	**0**	**Cyfanswm y buddion ôl-gyflogaeth a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr**	**(6,146)**	**(186)**	**(73,529)**	**0**
0	(5,863)	0	91,556	Costau comisiynu (trosglwyddo o fewn grŵp)	0	(5,960)	0	(73,529)
(6,000)	**(6,000)**	**91,556**	**91,556**	**Cyfanswm y gost net**	**(6,146)**	**(6,146)**	**(73,529)**	**(73,529)**
				Datganiad symudiadau yn y cronfeydd wrth gefn				
5,221	5,221	66,322	66,322	Gwrthdroi taliadau net a wnaed i'r gwarged neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer buddion ôl-gyflogaeth yn unol â'r cod	3,950	3,950	64,354	64,354
				Swm gwirioneddol a godwyd yn erbyn balans y gronfa gyffredinol ar gyfer pensiynau yn y flwyddyn				
(5,690)	(5,690)	(38,987)	(38,987)	Cyfraniadau cyflogwyr yn daladwy i'r cynllun	(6,138)	(6,138)	(44,093)	(44,093)

Addasiad gwarged IFRIC

Roedd mantolen IAS 19 yn dangos gwarged heb gap ar gyfer Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol o £73.454 miliwn ar 31 Mawrth 2026 (2024/2025: £58.848 miliwn).

Mae 'IFRIC 14 – IAS 19 – Y cyfyngiad ar ased buddion diffiniedig, isafswm y gofyniad cyllido a'u rhyngweithio' yn mynd i'r afael â'r graddau y gellir cydnabod gwarged IAS 19 ar y fantolen ac yn nodi pan fydd gan endid warged, y bydd yn mesur yr ased buddion diffiniedig net fel yr isaf o'r canlynol:

a) Y gwarged yn y cynllun buddion diffiniedig; ac

b) uchafswm yr ased, a bennir gan ddefnyddio'r gyfradd ddisgownt (IAS 19).

Uchafswm yr ased yw "gwerth presennol unrhyw fuddion economaidd sydd ar gael ar ffurf ad-daliadau o'r cynllun neu ostyngiadau mewn cyfraniadau i'r cynllun yn y dyfodol".

Cyfrifwyd a phenderfynwyd bod angen addasiad i uchafswm asedau. Mae hyn er mwyn atal y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol rhag dangos ased sy'n eiddo i aelodau'r cynllun yn hytrach na'r cynllun ei hun. Mae rhwymedigaeth heb ei hariannu o £318,000 yn weddill (2024/2025: £310,000).

Asedau a rhwymedigaethau pensiwn a gydnabyddir yn y fantolen

Mae'r swm a gynhwyswyd yn y fantolen sy'n codi o rwymedigaeth y grŵp mewn perthynas â'i gynlluniau buddion diffiniedig fel a ganlyn:

2025/2026	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol £'000	Cynllun Pensiwn yr Heddlu £'000	Cyfanswm £'000
Gwerth presennol y rhwymedigaeth buddion diffiniedig	(165,055)	(952,066)	(1,117,121)
Gwerth teg asedau'r cynllun	238,509	0	238,509
Addasiad gwarged IFRIC 14	(73,772)	0	(73,772)
Rhwymedigaeth net yn deillio o rwymedigaeth buddion diffiniedig (grŵp)	**(318)**	**(952,066)**	**(952,384)**

2024/2025	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol £'000	Cynllun Pensiwn yr Heddlu £'000	Cyfanswm £'000
Gwerth presennol y rhwymedigaeth buddion diffiniedig	(158,180)	(922,630)	(1,080,810)
Gwerth teg asedau'r cynllun	217,028	0	217,028
Addasiad gwarged IFRIC 14	(59,158)	0	(59,158)
Rhwymedigaeth net yn deillio o rwymedigaeth buddion diffiniedig (grŵp)	**(310)**	**(922,630)**	**(922,940)**

Rhwymedigaeth pensiynau

Mae'r rhwymedigaeth pensiwn a ddatgelir ar fantolen y grŵp yn adlewyrchu'r ymrwymiad sylfaenol sydd gan y Prif Gwnstabl i dalu buddion ymddeol.

Mae cydnabod cyfanswm y rhwymedigaeth yn cael effaith sylweddol ar y gwerth net fel y'i cofnodwyd yn y fantolen. Fodd bynnag, mae trefniadau statudol ar gyfer ariannu'r diffyg yn golygu bod sefyllfa ariannol y grŵp yn parhau i fod yn iach gan fod pensiynau gwirioneddol a chyfandaliadau gohiriedig yn cael eu talu'n uniongyrchol gan Gyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu, a ariennir gan y Swyddfa Gartref drwy'r comisiynydd. Yn y flwyddyn 2026/27, bydd y Prif Gwnstabl yn gwneud cyfraniad pensiwn o 35.3% (2025/26: 35.3%) ar gyfer swyddogion yr heddlu ac 12.0% (2025/2026: 16.8%) ar gyfer staff yr heddlu.

Cysoni'r symudiadau yng ngwerth teg asedau'r cynllun

	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
	2024/2025 £'000	2025/2026 £'000	2024/2025 £'000	2025/2026 £'000
Gwerth teg agoriadol asedau'r cynllun	**208,653**	**217,028**	**0**	**0**
Incwm llog	10,309	12,900	0	0
Elw/(colled) ailfesur - yr enillion ar asedau'r cynllun heb gynnwys y swm sydd wedi'i gynnwys yn y gost llog net	(5,286)	5,518	0	0
Cyfraniadau gan gyflogwr i'r cynllun	5,690	6,138	38,987	44,093
Cyfraniadau gan weithwyr i'r cynllun	2,208	2,397	7,360	7,816
Buddion a dalwyd	(4,411)	(5,290)	(46,347)	(51,909)
Arall	(135)	(182)	0	0
Gwerth teg terfynol asedau'r cynllun	**217,028**	**238,509**	**0**	**0**

Mae'r rhan fwyaf o'r costau cyflogaeth yn cael eu hysgwyddo gan y Prif Gwnstabl, felly mae asedau a rhwymedigaethau sy'n ymwneud â buddion ôl-gyflogaeth yn aros o fewn cyfrifon y Prif Gwnstabl a'r grŵp.

Cysoni gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun (rhwymedigaeth buddion diffiniedig)

	Rhwymedigaethau wedi'u hariannu: Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Rhwymedigaethau heb eu hariannu: Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
	2024/2025 £'000	2025/2026 £'000	2024/2025 £'000	2025/2026 £'000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill	**(178,496)**	**(158,180)**	**(1,053,173)**	**(922,630)**
Cost gwasanaeth presennol	(5,225)	(3,930)	(15,665)	(11,214)
Cost llog	(8,692)	(9,248)	(50,657)	(53,140)
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	(2,208)	(2,397)	(7,360)	(7,816)
Enillion/(colledion) ailfesur sy'n deillio o newidiadau mewn rhagdybiaethau demograffig	382	1,867	1,724	(3,448)
Enillion/(colledion) ailfesur sy'n deillio o newidiadau mewn rhagdybiaethau ariannol	31,789	2,700	156,114	(57)
Enillion/(colledion) ailfesur yn deillio o brofiad	(141)	(1,157)	40	(5,670)
Colledion/(enillion) ar gwtogi	0	0	0	0
Buddion a dalwyd	4,411	5,290	46,347	51,909
Balans cloi ar 31 Mawrth	**(158,180)**	**(165,055)**	**(922,630)**	**(952,066)**

Gwerth Teg Asedau'r Cynllun (Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol)

Roedd gan Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol asedau fel a ganlyn:

Gwerth teg asedau'r cynllun (Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol)	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2026 £'000
Arian parod ac arian sy'n cyfateb i arian parod	1,953	1,475
Offerynnau ecwiti	157,259	164,998
Bondiau	19,923	22,699
Eiddo	22,658	30,977
Symiau eraill	15,235	18,360
Cyfanswm asedau	**217,028**	**238,509**

Sail ar gyfer amcangyfrif asedau a rhwymedigaethau

Aseswyd rhwymedigaethau ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull credyd uned rhagamcanol, sef amcangyfrif o'r pensiynau a fydd yn daladwy yn y dyfodol yn dibynnu ar dybiaethau gan gynnwys cyfraddau marwolaethau a lefelau cyflog.

Mae rhwymedigaethau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a Chynllun Pensiwn yr Heddlu wedi'u hamcangyfrif gan Mercer Limited, cwmni annibynnol o actiwariaid.

Y tybiaethau arwyddocaol a ddefnyddiwyd gan yr actiwari yw:

Marwolaethau a rhagdybiaethau eraill	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026
Hirhoedledd yn 65 oed (60 oed ar gyfer cynllun yr heddlu) ar gyfer pensiynwyr presennol				
Dynion	21.5	21.2	25.6	25.7
Merched	23.9	23.6	28.2	28.1
Hirhoedledd yn 65 oed (60 oed ar gyfer cynllun yr heddlu) ar gyfer pensiynwyr y dyfodol				
Dynion	22.9	22.4	27.5	27.7
Merched	25.7	25.3	29.9	29.9
Tybiaethau eraill				
Cyfradd chwyddiant	2.6%	2.9%	2.6%	2.8%
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau	4.1%	4.4%	4.0%	4.3%
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau	2.7%	3.0%	2.7%	2.9%
Cyfradd ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau cynllun	5.9%	6.3%	5.9%	6.1%

Mae’r rhagdybiaethau ar gyfer Cynllun Pensiwn yr Heddlu wedi’u paratoi ar sail cyfartaledd pwysedig o’r grŵp cyfun o gynlluniau a ddefnyddir. Mae amcangyfrif y rhwymedigaeth buddion diffiniedig yn sensitif i dybiaethau actiwaraidd a nodir yn y tabl uchod.

Mae’r dadansoddiadau sensitifrwydd isod wedi’u pennu ar sail newidiadau rhesymol posibl i’r tybiaethau sy’n digwydd ar ddiwedd y cyfnod adrodd. Mae’r dadansoddiadau sensitifrwydd yn rhagdybio ar gyfer pob newid bod y dybiaeth a ddadansoddwyd yn newid tra bod yr holl dybiaethau eraill yn aros yn gyson. Mae’r tybiaethau o ran hirhoedledd, er enghraifft, yn tybio bod disgwyliad oes yn cynyddu neu’n gostwng i ddynion a merched. Yn ymarferol, mae hyn yn annhebygol o ddigwydd, a gall newidiadau yn rhai o’r tybiaethau fod yn rhyngberthynol. Mae’r amcangyfrifon yn y dadansoddiadau sensitifrwydd wedi dilyn y polisïau cyfrifyddu ar gyfer y cynllun, h.y. ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio’r dull rhagamcanu unedau credyd. Nid oedd y dulliau a’r mathau o dybiaethau a ddefnyddiwyd wrth baratoi’r dadansoddiadau sensitifrwydd isod yn newid o’r rhai a ddefnyddiwyd yn y cyfnod blaenorol.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2025/2026	Effaith ar y rhwymedigaeth buddion diffiniedig yn y cynllun	
	Cynnydd £'000	Gostyngiad £'000
Hirhoedledd (cynnydd o flwyddyn)	3,174	0
Cyfradd chwyddiant (cynnydd o 0.25%)	6,679	0
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau (cynnydd o 0.25%)	1,298	0
Cyfradd ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau cynllun (cynnydd o 0.5%)	0	12,588

Cynllun Pensiwn yr Heddlu 2025/2026	Effaith ar y rhwymedigaeth buddion diffiniedig yn y cynllun	
	Cynnydd £'000	Gostyngiad £'000
Hirhoedledd (cynnydd o flwyddyn)	19,508	0
Cyfradd chwyddiant (cynnydd o 0.25%)	34,720	0
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau (cynnydd o 0.25%)	4,594	0
Cyfradd ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau cynllun (cynnydd o 0.5%)	0	65,500

Effaith ar lif arian parod y grŵp

Amcanion y cynllun yw cadw cyfraniadau cyflogwyr ar gyfradd mor gyson â phosibl. Mae'r grŵp wedi cytuno ar strategaeth gydag actiwari'r cynllun i gyflawni lefel ariannu o 100% dros y tair blynedd nesaf. Cwblhawyd y prisiad actiwaraidd diweddaraf ar 31 Mawrth 2026, a dangosir manylion cyfraddau cyflogwyr presennol a rhai'r dyfodol isod:

Blwyddyn	Cyfradd cyflogwr
2027/2028	12.0%
2026/2027	12.0%
2025/2026	16.8%

Achosion cyfreithiol

Mewn perthynas ag achos pensiwn McCloud, mae hawlwyr wedi cyflwyno hawliadau am iawndal o dan ddwy set weithredol o ymgyfreitha: Aarons, a Penningtons. Setlodd adran gyfreithiol y llywodraeth yr hawliadau niwed i deimladau i Aarons ar ran prif swyddogion heb ofyn am unrhyw gyfraniadau ariannol. Mae setlo'r hawliadau niwed i deimladau ar gyfer Aarons yn gosod cynsail defnyddiol, felly nid oes unrhyw atebolrwydd mewn perthynas â hawliadau iawndal yn cael ei gydnabod yn y cyfrifon hyn. Mae hawliadau am golled ariannol yn parhau i fod wedi'u hatal o dan gyngor gan gyfreithiwr, ond disgwylir y bydd y rhan fwyaf o'r hawliadau hyn yn cael eu setlo o dan y mecanwaith iawndal presennol a ddarperir o dan Ddeddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus a Swyddfeydd Barnwrol 2022. Ar 31 Mawrth

2026, nid yw'n bosibl amcangyfrif yn ddibynadwy faint na thebygolrwydd hawliadau Penningtons yn llwyddiannus, ac felly ni chydnabyddir unrhyw rwymedigaeth amodol mewn perthynas â hawliadau iawndal yn y cyfrifon hyn.

Rhwymedi McCloud

Rhedodd ffenestr rhwymedi McCloud rhwng 1 Ebrill 2015 a 31 Mawrth 2022. Oherwydd y strwythurau buddion gwahanol, mae'r actiwari'n disgwyl i fwyafrif aelodau cymwys yr heddlu ddewis cymryd buddion y cynllun etifeddol (cynllun 1987 neu gynllun 2006) am y cyfnod unioni. Cafodd lwfans ar gyfer rhwymedi McCloud ei gynnwys gyntaf yn natganiadau pensiwn 2018/2019 fel cost gwasanaeth blaenorol am bedair blynedd o wasanaeth unioni rhwng 2015 a 2019. Priodolwyd y gost gwasanaeth blaenorol hwn yn gymesur i gynlluniau 1987 a 2006. Ar gyfer y blynyddoedd dilynol hyd at 2021/2022, gwnaed lwfans yng nghostau gwasanaeth 2015 ar gyfer croniad blynyddol gwasanaeth rhwymedi ychwanegol.

Fel rhan o ymarfer cyfrifyddu 2022, tybiodd yr actiwari y byddai aelodau cymwys yn dewis buddion cynllun etifeddiaeth, a gwnaeth rhwymedigaethau IAS19 lwfans bras ar gyfer hyn yn seiliedig ar y data aelodaeth a ddarparwyd. Mae hyn yn golygu bod holl rwymedigaethau McCloud yn cael eu dal o fewn y cynllun etifeddol y disgwylir i fuddion gael eu talu ohono.

Ar ôl cael y datganiad gwasanaeth adfer neu ar ymddeoliad, mae aelodau cymwys yn gallu dewis pa gynllun y maent am dderbyn buddion ohono.

O 31 Mawrth 2022 ymlaen mae pob aelod wedi cronni buddion cyfartaledd gyrfa yng nghynllun 2015, er bod yr aelodau gweithredol hynny sydd â gwasanaeth cynllun 1987/2006 cyn 31 Mawrth 2022 yn dal i gadw cyswllt cyflog terfynol ar y buddion hynny.

O ystyried bod y tîm gweinyddu bellach wedi gweithredu ateb McCloud (ar gyfer y rhan fwyaf o'r aelodau), ar gyfer 2025/2026 nid yw'r actwari wedi gorfod cymhwyso'r un lefel o frasamcan ag ar gyfer ymarfer 2022 o ystyried bod y data aelodaeth a ddarparwyd yn adlewyrchu'r ateb (e.e., buddion cyflog terfynol ar gyfer yr aelodau hynny sy'n gymwys hyd at 2022 lle bo'n berthnasol).

Effaith ar atebolrwydd pensiwn

Byddai caniatáu i bob aelod cymwys gronni buddion o'u cynllun etifeddol yn ystod y cyfnod unioni wedi arwain at gynnydd yn rhwymedigaethau cynllun pensiwn yr heddlu. I Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu, mae hyn yn effeithio ar y mwyafrif helaeth o'r rhai a ymunodd cyn 2012. Yn wreiddiol, amcangyfrifodd actiwariaid y cynllun fod y cynnydd mewn rhwymedigaethau cynllun yn 5.4% neu £85.5 miliwn o gyfanswm rhwymedigaethau cynllun pensiwn yr heddlu o £1.589 biliwn. Cydnabuwyd hyn yng nghyfrifon 2018/2019 a 2019/2020.

Mae'r ffigurau cyfrifyddu a baratowyd wedi hynny dros y cyfnod hyd at 2025 yn cynnwys lwfans ar gyfer rhwymedi McCloud sy'n unol yn sylweddol â'r meini prawf cymhwysedd ac wedi tybio bod aelodau gwarchodedig yn cronni buddion yn eu cynlluniau etifeddiaeth ar hyn o bryd. Mae ffigurau cyfrifyddu 2026 wedi'u seilio ar ddata aelodaeth a ddarparwyd gan y tîm gweinyddu sy'n adlewyrchu'r ateb fel y crybwyllwyd uchod. Felly, bydd y graddau y mae effaith amcangyfrifedig flaenorol McCloud yn wahanol i'r effaith wirioneddol yn dod i'r amlwg yn yr ailfesuriadau (profiad) sy'n dod i'r amlwg yn y ffigurau a baratowyd gan yr actiwari.

Mesurwyd effaith cynnydd mewn rhwymedigaethau cynllun yn deillio o ddyfarniadau McCloud/Sargeant ar gyfraddau cyfraniadau ar gyfer cyflogwyr a gweithwyr fel rhan o werthusiad diwethaf Pensiwn yr Heddlu. Roedd cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn 35.3% yn 2025/2026 (2024/2025: 35.3%).

Rydym yn aros am ganlyniadau gwerthusiad Pensiwn yr Heddlu 2024 ar hyn o bryd.

Mae effaith cynnydd mewn taliadau pensiwn blynyddol sy'n deillio o ddyfarniadau McCloud/Sargeant yn cael ei phennu drwy Reoliadau Cronfa Bensiwn yr Heddlu 2007. Mae'r rhain yn ei gwneud yn ofynnol i'r corff heddlu gynnal cronfa bensiwn y telir cyfraniadau swyddogion a chyflogwr iddi ac allan ohoni y gwneir taliadau pensiwn i swyddogion sydd wedi ymddeol. Os nad oes gan Gronfa Bensiwn yr Heddlu ddigon o arian i dalu cost pensiynau yn ystod y flwyddyn, bydd yr ysgrifennydd gwladol yn talu'r swm sydd ei angen i setlo'r diffyg i'r Comisiynydd ar ffurf grant atodol llywodraeth ganolog.

38. Rhwymedigaethau digwyddiadol

Ymchwiliad plismona cudd

Diben yr ymchwiliad hwn yw ymchwilio ac adrodd ar weithrediadau cudd yr heddlu a gynhaliwyd gan heddluoedd Cymru a Lloegr yng Nghymru a Lloegr ers 1968. Mae'r ymchwiliad yn archwilio'r cyfraniad y mae plismona cudd wedi'i wneud at fynd i'r afael â throseddu, sut y cafodd ei oruchwylio a'i reoleiddio a sut y caiff ei oruchwylio a'i reoleiddio, a'i effaith ar unigolion dan sylw – yn swyddogion heddlu ac eraill sydd/oedd mewn cysylltiad â nhw.

Mae rhwymedigaeth wedi'i sefydlu ac ynghyd ag un ar ddeg o heddluoedd eraill, mae cyfreithwyr allanol wedi'u cyflogi i gynrychioli swyddogion sy'n gwasanaethu. Mae cytundeb i Heddlu Dyfed-Powys dalu cyfran o 5% o'r costau paratoi generig yr eir iddynt gan y cwmni cyfreithiol ac mae'r holl gostau hyd yma wedi'u hadlewyrchu yn y cyfrifon refeniw.

Ar hyn o bryd, nid yw'r ymchwiliad wedi mynd yn ddigon pell i amcangyfrif costau'r dyfodol yn ddibynadwy, felly nid oes unrhyw ddarpariaeth wedi'i gwneud yn natganiadau cyfrifyddu 2025/2026.

Hawliadau cyfreithiol

Mae gan y Comisiynydd nifer fawr o hawliadau cyfreithiol posibl heb eu datrys ar ddyddiad y fantolen. Mae'r rhain yn ymwneud â materion sy'n codi yng nghwrs arferol busnes.

Yn seiliedig ar yr wybodaeth sydd ar gael ar hyn o bryd, gan gynnwys cyngor cyfreithiol lle bo'n briodol, mae'r Comisiynydd o'r farn nad oes unrhyw rwymedigaeth bresennol a fyddai'n ei gwneud yn ofynnol cydnabod darpariaeth o dan y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol.

Gan fod posibilrwydd o hyd y gallai costau godi yn y dyfodol, datgelir y materion hyn fel rhwymedigaethau amodol. Yr amcangyfrif o'r risg ariannol bosibl sy'n gysylltiedig â'r hawliadau hyn yw tua £1361,000. Mae amseriad a chanlyniad terfynol y materion hyn yn parhau i fod yn ansicr.

Tribiwnlysoedd cyflogaeth

Mae nifer fach o weithwyr yn hawlio yn erbyn y Prif Gwnstabl mewn tribiwnlys cyflogaeth a fydd yn cael eu clywed yn y flwyddyn ariannol nesaf. Yn seiliedig ar ganlyniad yr achosion, gall fod yn rhaid i'r Prif Gwnstabl dalu'r holl hawliadau, rhai ohonynt neu ddim o gwbl, ac ar hyn o bryd ni ellir gwneud amcangyfrif dibynadwy.

39. Natur a maint y risgiau sy'n deillio o offerynnau ariannol

Mae'r comisiynydd wedi mabwysiadu Cod Ymarfer Diwygiedig Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar Reoli'r Trysorlys (fersiwn 2021) ac mae'n cydymffurfio â'r Cod Darbodus Diwygiedig ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Awdurdodau Lleol (a ddiweddarwyd yn 2021).

Fel rhan o fabwysiadu Cod Rheoli'r Trysorlys, mae'r comisiynydd yn cymeradwyo Strategaeth Rheoli'r Trysorlys cyn dechrau pob blwyddyn ariannol. Mae'r strategaeth yn nodi'r paramedrau ar gyfer rheoli risgiau sy'n gysylltiedig ag offerynnau ariannol. Mae'r comisiynydd hefyd yn cynhyrchu Arferion Rheoli'r Trysorlys, gan nodi'r trefniadau ymarferol i'w dilyn i reoli'r risgiau hyn.

Mae Strategaeth Rheoli'r Trysorlys yn cynnwys Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol yn unol â Chanllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru ar gyfer awdurdodau lleol. Mae'r canllawiau hyn yn pwysleisio bod blaenoriaeth i'w rhoi i ddiogelwch a hylifedd, yn hytrach nag arenillion. Mae Strategaeth Rheoli'r Trysorlys y comisiynydd, ynghyd â'i Arferion Rheoli'r Trysorlys yn seiliedig ar geisio'r gyfradd enillion uchaf sy'n gyson â'r lefelau priodol o sicrwydd a hylifedd.

Y prif risgiau a gwmpesir yw:

- Risg Credyd: y posibilrwydd y bydd y parti i gontract ased ariannol yn methu â chyflawni ei rwymedigaethau cytundebol, gan achosi colled i'r comisiynydd.
- Risg Hylifedd: y posibilrwydd na fydd gan y comisiynydd yr arian parod i wneud taliadau contract yn brydlon.
- Risg y Farchnad: y posibilrwydd y bydd colled ariannol nas cynlluniwyd yn digwydd oherwydd bod newidynnau marchnad megis cyfraddau llog neu brisiau ecwiti yn newid.

Risg Credyd

Buddsoddiadau

Mae'r Comisiynydd yn rheoli risg credyd drwy sicrhau bod buddsoddiadau'n cael eu gosod gyda banciau a chymdeithasau adeiladu sydd â theilyngdod credyd digon uchel, fel y nodir yn y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol. Mae'r rhain yn cynnwys endidau masnachol sydd ag isafswm statws credyd hirdymor uchel o A-, Llywodraeth y DU, awdurdodau lleol eraill, a sefydliadau heb statws credyd y mae'r Comisiynydd wedi cael cyngor buddsoddi annibynnol arnynt.

Gwneir pob buddsoddiad sy'n hwy na 365 diwrnod (amhenodedig) yn ofalus gan ystyried gofynion llif arian a gofynnir am gyngor gan ymgynghorwyr rheoli'r trysorlys yn ôl yr angen. Pan

fo'r sefydliad yn buddsoddi, neu'n bwriadu buddsoddi, am gyfnodau hwy na blwyddyn, gosodir terfyn uchaf ar gyfer pob cyfnod blwyddyn ariannol ymlaen llaw ar gyfer aeddfedu buddsoddiadau o'r fath. Mae hyn yn rheoli'r amlygiad i'r risg o achosi colledion trwy geisio ad-daliad cynnar o fuddsoddiadau hirdymor.

Mae profiad diweddar wedi dangos ei bod yn anghyffredin i endidau o'r fath fethu â chyflawni eu hymrwymiadau. Mae risg o fethu ag adennill yn berthnasol i holl adneuon y Comisiynydd, ond nid oedd unrhyw dystiolaeth ar 31 Mawrth 2026 bod hyn yn debygol o grisialu.

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth enwol portffolio buddsoddi'r Comisiynydd ar 31 Mawrth 2026, ac yn cadarnhau bod yr holl fuddsoddiadau wedi'u gwneud yn unol â meini prawf statws credyd cymeradwy'r Comisiynydd:

Parti i gontract	Cyfyngiad parti i gontract sengl £'000	A fodlonwyd meini prawf statws credyd pan wnaed y buddsoddiad?	A fodlonwyd meini prawf statws credyd ar 31 Mawrth 2026?	Balans a fuddsoddwyd ar 31 Mawrth 2026				Dros 12 mis £'000	Cyfanswm £'000
				Hyd at 1 mis £'000	>1 mis a <3 mis £'000	>3 mis a <6 mis £'000	> 6 mis a <12 mis £'000		
Banciau'r DU	2,000	Ydyw	Ydyw	2,083	0	0	0	0	**2,083**
Bondiau	2,000	Amherthnasol	Amherthnasol	0	0	0	0	0	**0**
Marchnad arian	3,000	Do	Ydyw	3,000	0	0	0	0	**3,000**
Awdurdodau lleol	3,000	Amherthnasol	Amherthnasol	0	0	0	0	0	**0**
Llywodraeth y DU	Diderfyn	Amherthnasol	Amherthnasol	0	0	0	0	0	**0**
Cyfanswm				**5,083**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5,083**

Mae'r dadansoddiad uchod yn dangos bod yr holl adneuon sy'n ddyledus ar 31 Mawrth 2026 yn bodloni meini prawf statws credyd y Comisiynydd.

Dyledion heb eu casglu

Yn gyffredinol, nid yw'r Comisiynydd yn caniatáu credyd i ddyledwyr, gan gynnwys balansau sy'n ddyledus gan adrannau'r llywodraeth, awdurdodau lleol eraill, sefydliadau busnes ac unigolion. Gellir dadansoddi'r ddyled hwyr (ond nid dyledion amhariad) yn ôl oedran fel a ganlyn:

31 Mawrth 2025 £'000		31 Mawrth 2026 £'000
62	Llai na mis yn hwyr	285
30	Mis i ddau fis yn hwyr	125
7	Dau i dri mis yn hwyr	126
92	Mwy na thri mis yn hwyr	379
191	**Cyfanswm dyled hwyr**	**915**
40	Gwerth dyledion amhariad amheus	**32**
20.9%	Amhariad ar ddyledion amheus fel % o gyfanswm y ddyled hwyr	**3.5%**

Risg Hylifedd

Gall y comisiynydd fenthyca ar gyfraddau ffafriol gan y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus ac awdurdodau lleol eraill, ac ar gyfraddau uwch gan fanciau a chymdeithasau adeiladu. Nid oes unrhyw risg ganfyddedig na fydd y comisiynydd yn gallu codi cyllid i gyflawni ei ymrwymiadau o dan offerynnau ariannol. Yn hytrach, y risg yw y bydd y comisiynydd yn gorfod ailgyflenwi cyfran sylweddol o'i fenthyciadau ar adeg pan fydd cyfraddau llog yn anffafriol.

Mae'r dadansoddiad o aeddfedrwydd rhwymedigaethau ariannol fel a ganlyn:

31 Mawrth 2025 £'000	Benthyciadau sy'n aeddfedu o fewn	31 Mawrth 2026 £'000
10,610	Llai na blwyddyn	2,239
10,610	**Cyfanswm y benthyciadau cyfredol o dan un flwyddyn**	**2,239**
0	Un i ddwy flynedd	17,000
10,000	Dwy i bum mlynedd	6,000
10,000	**Cyfanswm benthyciadau hirdymor dros 12 mis**	**23,000**

Mae'r holl symiau masnach a symiau taladwy eraill yn ddyledus i'w talu mewn llai na blwyddyn.

Risg y Farchnad

Risg Cyfraddau Llog

Mae'r comisiynydd yn agored i risg o ran symudiadau mewn cyfraddau llog ar ei fenthyciadau a'i fuddsoddiadau. Mae symudiadau mewn cyfraddau llog yn cael effaith gymhleth ar y comisiynydd. Er enghraifft, byddai cynnydd mewn cyfraddau llog yn cael yr effeithiau canlynol:

- Benthyciadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg y rhwymedigaethau benthyciadau yn gostwng.
- Buddsoddiadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg yr asedau'n gostwng.

Risg Pris

Nid yw'r Comisiynydd yn buddsoddi mewn cronfeydd cronedig na chyfranddaliadau ecwiti ac felly nid yw'n destun unrhyw risg pris (h.y. y risg y bydd y Comisiynydd yn dioddef colled o ganlyniad i symudiadau anffafriol ym mhris offerynnau ariannol).

Risg Cyfnewid Tramor

Nid oes gan y Comisiynydd unrhyw asedau na rhwymedigaethau ariannol wedi'u dynodi mewn arian cyfred tramor ac felly nid yw'n agored i golledion sy'n deillio o symudiadau anffafriol mewn cyfraddau cyfnewid.

Geirfa termau

Tymor	Diffiniad
2025/2026	Mae hyn yn cyfeirio at y cyfnod a gwmpesir gan y cyfrifon hyn - 1 Ebrill 2025 i 31 Mawrth 2026.
2024/2025	Mae hyn yn cyfeirio at y cyfnod a gwmpesir at ddibenion cymharol gan y cyfrifon hyn – 1 Ebrill 2024 i 31 Mawrth 2025.
Polisïau cyfrifyddu	Set o reolau a chodau ymarfer a ddefnyddir wrth baratoi'r cyfrifon.
Croniadau	Y driniaeth gyfrifo, lle mae incwm a gwariant yn cael eu cofnodi pan gaiff ei ennill neu pan yr eir iddo nid pan fydd yr arian yn cael ei dderbyn neu ei dalu.
Amorteiddiad	Y mesur o draul, defnydd neu ostyngiad arall yn oes ddefnyddiol asedau anniriaethol.
Gwariant cyfalaf	Gwariant ar gaffael neu adeiladu asedau, neu wariant sy'n ychwanegu at werth ased presennol, sydd â gwerth hirdymor i'r grŵp e.e., tir ac adeiladau.
Derbynebion cyfalaf	Incwm o werthu asedau anghyfredol, na ellir ond ei ddefnyddio i ariannu gwariant cyfalaf newydd neu i ad-dalu dyled sy'n weddill ar asedau a ariannwyd o fenthyciadau. Derbyniadau cyfalaf defnyddiadwy yw'r derbyniadau cyfalaf hynny nad ydynt wedi'u gosod o'r neilltu at ddibenion penodol ond sydd ar gael i'w defnyddio ar gyfer unrhyw bryniannau cyfalaf.
Gwerth cario	Gwerth yr ased neu'r rhwymedigaeth sydd wedi'i gofnodi yn y fantolen.
CIPFA	Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth, un o'r cyrff cyfrifyddu proffesiynol yn y DU. Mae Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth yn arbenigo yn y gwasanaethau cyhoeddus ac mae'n gyfrifol am osod safonau cyfrifyddu ar gyfer y gwasanaethau hyn.
Comisiynu	Y cylch cyfan o asesu anghenion pobl mewn ardal leol, dylunio gwasanaethau, ac yna eu sicrhau.
Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI)	Mesur swyddogol o lefel gyffredinol chwyddiant fel yr adlewyrchir ym mhris manwerthu nwyddau a gwasanaethau, ac eithrio taliadau llog morgais, y dreth gyngor a chostau tai eraill.

Tymor	Diffiniad

Rhwymedigaethau digwyddiadol	Mae'r rhain yn bodoli lle:
	• bod rhwymedigaeth bosibl yn deillio o ddigwyddiadau yn y gorffennol ac y bydd ei bodolaeth yn cael ei chadarnhau dim ond gan un neu fwy o ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt yn gyfan gwbl o fewn rheolaeth y sefydliad; neu
	• mae rhwymedigaeth bresennol yn deillio o ddigwyddiadau'r gorffennol ond nid yw'n cael ei chydnabod oherwydd:
	  ○ nid yw'n debygol y bydd angen trosglwyddo buddion economaidd i setlo'r rhwymedigaeth, neu
	  ○ ni ellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddigon dibynadwy.

Corfforaeth undyn	Endid cyfreithiol sy'n cynnwys un swyddfa gorfforedig ('unigol'), a feddiannir gan un dyn neu fenyw ('un unigolyn') h.y. mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl ill dau yn gorfforaethau undyn o dan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol.
Credydwyr	Unigolion neu sefydliadau y mae ar y comisiynydd/prif gwnstabl arian iddynt ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, wedi'u rhannu'n dymor byr (o fewn 12 mis) a hirdymor.
Asedau cyfredol	Eitemau y gellir eu trosi'n arian parod yn rhwydd. Yn ôl y confensiwn, mae'r eitemau'n cael eu harchebu trwy gyfeirio at ba mor hawdd yw trosi o'r fath yn arian parod.
Rhwymedigaethau cyfredol	Eitemau sy'n ddyledus ar unwaith neu yn y tymor byr.
Cost gwasanaeth cyfredol (pensiynau)	Amcangyfrif o wir gost economaidd cyflogi pobl mewn blwyddyn ariannol. Mae'n mesur y rhwymedigaeth lawn yr amcangyfrifir ei bod wedi'i chynhyrchu yn ystod y flwyddyn.
Dyledwyr	Unigolion neu sefydliadau y mae arnynt arian i'r comisiynydd/prif gwnstabl ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, wedi'u rhannu'n dymor byr (o fewn 12 mis) a hirdymor.
Cynllun buddion diffiniedig	Cynllun pensiwn neu fuddiant ymddeol arall heblaw cynllun cyfraniadau diffiniedig. Fel arfer, mae rheolau'r cynllun yn diffinio'r buddion yn annibynnol ar y cyfraniadau sy'n daladwy, ac nid yw'r buddion yn uniongyrchol gysylltiedig â buddsoddiadau'r cynllun. Gall y cynllun fod wedi'i ariannu neu heb ei ariannu.
Dibrisiant	Y mesur o'r traul, y defnydd, neu ostyngiad arall yn oes economaidd ddefnyddiol eiddo, peiriannau ac offer.

Tymor	Diffiniad
Gwerth teg	Y pris a fyddai'n cael ei dderbyn i werthu ased, neu'r pris a delir i drosglwyddo rhwymedigaeth mewn trafodiad trefnus rhwng cyfranogwyr y farchnad ar y dyddiad mesur.
Offeryn ariannol	Unrhyw gontract sy'n arwain at ased ariannol un endid a rhwymedigaeth ariannol neu offeryn ecwiti endid arall. Mae offeryn ariannol deilliadol yn gontract ariannol sy'n deillio ei werth o newidiadau mewn asedau neu fynegeion sylfaenol.
Asedau sefydlog	Eitemau fel tir, adeiladau, cerbydau ac eitemau mawr o offer, sy'n rhoi budd i'r comisiynydd/grŵp dros fwy nag un flwyddyn.
Gwasanaethau Archwilio Mewnol	Safon Gyfrifyddu Ryngwladol.
IFRS	Safon Adrodd Ariannol Rhyngwladol.
IFRIC	Pwyllgor Dehongli Adroddiadau Ariannol Rhyngwladol.
Cronfa gyffredinol	Prif gronfa refeniw'r comisiynydd/grŵp ac mae'n cynnwys cost net yr holl wasanaethau a ariennir gan drethdalwyr lleol a grantiau'r llywodraeth.
Cyfrifon grŵp	Datganiadau ariannol y grŵp, h.y. y ddwy gorfforaeth undyn, wedi'u cyflwyno fel un endid economaidd.
Amhariad	Gostyngiad yng ngwerth ased anghyfredol, o dan ei swm cario yn y fantolen.
Asedau anniriaethol	Asedau nad oes ganddynt sylwedd ffisegol ond y gellir eu hadnabod a'u rheoli gan y comisiynydd/grŵp e.e. meddalwedd, trwyddedau a phatentau.
Rhestrau eiddo	Symiau o stociau nas defnyddir neu nas defnyddiwyd a ddelir gan ddisgwyl eu defnyddio yn y dyfodol ar ddyddiad y fantolen.
Prydlesau	Lle telir rhent am ddefnyddio ased am gyfnod penodol. Mae dau fath o brydles yn bodoli: prydlesi cyllid a phrydlesi gweithredu.
Materoliaeth	Eitem a fyddai'n cael ei hystyried yn berthnasol i'r datganiadau ariannol pe bai ei hepgor neu beidio â'i datgelu yn golygu na fyddai'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg mwyach.
Darpariaeth isafswm refeniw	Y swm doeth y mae'n ofynnol yn statudol i'r comisiynydd/grŵp ei neilltuo o gronfeydd refeniw i dalu am ad-dalu benthyciadau a wnaed i gefnogi buddsoddiad cyfalaf.

Tymor	Diffiniad
Trethi annomestig cenedlaethol	Y trethi annomestig, neu'r ardrethi busnes, a gesglir gan gynghorau lleol yw'r ffordd y mae busnesau ac eraill sy'n meddiannu eiddo annomestig yn cyfrannu at gost gwasanaethau lleol. Mae'r cyfraddau'n cael eu cronni gan y llywodraeth ganolog a'u hailddosbarthu i gynghorau lleol a chomisiynwyr yr heddlu a throseddu yn ôl fformiwla.
Gwerth net ar y llyfrau	Y swm a roddir i asedau anghyfredol wrth eu cynnwys yn y fantolen h.y. eu cost hanesyddol neu eu gwerth cyfredol namyn y symiau cronnus a ddarparwyd ar gyfer dibrisiant.
Gwerth realeiddiadwy net	Gwerth marchnad agored ased yn ei ddefnydd presennol (neu ei werth ar y farchnad agored yn achos asedau anweithredol) namyn y treuliau yr eir iddynt wrth wireddu'r ased.
Cost llog net (Pensiynau)	Ar gyfer cynllun buddion diffiniedig, mae hyn yn digwydd yn ystod y cyfnod pan fydd y rhwymedigaeth buddion diffiniedig net (ased) yn codi o dreigl amser.
Asedau anghyfredol	Mae'r rhain yn eitemau fel tir, adeiladau, cerbydau ac eitemau mawr o offer, sy'n rhoi budd dros fwy na blwyddyn.
Prydlesau gweithredu	Yn golygu bod y lesddeiliad yn talu rhent am logi ased am gyfnod sy'n sylweddol fyrrach na'i oes economaidd ddefnyddiol. Mae'r prydlesai yn cadw'r rhan fwyaf o risgiau a gwobrau perchnogaeth.
Cost gwasanaeth blaenorol	Ar gyfer cynllun buddion diffiniedig, mae'r rhain yn deillio o benderfyniadau a wnaed yn y flwyddyn gyfredol, ond y mae eu heffaith ariannol yn deillio o flynyddoedd o wasanaeth a enillwyd mewn blynyddoedd cynharach.
CHTh	Talfyriad o Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu. Mae'r CHTh yn gorfforaeth undyn ar wahân a sefydlwyd ar 22 Tachwedd 2012 o dan Ddeddf yr Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011. Cyfeirir ato hefyd fel Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (SCHTh).
Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol	Deddf Senedd y Deyrnas Unedig a drosglwyddodd reolaeth heddluoedd o awdurdodau'r heddlu i gomisiynwyr heddlu a throseddu etholedig.
Praesept	Y swm a godir ac a gesglir gan bedwar awdurdod lleol Dyfed-Powys (Sir Gâr, Sir Benfro, Ceredigion a Phowys) ac a delir i'r Comisiynydd Heddlu a Throseddu/grŵp.

Tymor	Diffiniad
Darpariaethau	Rhwymedigaeth o amseriad neu swm ansicr. Cydnabyddir darpariaeth os bodlonir y meini prawf canlynol: • mae gan endid rwymedigaeth bresennol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol; • mae'n debygol y bydd angen llif o adnoddau allan sy'n ymgorffori buddion economaidd i setlo'r rhwymedigaeth; • gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.
Benthyg darbodus	Benthyca gan awdurdodau lleol heb gymorth ariannol gan y llywodraeth, ond yn unol â chod darbodus Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar gyfer benthyca awdurdodau lleol.
Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus	Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus, sefydliad a ariennir gan y llywodraeth. Mae'n rhoi benthyg arian i gomisiynwyr ar delerau penodol fel y gallant brynu eitemau cyfalaf.
Cronfeydd wrth gefn	Balansau sy'n cynrychioli adnoddau a neilltuwyd at ddibenion megis cynlluniau wrth gefn cyffredinol a rheoli llif arian. Cronfeydd a glustnodwyd yw'r rhai a neilltuwyd at ddibenion polisi penodol.
Mynegai prisiau manwerthu	Mesur swyddogol o lefel gyffredinol chwyddiant fel yr adlewyrchir ym mhris manwerthu basged o nwyddau a gwasanaethau, gan gynnwys costau morgais, y dreth gyngor a chostau cartref eraill.
Ailbrisio asedau anghyfredol	Techneg sy'n ofynnol i gofnodi gwir werth asedau cyfalaf a gedwir yn y fantolen yn gywir. Pwrpas ailbrisiad yw dod â gwerth marchnad teg asedau anghyfredol i'r cyfrifon.
Cyllideb refeniw	Amcangyfrif o ofynion incwm a gwariant blynyddol, sy'n nodi goblygiadau ariannol polisïau a sail y praesept blynyddol i'w godi ar gronfeydd casglu.
Grant Cynnal Refeniw	Grant cyffredinol gan y llywodraeth i gefnogi gwariant awdurdodau lleol (gan gynnwys comisiynwyr) a bennir bob blwyddyn mewn perthynas â lefelau gwariant.

Tymor	Diffiniad
Ased â hawl ei ddefnyddio	Mae contract yn brydles, neu'n cynnwys prydles, os yw'r contract yn cyfleu'r hawl i reoli'r defnydd o ased a nodwyd am gyfnod o amser. Ased â hawl ei ddefnyddio yw hawl prydlesai i ddefnyddio ased wedi'i brydlesu dros gyfnod y brydles, sy'n cynrychioli'r hawl i gael buddion economaidd o'r ased hwnnw. Fe'i cydnabyddir ar y fantolen ynghyd â rhwymedigaeth brydles, sy'n adlewyrchu rhwymedigaeth y prydlesai i wneud taliadau prydles. Caiff yr ased â hawl ei ddefnyddio ei fesur i ddechrau ar werth presennol taliadau prydles ac wedi hynny caiff ei ddibrisio dros gyfnod y brydles.
Uwch-weithiwr	Gweithiwr y mae ei gyflog yn fwy na £150,000 y flwyddyn, neu weithiwr y mae ei gyflog o leiaf £60,000 y flwyddyn (a gyfrifir pro rata ar gyfer gweithiwr rhan-amser) ac sy'n bennaeth dynodedig gwasanaeth cyflogedig ac yn brif swyddog statudol. Yn nodweddiadol, prif weithredwr a phrif swyddogion statudol y Comisiynydd.
Cod Ymarfer Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (y Cod)	Yn ymgorffori canllawiau yn unol â safonau cyfrifyddu Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol, Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol y Sector Cyhoeddus a Safonau Egwyddorion Cyfrifo a Dderbynnir yn Gyffredinol y DU. Mae'n nodi'r arferion cyfrifyddu priodol i'w mabwysiadu ar gyfer y datganiad o gyfrifon i sicrhau eu bod yn cyflwyno sefyllfa ariannol y cyngor 'yn deg'. Mae gan y cod statws statudol drwy ddarpariaeth Deddf Llywodraeth Leol 2003.